

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PESSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIO POSTAL:
16 PTES. Trimestre

Any XXXI.- Núm. 1.594.- Dimecres, 1 de novembre de 1921

Edició del vespre

Oficines d'impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184

En Ricard Estapé i Pla

ha mort confortat amb els auxilis espirituals

(A. C. S.)

La seva esposa Vicenta Pedra, fills Jaume, Ramon i Carles (absents), Lluïsa i Josefina (presents), fill polític Martí Casanovas, néta, germanes, germanes polítiques, nebots i família tota (present i absent), les senyores Ernestina Vega i Anna Ortega i les raons socials **José Calle y C. S en C.**, de l'Havana, i **F. G. del Valle, S. en C.**, de Barcelona, participen a llurs amistats aquesta pèrdua, i preguen l'assistència a la casa mortuòria, Diputació, 39, demà, dimecres, a les onze del matí, per acompanyar el cadàver a l'església parroquial i Cementiri Nou.

NO ES CONVIDA PARTICULARMENT Barcelona 1.º novembre 1921

AUTOMOBILS HISPANO-SUISSA

Acceptem contractes de
XASSIS 30 H. P.

amb llum i posat
en marxa elèctrica

Preu 25.000 Pts.

Per a entrega en gener-febrer pròxims

Unics agents exclusius

Vallet i Bofill, S. en C.

APARTAT 467

PASSEIG DE GRACIA, 20

MOSAICS E. F. ESCOFFET & C.

Ronda Uni-
versitat, 20

Magatzem per a llogar

Amb esplèndida nau i molta llum, Ma-
lloca, 3, 6, costat rambla Passeig Sant
Joan, Rda. Diagonal, 413, segon, pri-
mera. De dues a quatre de la tarda.

BANCA MARSANS

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4

BARCELONA

Direcció telefònica:

MARSANS BANK

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMA-MATRO

Qualitat superior

Total 1.497 reintegres i 428.992'95
pessetes.

JOIES VILANOVA Unió, 6

- Sanjament modern: Gran Ex-
posició de Lavabos, pedestals de por-
cellana, Dipositaris exclusius de la
casa Twyford, d'Anglaterra. Varie-
tat en els models, banyes escalfadors,
walkers, etc., etc. Llacuna Germans,
Passeig de Sant Joan, 44.

- En la tarda del divendres úl-
tim, la Comissió dels Jutjats de la
Universitat i de la Concepció, practi-
caren unes diligències per a l'ocupa-
ció d'ampolles falsificades de lleixiu
marca "CONEJO", propietat del se-
nyor CASAMITJANA, en els establi-
ments de queviures dels Germans J.
i L. CORRIU, situats al carrer de
Corts 889, i Rambla de Catalunya, 42,
trobant-se ampolles falsificades i en-
vasos buits amb la marca "CONEJO",
a punt d'omplir.

Les dites causes criminals se se-
queixen a instàncies del senyor CA-
SAMITJANA, propietari de l'esmenta-
da marca, per delictes de falsificació,
el qual s'ha constituït part en causa
dirigit pel lletrat don LLUIS G.
FRONTIN i representat pel procura-
dor don JOSEP LLORENS.

- Amb aquests canvis repentins de
temperatura, el millor per a evitar pul-
monies i bronquitis és prendre a temps
el **Llor Espinet**.

De venda a la casa Seglà

L'acte d'afirmació que La Unió de
Societats Corals i Orfeons de Cla-
ve celebrà el diumenge vinent, a
les deu del matí, promet ser d'im-
portància pels elements que hi pen-
dran part.

TABACS HAVANS

En la cèntrica expendeduria de la
Rambla de les Flors, 16, es troben a la
venta grans existències de tots preus
i de totes les marques, entre elles Ca-
lixto López, Eden, la millor.

La Secció Permanent d'Educació i
Instrucció de l'Institut de Cultura i

Notícies

En una obra del carrer de Wad-Ras
van barallar-se Francisco Gutiérrez
Navarro, de 20 anys, i Faustí Campi-
llo López, de 37, resultant el primer
amb ferides contuses al cap i a la
cara, i el segon, amb una ferida pe-
netrant a la gaita dreta i contusions
al cap i a les mans, un i altre de
pronòstic reservat.

Van ésser curats al dispensari del
Taulat i després van quedar a dispo-
sicó del jutjat.

Porcellana
Vaielles, J. Llorana, Rbla. Flors, 30.

Fosfo-Glifo-Kola-Lecitinat cura
Inapetència, B. Domènech, Ronda
Sant Pau, 71.

L'habilitat dels mestres oficials del
partit de Barcelona, pagarà els seus
d'octubre demà, dimecres, de dos
quarts de dotze a una i de les dues a
a dos quarts de cinc de la tarda, i el
divendres, de dos quarts
de dotze a dues, al local de costum.

La Federació d'Ultramarins, Que-

viures i similars, ha fet avinent a
tots els seus associats que ja poden
passar a recollir de llurs agrupacions
la nota de preus que han de registrar
durant la primera quinzena d'aquest
mes, aprovada pel governador.

-Paraguas Cardús Portafer-
rissa, 30

Hotel Ritz

Festivitat de
TOTS-SANTS

TE DE MODA

Cristalleries J. Llorana, R. Flors, 30

La Caixa d'Estalvis de Barcelona,
durant la passada setmana, ha in-
gredit 753.707 pessetes procedents de
5.239 impositcions, essent 292 el nom-
bre de nous imponents.

S'han satisfet per 1.491 reintegres,
320.279'25 pessetes i per a la compra
de valors per compte de 6 imponents,
8.613'70 pessetes.

Biblioteca Popular de la Dona posa en coneixement de les alumnes matriculades a les classes generals i d'ensenyament secundari que el dia 3, a les nou del matí, començaran puntualment les dites classes.

GRILL ROOM RITZ

Coberts amb vins
7.50 pessetes.

(Entrada carrer de Cortès)

A l'estació de Vilanova, el cavall d'un carro donà una mossegada al carreter Jaume Ventura, de 43 anys, arrencant-li un tros del dit gros de la mà dreta.

S'ana a curar al dispensari del Taulat.

TINTURA VINTER. Premiada amb medalla d'or. — Amb una sola aplicació desapareix la casaca. Serveix per al cabell, barba i mostatxo. Es prepara per a Negre, Castany fosc i Castany clar. Dona colors tan naturals i inalterables que bé pot dir-se que és la millor i més pràctica. Venda en perfumeries.

Al dispensari del carrer de Sepúlveda fou auxiliat aquest matí Josep Antolin Royo, de 12 anys, el qual tenia la clavicula esquerra fracturada per haver caigut escala avall a una botiga de la Ronda de la Universitat, 37.

Pianos Werner autopianos

Comptat, Termini, Canvis
R. Catalunya, 72. cantonada València.

Bisbat

LES MISSIONS PARROQUIALS

Llei canònica

Es llei canònica que, almenys cada deu anys, «saltem decimo quoque anno» es procuri la missió a les parròquies, i sobre aquest punt s'encomana als Prelats una especial vigilància. (Can. 1349.)

Dona un venerable missioner, que de les missions se'n pot dir, amb molta raó, com de les altres obres de Déu, aquelles paraules del Salmo: «Justificatus in semetipso» (Ps. XVIII, 10), que són justificades en si mateixes.

La missió típica

Perquè en puguem formar una idea alta i exacta del que són les missions, no ens cal sinó contemplar la gran «Missió divina», típica de totes les altres.

Les tres divines Persones, usant de misericòrdia infinita amb els fills d'Adam, caiguts en el pecat, decretaren que fos feta la redempció del nostre linatge, i arribada la plenitud del temps, «missi Deus Filium suum» (Gal. IV-4). Déu envia son Fill.

El missioner és un enviat; i Jesús, Fill de Déu i fet Home, és el primer i l'exemplar de tots els missioners. Jesús és l'enviat del Pare, per a lluminar les nostres intel·ligències amb la revelació de les grans veritats de l'ordre sobrenatural, i mostrar-nos amb l'exemple d'una vida santíssima, la llei eterna que ha de regir la nostra voluntat; per a satisfer, amb un sacrifici de Sang, la justícia divina ofesa pels nostres pecats, i merèixer-nos la unió suavitosa d'aquell Esperit de vida, que santifica les nostres ànimes, i les encèn amb flames de divina caritat.

Missions i missioners

Què són les missions sinó la continuació del ministeri de Jesucrist?

Aquest ministeri l'exerceix l'Església de dues maneres: una que en podem dir ordinària, quan envia bisbes i sacerdots a un lloc determinat, perquè allí residixin i siguin pastors de les ovelles de Jesucrist que els són encomanades; en aquest sentit, el bisbe, en la seva diòcesi i el rector en la seva parròquia, són veritables missioners.

Perí, ultra aquest missioner ordinari, n'usa l'Església un altre d'extraordinari, enviant obrers apostòlics, per mitjà dels bisbes, a una parròquia, o per mitjà del vicari de Jesucrist a una diòcesi, perquè hi treballin transitivament a profit de les ànimes.

El costum, més que cap altra raó, ha reservat el nom de missió a aquest ministeri extraordinari, i el nom de «missioners» als sacerdots de la clie-

reia secular i regular que s'ocupen en obra tan santa.

Excel·lència i utilitat de les missions

Comparant aquest ministeri, l'un amb l'altre, és evident que el primer és més excel·lent; però no es pot negar que el segon sempre és útil i, de vegades, necessari, per circumstàncies diverses, ultra que participa també de l'excel·lència del ministeri ordinari, per quant té el mateix principi, treballa pel mateix fi, i usa els mateixos procediments.

Sempre és útil, i de vegades necessari, el ministeri de les Sagrades Missions. Per això l'Església sempre les ha mirades amb singular apreciació i les ha fomentades amb sol·licitud talment apostòlica. Per quantes ànimes és la missió l'acabament d'una vida de pecats, i el principi d'una vida nova, que les fa santes a la terra, perquè siguin ditxoses per tota l'eternitat! En les missions es desvetlla la fe i els costums es purifiquen. «Les confessions que es fan en aquest sant temps, —diu el fervorós missioner Sant Alfons Maria de Liguori— són més enteses i animades d'una contrició més viva que les del temps ordinari.» La freqüència de sacraments augmenta, la pietat s'enforteix, es desfan les enemistats, i es veu reflorir gloriósament en el cor dels fidels, la santa pau cristiana, patrimoni dels fills de Déu.

Ni el qui planta ni el qui rega

Tothom ho reconeix que la missió és una gràcia especialíssima que Déu concedeix als pobles.

Però és necessari que a la gràcia de Déu hi cooperem nosaltres amb bona voluntat.

«La santa missió evangèlica —diu el doctor Torres (d. s. m.)— és resó de la celestial paraula que predica en aquest món el diví Mestre Jesús.» Que la llavor de la divina paraula arrelli en les ànimes i produeixi fruit abundós, és clar que això és obra tota de Déu; però que suposa en nosaltres la bona disposició per a rebre la influència de la gràcia; quix ni el qui planta, ni el qui rega, sinó Déu, és qui fa créixer les plantes, però de llei ordinària fa créixer les que estan plantades i regades.

Déu amb nosaltres

En aquesta gran obra de la missió s'hauria de tenir molt en compte, tant per part dels qui la prediquen, com dels qui la reben, aquella regla de ben obrar ensenyada per Sant Ignasi: «Fiet-nos de Déu de tal manera, com si l'èxit de les coses només dependés d'Ell, però treballen-hi amb tal delit, com si dependés només de nosaltres.»

Es a dir, que posant-hi de la nostra part tot el que sapiguem i poguem ho havem d'esperar tot de Déu amb gran confiança. Tots els missioners ho diuen que és gran cosa que els pobles que han de rebre la missió comencin per desitjar-la, i com més millor, per allò de: «el menjar entra més en profit segons la gana.»

Fem-la desitjar

Convé, doncs, abans de rebre la missió, que el poble se'n assabenti, que en sapiga la importància, en consideri la necessitat, n'estimi els fruits...; convé sobre tot esvair els prejudicis en contra, i, més que tot, fer-la desitjar.

Com i de quina manera? El zel per la glòria de Déu i de la salvació de les ànimes, seran en això els millors inspiradors.

Poden ésser mitjans utilíssims les converses particulars amb determinades persones; les platiques dominicals o de catecisme; les visites als col·legis, etc...; fetes amb aquest fi. En parròquies de població nombrosa, tal vegada sigui convenient, demés de tot això, la propaganda en favor de la missió, escampant fulles o librets, repartint-les en les esglésies, enviant-les a domicili, o bé plantant annuncis de missió en els llocs més avinents, a fi que tothom tingui notícia clara de la missió, i l'esperí amb interès i amb desig d'aprofitar-se'n.

Oracions per a la missió

El mitjà de més forta eficàcia per a despertar en les ànimes el desig de la missió ha d'ésser l'oració humil i fervorosa.

Des del moment que s'ha anunciat la missió en una parròquia, s'haurien de fer oracions públiques i privades, encomanant a Déu el bon èxit de la missió a major glòria seva i salvació de les ànimes. Una manera pràctica ben senzilla la tenim en aquesta fórmula, indulgenciada pel Sant Pare Pius X (d. s. m.), a petició del reverend P. Provincial dels Redemptoristes de Bèlgica (Act. Ap. Sed., Vol. V., Pàg. 134).

Oració per a implorar el fruit de la missió

Oh Jesús, Redemptor Santíssim, Rei

i Senyor Nostre, a vostre Cor diví, immensitat d'amor i de bondat, deveniu el benefici inapreciable d'una missió.

Entenit de compassió en veure les nostres misèries i la desgràcia eterna que ens amenaça, heveu resolt de salvar-nos.

Els missioners que ens vindran, són enviats vostres, i de part vostra ens dispensaran el pa de la divina paraula i ens portaran la joia del perdó.

Féu, oh Senyor, que, fidels a la vostra eterna veritat, il·luminats vivament el nostre esperit i commogut profundament el nostre cor, a fi que compreguem les nostres errades i en fem sincera penitència.

Concediu la llum de la fe a les pobres ànimes embolicades en les tenebres de la ignorància i de l'error. Als qui us han oporistat amb una vida d'iniquitat, concediu-los la gràcia d'una veritable conversió. Als tebis, concediu-los el terror; als justos, el progrés en la virtut.

Envieu a tots els vostre Esperit Sant i l'aspecte d'aquesta parròquia serà renovat.

I vos, oh Maria, Verge Immaculada i Mare del Perpetu Socors, vos sou el refugi i l'advocada dels pobres pecadors. El més culpable és el qui té més títols a l'amor vostre. Per això nosaltres ens atrevim, amb tota confiança, a implorar la vostra poderosa i maternal protecció. La salvació nostra està en les vostres mans; defenueu la nostra causa i intercediu per nosaltres davant del vostre Fill diví.

Sant N. Patró de la parròquia de N., preguem per nosaltres durant els dies benèfics de la missió. Així sia.

(Indulgència de 300 dies, una vegada al dia, aplicable a les ànimes del Purgatori, a tots els qui la resin en els llocs on ja estigui anunciada la missió.)

Aprofitant les reunions de fidels a l'Església, com per a oír misses o passar el Rosari, es podria resar aquesta oració tan pròpia per a disposar les ànimes a rebre el benefici de la missió i repartida entre els fidels, es pot convertir en mitjà de bona propaganda per a atraure'ls dolçament a la participació de les gràcies que Déu té preparades en aquest sant temps, verament acceptable i de salut espiritual per a tothom.

JOSEP M. PUJOAN

(Del «Missatge del Sagrat Cor»)

—Les platiques preparatòries i els fervoris d'ecceció de gràcies de les Comunionis generals corresponents a la Visita Pastoral del nostre senyor Bisbe, celebrada la primera ahir, a la Tinència de Nostre Senyora de Lourdes, i la que se celebrà avui, a la parròquia de l'Angel, d'Hostafranchs, les quals vénen a càrrec del predicador de l'esmentada Visita Pastoral, P. Josep Sirvent, missioner del Cor de Maria, han estat i seran fetes en nostra parla.

—El número de la «Revista Popular» corresponent a la present setmana, publica una extensa i notable informació i importants articles.

—Avui vestirà el sant hàbit benedictí en el Real Monestir de Sant Antoni i Santa Clara la senyoreta Faustina Mate i Garcia.

Serà apadrinada per la senyora Na Maria Scriverbeck i Esclus, i el sermó el farà el catedràtic d'aquest Seminari doctor don Joaquim Masdexeix.

—A la Catedral, avui, dimarts, festivitat de Tots-Sants, hi predicarà el canonge «magistral».

—Han mort: A Juyà, el rector d'aquell poble, don Narcís Bosch, i a Cassà de la Selva, el beneficiat d'aquella parròquia, don Ramon Nih.

—A Roquetes hi donaran una Santa Missió dos pares caputxins.

—El darrer número del «Butlletí Oficial Eclesiàstic» d'aquest Bisbat, publica el següent sumari:

—Indulgència plenària en el dia de difunts. — Discurso de Su Santidad sobre la vida parroquial. — Necrologia. — Movimiento del personal. — Colección a favor de los soldados heridos en la guerra de Africa.

—El darrer número del «Butlletí Oficial Eclesiàstic» del Bisbat de Vich, publica el sumari següent:

—Edicto sobre la Bula de la Santa Cruzada. — Circular número 13. — Subscripción a favor del soldado de Africa. — Crónica de la Diócesis. — Toma de posesión de una canonjia. — El capítol catedral de Tortosa ha donat possessió al nou beneficiat don Ramon Echevarria Comi.

El dia 5 de novembre començarà una Santa Missió a la parròquia de Vallfornosa.

La dirigiran els PP. Doroteu de Barcelona i Salvador de Solsona, O. M. C.

Vida religiosa

Avui: La Festa de Tots els Sants. Sant Marcel, bisbe. — Demà: La Comemoració dels fidels difunts. Santa Eustàquia, verge.

Quaranta hores: Avui, a l'església parroquial de Betlem. Hores d'exposició: De les vuit del matí a les sis de la tarda.

La missa d'avui: Festivitat de Tots-Sants, color blanc. — La de demà: La Comemoració de tots els fidels difunts, color negre.

Cort de Maria: Avui, Nostre Dona de la Mercè, a la seva església, privilegiada, o a la del Pl. — Demà, Nostre Dona dels Àngels, a la seva església.

Adoració nocturna: Avui, Torn de la Immaculada Concepció.

Votlls en Sufragi de les ànimes del Purgatori: Avui, Torn de la Santíssima Trinitat, a la seva capella, Escorial, 155, Gràcia. — Demà, Torn de la Comemoració dels Fidels Difunts, a la mateixa capella.

—Parròquia Major de Santa Anna. — El divendres vinent, primer del mes, l'Apostolat de l'Oració, tindrà missa de Comunió general, a les vuit, amb platíca preparatòria, pel reverend don Joaquim Ubach, prevere, practicant-se durant la missa els exercicis del Sagrat Cor de Jesús.

Obituari

ANIVERSARIS

En Raymond Casellas i Dou. Demà dimecres, de deu a onze, misses a la parròquia de Sant Pere de les Puel·les.

Benfactors i Assiat de la Casa de Caritat. Demà, a les nou, sufragis a l'església de l'esmentada institució.

En Donaventura Rubert i Català. Mort el 28 d'octubre de 1920. Demà passat, de deu a dotze, misses a la parròquia de Betlem.

Na Francisca Torres i Casals, vídua d'En Ramon Sans. Mort el 2 de novembre de 1920. Demà, a les deu, funerals a la parròquia de la Trinitat, de Vilafranca del Penedès.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

En Lluis Miquel i Bargay. Ha mort a Manresa, a l'edat de 49 anys. Enterrat aquest matí a Manresa, on també han tingut lloc els funerals.

En Joan Estany i Casanovas. Ha mort a Igualada.

Na Rita Tarruella i Puig, vídua de Busquets. Ha mort a Hostalrich, a l'edat de 86 anys.

En Ramon Espinach i Castellvi. Enterrat aquesta tarda, al Cementiri de Sant Gervasi.

Pagament de contribucions

L'Arrendatària de la Recaptació de Contribucions de Barcelona ha format el següent itinerari per a la cobrança de les contribucions i impostos corresponents al tercer trimestre, durant el mes de novembre, als pobles de les zones que a continuació es detallen:

Zona de la capital. — Barcelona, dies 1 al 25.

Zona de Gràcia. — Sant Gervasi, de Cassoles, dies 4, 5, 7 i 8; Gràcia, 9 al 12 i 14 al 19.

Zona de Sant Martí. — Sant Martí de Provençals, dies 7 al 12 i 14 al 17; Santa Coloma de Gramenet, 3 i 4.

Zona de Sarrià. — Les Corts de Sarrià, dies 2 i 3; Sans, 4, 5, 7, 8 i 9; Sarrià, 10, 11 i 12.

Zona de Badalona. — Badalona, dies 10, 11, 12, 14, 15 i 16; Horta, 7, 8 i 9; Montcada, 3, 4 i 5; Sant Martí de Besos, 20; Sant Andreu de Palomar, 17, 18, 19, 21, 22 i 23.

Zona d'Arenys de Mar. — Arenys de Mar, dies 18, 19 i 21; Arenys de Munt, 16, 17 i 18; Calella, 7, 8 i 9; Camprovi, 3; Canet de Mar, 18, 19 i 20; Fogas de Tordera, 3; Gualba, 4; Malgrat, 15, 16 i 17; Olzinelles, 5; Orsanyà, 14; Palafolls, 14; Pineda, 7 i 8; Sant Iscle de Vallalta, 2; Sant Celoni, 4, 5 i 6; Sant Cebrià de Vallalta, 2; Sant Esteve de Palautordera, 5; Sant Pol de Mar, 11 i 12; Santa Maria de Palautordera, 5 i 6; Santa Susanna, 9; Tordera, 11, 12 i 13; Vallgorguina, 15 i 16; Vilalba Sasserra, 4.

Zona de Granollers. — Alguafreda, dia 4; Bigues i Riells, 8 i 9; Caldes de Montbui, 22 i 23; Canovelles, 3; Canovelles, 9; Cardener, 14 i 15; Castellar del Val, 15 i 16; Fogas de Monclús, 8; Granollers, 19, 20 i 21; La Ametlla, 8 i 9;

La Garriga, 5 i 7; La Roca, 7 i 8; Les Franqueses del Vallès, 4 i 5; Llíria de Munt, 6; Llíria de Vall, 18; Martorelles, 11; Mollet, 13 i 19; Montseny, 7; Montmany, 2; Montmeló, 13; Montornès, 18; Palou, 2; Parels, 14; Salses (Sant Quirze), 16; Sant Feliu de Codines, 11 i 12; Sant Fost de Capenelles, 22; Santa Eulàlia de Ronçana, 6; Tagamanent, 4; Vilamajor (Sant Pere de), 11 i 12; Vilamajor (Sant Antoni de), 7 i 8.

Zona d'Igualada. — Argensola, dia 1; Bellprat, 7; Bruch, 3 i 4; Cabrera d'Igualada, 2; Calaf, 12 i 13; Calonge, 13; Capellades, 13 i 14; Carme, 3 i 4; Castelfrullit de Ribes, 11; Castelfrullit, 8; Collbató, 8; Copons, 4 i 5; Igualada, 21 al 24; Jorba, 21; La Llacuna, 8 i 9; Masquefa, 9 i 10; Miralles (Santa Maria de), 9; Montbui (Santa Margarida de), 17; Montmaneu, 2; Odena, 18; Orpi, 4; Piera, 5, 6 i 7; Pierola, 1; Pobla de Claramunt, 2; Prats de Rei, 10; Pujalt, 10; Rubió, 21; Salavina (Sant Pere de), 12; Sasgaleies (Sant Martí de), 11; Torra de Claramunt, 5; Tous, 3 i 9; Vilanova (Sant Bartomeu de), 3; Veciana, 3; Vilanova del Camí, 21.

Zona de Manresa. — Aguil·lar de Sagarra, dia 6; Artes, 5 i 6; Avinyó, 3 i 4; Bages (Sant Fructuós de), 7 i 8; Bages (Sant Mateu de), 13 al 22; Balsareny, 8 i 9; Calders, 10 i 11; Callàs, 11 i 12; Castelladral, 14 i 15; Castellet (Sant Vicens de), 2 i 3; Castelfrullit del Boix, 5 i 7; Castellgali, 13; Castelltalló, 16; Castelltalló, 11 i 12; Estany, 2; Fobollosa, 14 i 15; Gaya, 16; Granera, 8; Guardiola (Sant Salvador de), 16; Manresa, 20 al 25; Monistrol del Montserrat, 9 i 10; Moya, 1, 2 i 3; Mura, 5; Navarres, 14 i 15; Santa Maria de Oió, 7 i 8; Rajadell, 13; Rocafort, 8 i 9; Sallent, 5, 6 i 7; Sampedor, 2, 3 i 4; Santa Cecília del Montserrat, 6; Sasserra (Sant Feliu), 2; Sarrià, 1 i 2; Talamanca, 5; 1 Torruella (Sant i 2; Talamanca, 5; 1 Sant Martí de Torruella, 4 i 5.

Desgràcies pel trànsit rodar

A entrada de foc, a la plaça de Santa Anna, un tramvia va atropellar una senyora d'edat, deixant-la molt mal ferida. Va ésser portada al dispensari de l'Alcaldia, on el metge va apreciar-li fractura de la base del crani i hemorràgia interna, de pronòstic mortal.

La desgraciada va morir a dos quarts de vuit.

De moment s'ignorava qui era, però poc després va ésser reconeguda per una neboda seva, la qual va manifestar que l'atropellada es deia Rosa Galvez Farrés de 77 anys, filla de Reus, i habitant al carrer de l'Estruch, 7.

A la carretera de Can Tunis van topar ahir tarda dos carros i de les resultes van quedar lesionats el que menava l'un d'ells, Antoni Giménez, de 27 anys, qui va sofrir contusions al genoll esquerre; Emper Sánchez, de 22, contusions al peu dret; Carme Gil Sánchez, de dos anys, filla de l'anterior, ferides contusions d'importància al cap, i Victòria Merino, de 13 anys, minyona de servei, erosions en un braç.

Van ésser auxiliats al dispensari de Can Tunis.

Passant un tramvia pel carrer de Ribes, un carro el va fregar i va fer mal a Josep Oria, de 38 anys, paleta, que anava en una plataforma, el qual va rebre una ferida d'alguna gravetat al peu dret.

Va ésser curat al dispensari de la Ronda de Sant Pere.

A la plaça d'Urquinaona, Frederic Blanch, de 2 anys, va pujar a un tramvia en marxa per la part contrària i va topar amb un pal, rebent una forta contusió al costat esquerre. Van auxiliar-lo al dispensari anteriorment esmentat.

A les nou d'ahir vespre, un tramvia de la línia 29, passant pel passeig de la Indústria, va agafar davant del número 30, un home de 40 anys, pobrement vestit, el qual va quedar mort a l'acte.

No va ésser identificat.

Publicacions rebudes

—Blanco y Negro. Revista il·lustrada. Número 1568.

—Butlletí de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana. Número 7.

—Les Esquadres de Catalunya. Han aparegut els quaderns cinc i sis, publicats per «La Novel·la Nova».

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrams i conferències de LA VEU)

NOTA BURSATIL

Madrid, 31, 9'30 nit.
Els cabals públics estan irregulars, predominant l'oferta.
La partida d'Interior cedeix un quart i cedeix 66'25.
Els Tresors i Cedules hipotecàries, flukes, i en valors industrials molt poc negoci, cedint lleugerament el Banc d'Espanya i els ferrocarrils.
Els francs segueixen a 54'45; les lliures baixen de 29'06 a 29'34; els suïssos, de 139 a 138'50, i els marcs, de 1'30 a 1'29.

FIRMA DE GRACIA I JUSTICIA

Reial decret rehabilitant el títol de baró de la Peña a favor de don Josep Jordán d'Urrutia i Ruiz d'Arana, marqués de San Vicente i de Velilla d'Elbro.
Idem fent mercè de títol del Regne, amb la denominació de marqués de Rebalzo, a favor de don Lluís Martí Oliveras.
Idem indultant de la pena de cadena perpètua imposada per l'Audiència de Cadix a Antoni Parrada Romero.

NOTES DEL PALAU

El president del Consell no ha concoregut aquest matí al despatx amb el Rei. En canvi ho han fet els ministres de torn, que no eren avui els d'Estat i Gràcia i Justícia.
Després del despatx, el Rei ha rebut l'ambaixador d'Anglaterra, al qual acompanyava el segon introductor d'ambaixadors, duc de Vistahermosa.
També han complimentat al Rei l'exministre senyor Bergamín, el capità general de Madrid, el marqués d'Urguio i el capità d'enginyers, aviador, senyor Manzaneque.
La reina donya Victòria, acompanyada de les infantes, s'ha passejat a cavall per la Casa de Camp.
De retorn al Palau ha rebut al marqués de la Ribera, secretari de la Creu Roja espanyola, que moments abans havia tornat de Sevilla, on anà per a ultimar els detalls relatius a la instal·lació de 200 llits per a ferits del Marroc, en un dels edificis de l'exposició, habilitat a l'efecte, sense introduir-hi cap modificació.

SOBRE LA DETENCIÓ DELS ASSASSINS D'EN DATO

Madrid, 31, 9'15 nit.
Com se sap, està confirmada la detenció de Lluís Nicolau i la seva dona, Maria Joaquina de la Concepció, portada a efecte el passat dissabte, a la capital d'Alemanya, per la policia berlinesa.
El telegrama, en el qual, d'una manera oficial es donava la notícia del succés, fou rebut a la tarda del diumenge, pel director general d'ordre públic, senyor Millán de Priego, qui, acte continu posà el cas a coneixement de la superioritat.
Aquest matí, el senyor Millán de Priego ha enviat una comunicació oficial al jutge del districte de la Inclusa, que com se sap, fou amb caràcter especial l'instructor del sumari.
Aquest matí s'han congregat a la sala de la guàrdia del jutjat el president i el fiscal de l'Audiència i el jutge senyor de la Escalera.
Han canviat impressions sobre la instrucció de les diligències que han de practicar-se amb motiu de la detenció d'En Nicolau i de la seva dona.
El sumari que es donà per ultimari farà uns tres mesos, es troba actualment a l'Audiència i ja estava bastant avançat el seu estudi per la Sala.
Com se sap, En Lluís Nicolau i Maria Joaquina de la Concepció, estan processats i declarats en rebeldia.
En Nicolau era el que conduïa la moto des de la qual es va cometre l'assassinat del senyor Dato.
Suposem que s'hi mataix, per telègraf, s'hauria pregat al Govern alemany que mantingué la detenció i comunicada del marit i la dona, mentre s'incor i tramita l'expedient d'extradició pel ministeri d'Estat.
Donada la importància del fet i la urgència que s'imposava, no seria estrany que el dit expedient ja estigués en període d'incoació.

Convé recordar que les extradicions han de ventilar-se dintre d'un mes, com estableixen els tractats, perquè no passin un dia més d'aquest termini, el país en poder del qual està el detingut, té dret a deturar-lo en llibertat.

Una altra circumstància terminant dels tractats d'extradició consisteix que els detinguts que són reclamats en tal forma no se'ls pot imposar l'última pena.
Es molt possible que dintre de 10 o 12 dies, per alt, siguin portats a Madrid, Lluís Nicolau i Maria Joaquina de la Concepció.

Assabentats, els periodistes que fan informació dels successos, de la detenció d'En Nicolau, portada a cap a Berlín, han acudit a veure al director d'ordre públic, amb l'objecte de que aquest els facilités alguns detalls relacionats amb aquest servei.

El senyor Millán de Priego s'ha excusat de fer cap declaració relacionada amb aquest assumpte, per a no destorbar l'acció de la justícia.
Preguntat si creia que era fàcil aconseguir l'extradició, ha contestat que sí, puix ja fa temps que es va demanar a diverses nacions per si arribava el cas.

Crec — ha afegit — que no es posarà cap dificultat per a aconseguir-la, perquè no es tracta d'un delictu, sinó simplement d'un assassinat.
El senyor Millán de Priego creu que En Catalanes no és a Rússia, com s'ha dit, sinó a Alemanya.

Un periodista diu que el servei que ha determinat la detenció de Leopold Noble l'han realitzat un agent i un aspirant ingressat en les últimes oposicions.

Per cert que sortí cap a l'estranger sense pendre possessió del càrrec.

La primera notícia que es tingué de Nicolau fou que es trobava a París, on anaren els dits agents, assabentant-se allí que havien marxat a Alemanya, sense dubte en saber que se'ls perseguia d'aprop.

Els agents marxaren també a la dita nació, aconseguint detenir a Berlín a Leopold Noble, acompanyat de la seva esposa.

El comissari que ha realitzat aquest servei, en companyia de l'agent recent ingressat, és el senyor Bataga.

A última hora, en els centres oficials es segueix guardant una absoluta reserva respecte de les circumstàncies que han concoregut en la detenció de Nicolau i la seva dona.

Els únics detalls que s'han pogut adquirir de la detenció, són els que queden consignats.

En Lluís Nicolau ni a Alemanya es considerava segur, i per a despatxar usava ulleres de color, i pel que afecta a la seva dona, aquesta, que fins el dia del crim tenia els cabells rossos, i era aquest el veritable color del seu cabell, en ésser detinguda ara a Berlín s'ha vist que se'ls havia pintat de negre.

Mentre es tramita l'expedient per a l'extradició d'En Lluís Nicolau, s'ha interessat de les autoritats polítics que envia al jutjat especial una fotografia dels detinguts a Berlín, per a comprovar que són els que té declarats el senyor de la Escalera.

S'assegurava aquest nit que En Catalanes ha estat a punt d'ésser capturat per la policia de Barcelona, però ha tornat a evadir-se. Una altra vegada s'ha internat a França, i és molt fàcil que sigui capturat, puix ara no té cap mitja per a procurar-se recursos. Aquest vivia de les sumes que li enviava En Nicolau, i detingut aquest, no podrà socórrer amb esplendidesa com abans ho feia a llurs complices.

ELS CEREALISTES

Madrid, 31, 10'30 nit.
Els representants a Cortes de les províncies cerealistes han dirigit una carta al senyor Maura demanant-li que dediqui la seva atenció al problema de l'agricultura que avui està plantejat a les províncies castellanes.
Diuen que el cost de producció per hectàrea de l'última collita, és el major registrat fins ara, i aquesta doble i contrària pressió, l'augment del cost i el menor valor del producte, fa impossible que continuï una producció que no té fàcil reemplaçament i és imprescindible a la vida nacional.

Afudeixen a les conclusions de la última assemblea de Diputacions provincials castellanes, en les quals es demana un recàrrec transitori de set pessetes a la importació de blat estranger i la regularització dels transports, així com el gravamen de sis pessetes en els 100 quilos d'ordi i civada a la seva entrada a Espanya.

Demanen mesures que propulsin la producció agrícola i que es procuri que l'agricultura visqui en règim de justícia.

Anuncien que donaran estat parlamentari al problema agrícola, però s'alegraran que promptes acords del Govern facin innecessària tal actitud.

Firmen la carta els representants dels districtes productors de blat.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

El despatx oficial d'aquesta nit, diu que segueix:

«L'Alt Comissari participa que després de la conferència d'aquesta tarda, no hi ha hagut novetats als territoris de Tetuán, Melilla i Larraix».

UN MITING

Al Teatre de la Comèdia, es va celebrar ahir, a les onze del matí, un miting de protesta contra la carestia de la vida i contra el tancament de les farmàcies.

El president de l'Associació de Veïns de Madrid, organitzador de l'acte, senyor Barrio Morayta, donà compte dels èxits obtinguts per la dita Associació, a les campanyes de la qual es deu la prorroga del contracte sobre lloguers i la llei de cases barates.

També es va donar compte dels projectes de l'esmentada associació, a benefici dels veïns de Madrid.

En tractar de la qüestió del tancament de les farmàcies, es va produir un enorme escàndol pels elements favorables al tancament, que foren expulsats de la sala.

Després parlaren els senyors Llinás, García Mora, Vellando i Batanero, essent tots molt aplaudits.

EL VIATGE DEL MINISTRE DE MARINA

El ministre de Marina, que demà estarà de tornada a Madrid, per assistir al Consell de ministres que se celebrarà a la tarda, ha estat objecte a Vigo, d'una afectuosa rebuda, essent-li retuts honors per una companyia del regiment de Marina, amb bandera musical.

Després d'esmorzar ha anat a visitar les bases navals, marxant després en el torpediner núm. 12, a Marín, traslladant-se al cuirassat «Espanya», des del qual vaixell presència els exercicis de la marina.

Després marxà al Ferrol.

TINENTS DE SEGURETAT

Madrid, 1, 12'30 matinalada.
A la «Gaceta» es publica una R. O. del ministeri de la Governació, disposant que s'anunci la provisió mitjançant concurs de les places de tinents del Cos de Seguretat que hi ha vacants en la data de resolució del concurs i vint d'aspirants.

Per a ésser admesos al concurs es requereix ésser tinent de la guàrdia civil, en actiu o retirat, i no excedir de 56 anys, o ésser tinent de la reserva activa, de l'exèrcit i no haver complert 52 anys.

Les sol·licituds es presentaran en la Direcció general d'Ordre públic, en el termini de vint dies, a comptar des de la data d'avui.

EL COLLAR DE LA DUQUESA

El director general de Seguretat, ha notificat als periodistes que no és certa la notícia de la troballa del collar de perles que li fou robada a la duquesa d'Andria.

Referències particulars asseguren que el dia que es va publicar l'esmentada notícia la duquesa es va presentar a la Direcció de Seguretat per a protestar que es divulgassin les tals inexactituds.

VAGA

Amb motiu de la vaga que sostenen els dependents de la sabateria «La Imperial», s'ha reunit en Junta general el gremi esmentat, i entre altres acords de menys importància, concrets al sosteniment dels vagues, es va decidir per unanimitat el plantejament de la vaga general del gremi de sabateria i estendre-la a tot el comerç si les circumstàncies ho fessin precis.

CONFERÈNCIA

Aquesta tarda ha visitat al senyor Maura, al seu domicili particular, el ministre de la Guerra.

Els senyors Maura i Gierva han conferenciat durant llarga estada.

RECTIFICACIÓ

El diputat senyor Crespo de Lara ha rectificat la notícia que hi hagi anunciat al Govern una interpellació sobre el problema agrari.

El diputat per Castrojeriz es va limitar el darrer divendres, quan va visitar al senyor Maura, a remetre-li les conclusions de l'Assemblea agrària celebrada el dia 15, en les quals s'indiquen solucions per a evitar l'encariment de la producció.

LES OPERACIONS A GOMARA

Tetuán. — Es coneixen nous detalls del combat lluitat per la petita columna que fou tramesa en socors de la posició de Magan.

Totes les tropes es van batre admirablement, malgrat la superioritat de l'enemic, en nombre i en situació.

Un atac general a la baloneta desallotjà els harquensys de la posició que ocupaven.

Tan impetuós i tan ràpid fou l'atac, que els moros van deixar el nostre poder 10 presoners i 13 morts, tots amb armament. Molts d'ells ho foren per la companyia del batalló de Llerena.

Els legionaris, en llur majoria cubans, que entraren per primera vegada en foc, lluitaren amb braó.

Nosaltres vam tenir les següents baixes: 3 oficials morts i 8 de ferits; 26 de tropa morts, i 142 de ferits.

El major nombre de baixes correspon al Terc, que va perdre tots els seus oficials i a més a més 90 de tropa.

Les baixes de Savoia foren 26.

Heu's aquí la relació dels oficials morts i ferits:

Morts: tinent de regulars de Ceuta, don Josep Salz Martínez i alferes de Savoia, don Angel Sepúlveda Riaz i don Francisco Baquería Chimeñ.

Ferits: del Terc, capità don Miquel Gascon, a l'espatlla dreta, greu; tinent don Juli Argüello, a la cuixa dreta, greu; tinent don Guillem Ruiz Casau, al coll, greu; alferes don Antoni Fuentes, al pit, greu; i alferes don Antoni Cejudo Belmonte, al peu dret, lleu; de regulars de Ceuta, tinent don Pere Maestre Mantorell, ferit al ventre, molt greu; i al colze dret, greu; i oficial moro Tisi-Ben-Hossel, al ventre i anca, molt greu; de Savoia, tinent don Isidre Arevalo Canada, ferit a l'abombat dret, greu.

A l'oficial Cejudo, una bala li travessa la gorra i una altra li va trencar la corretja que li creuava el pit.

Demés, Savoia ha tingut tres morts, que són Manuel Hernández Iglesias, Tirso Rodríguez i Pere Querenda.

Els ferits són: sergents Francisco Navas i Pere Vega; caporals: Ignasi Alas Rodríguez i Angel Pérez López; soldats: Julià Pérez Martínez, molt greu; Antoni González Mesada, Prudent Martín, Damián Barroso, Ciprià Duade, Ignasi Noales, Josep Julián López, Ramon Redondo, Josep Cuevas, Angel López Comas, Maximi Olsen, Victòria Errores, Agustí Alcáide Marian Castillo, Nicolau Ramon Garcia, Marian Miranda Martinez, Josep Oliver Fernández, Ricard Alonso Garcia, Juli Meseguer, Candi Sánchez Lusa, Marcell Oliver i Just Higuera Velasco.

Tots els ferits han estat traslladats a Ceuta.

Segons les darreres notícies facilitades a l'Alt Comissari, en les posicions de Gomara continua havent-hi completa tranquil·litat, sense que l'enemic doni senyals de vida.

Les posicions de Tiguisa, Magan i Targa es troben perfectament proveïdes amb tota mena d'elements, en previsió que els rebels tornessin a atacar-les.

Els combats a Tiguisa i Targa han estat portats per mar, sense ésser hostilitzats.

També han estat proveïdes les altres posicions sense ésser hostilitzats els combats.

Les forces de la posició de Magan, han fet sense novetats l'aguada, no obstant i ésser molt difícil.

Tot això demostra que la harca rifenya s'ha retirat, a causa del formidable càstig que li infligiren les columnes que estan a les ordres del general Marzò.

Es diu que la harca del germà de Abd-el-Krim es a l'altre costat del riu Tiguisa.

L'Alt Comissari creu que bastaran pocs dies per a quedar completament dominat el moviment actual.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — El grup de regulars de Melilla, que mana el tinent coronel Nuñez de Prado, que va perdre 600 homes del 17 al 23 de juliol, té ja constituïts dos tabors amb sis companyies d'infanteria i dos esquadrons de cavalleria, aprofitant els soldats que han estat donats d'alta en els Hospitals.

Aquestes tropes pendran part en les primeres operacions que es portin a cap en aquest territori.

El comandant general, en nom del Rei i del ministre de la Guerra, ha fet una visita de peïsm a la vídua del malalagunyat tinent coronel que manava el batalló de la Corona.

Abd-el-Kader, caid de Benisiclar, continua rebent peticions de cabilensys que desitgen sotmetre's, acceptant les condicions els imposin.

S'assegura que els cabilensys d'Ulat-Setut han demanat l'amnèsia.

Es troba ferit de gravetat un cosí d'Abd-el-Kader, el qual fou objecte d'una agressió per part dels moros rebels.

El cos de telègrafs treballa activament en el restabliment de les estacions de Nador, Zeluán, Segangan i Mont Arruit.

Ha arribat el vapor «Carmen», de la matricula de Bilbao, amb material per a l'exèrcit.

Ha sortit de Mont Arruit un camió blindat, el qual avança quatre quilòmetres amb direcció a Batel, i va portar quatre cadàvers, entre ells el d'un oficial del Terc de voluntaris que es destaca d'Atlaten amb diversos soldats i foren tirotejats des de San Juan de las Minas.

Patrullas de cavalleria fan incursions per les vores del riu Zeluán, recollint cadàvers de soldats espanyols.

El tinent moro de la policia indígena Bohot, hagué de fugir de la seva cabila, puix després de portar els seus amics a lluitar a Mont Arruit i Sebti, va repartir el botí de tal manera, que fou el que sortí més afavorit, malgrat que la seva família no tingué cap mort en els atacs, puix deixava als seus de guàrdia en el Zoco el Jemis de Beni-Bu-Irrur.

Ara és cap visible de Guelaya, a l'harca rifenya que hi ha a Benisidel, el moro manco Dahir que fou sempre protegit per Espanya.

El caid Demevit ha dirigit des del Zoco el Arbà una carta al representant de la companyia colonitzadora, demanant-li que intercedeixi prop del general en cap de les nostres tropes perquè tornin a rebre'ls en els nostres zocsos, i assegura que està disposat a provar que hi ell ni els seus intervingueren en els successos de juliol últim.

HOMENATGE

Aquesta tarda al Teatre Reial s'ha celebrat la festa en homenatge de Sant Domènec de Guzman i al seu excel·lent cantor Dant Alighieri.

L'escenari estava guarnit amb tapissos de la casa reial.

En un costat s'hi veia un formós quadre de Ribera representant Sant Domènec de Guzman.

També s'hi veia el bust de Dant Alighieri i una biblia en un tripode que usava en els resos i meditacions la insigne reina Isabel la Catòlica.

Presidien les festes els Reis i les infantesses donya Isabel, donya Pau i donya Eulàlia i l'infant don Ferran.

A les llotges s'hi veien moltes senyores i alguns prelats i l'ambaixador d'Itàlia, que ocupava una llotja.

En altres llotges s'hi veia els representants del cos diplomàtic.

El Govern estava representat pels senyors Maura, Hontoria i Silió.

Es presenten a la sala els quatre oradors PP. Getino, Janvier, Butte i Urbano, que són acollits amb marques mostres de simpatia.

El P. Getino fa la presentació dels oradors i explica el motiu de la festa. La seva veu eloquent és acollida amb mostres de profunda simpatia.

Després cedeix la paraula al gran orador sagrat P. Janvier.

Després de dir aquest que Sant Domènec de Guzman nasqué en el cor de Castella i que senti sempre per a la seva pàtria un amor profund, afegeix que els dominics participen dels sentiments del seu Gran Pare, i per això cadascun té dues pàtries: la pròpia i Espanya.

Aqueix flux i reflux amorós entre Espanya i els dominis ha donat a l'orador el tema del seu format discurs.

Després d'això dirigeix una salutació al Rei, qui, amb la seva presència ha fet d'aquest homenatge una festa internacional en tot el sentit de la paraula.

Com a francès, afirma que els seus compatriotes estan al costat d'Espanya en aquests dies de dolor i sofriment, i que tots unànimement fan vots pel triomf decisiu de les nostres armes.

Entrant després de ple en matèria, diu que l'Orde de Sant Domènec ha treballat continuament pel bé espiritual d'Espanya.

Amb les seves oracions que dia i nit ressonaven en el claustre, amb les seves paraules, que han commogut totes les generacions d'Espanya; amb la seva ciència, que ha fet ressaltar l'alt respecte a Déu, amb els seus venerands convents, veritables fortaleses de la fe cristiana, amb les universitats, baluards inexpugnables de la vera religió, vessant la sagrada llavor del cristianisme, de regeneració espiritual de la nostra pàtria, dirigint les consciències dels nostres sobirans per espai de cinc segles, i per últim, coadjuvant a la fundació d'altres ordes religiosos, tan benemèrites com l'Orde de Sant Pere Nolasc, de Santa Teresa de Jesús i de Sant Ignasi de Loyola.

A l'esfera dels interessos temporals d'Espanya, també han vingut els dominis treballant pel manteniment de la pau interna i externa.

En moltes ocasions reconciliaren reis de diversos regnes i suplantaren els pretendents d'una mateixa corona i pacificaren les cruels lluites en que es destruïren despietadament en la província i la ciutat.

N'hi ha prou amb recordar el nom de Montroig, aquell insigne dominic arquebisbe de Compostela, la fama del qual féu que l'episcopat espanyol es posés tot al seu costat i que en declarar-se decidit partidari de Felip V, donés el cop formidable i va llançar de l'escena a l'altre pretendent al tron, al qual apolava el protestantisme.

La seva veritable doctrina sobre la pau i la guerra, sobre les relacions internacionals està escrit en un llibre dels dominics.

Llàstima és que l'oblit d'aquestes doctrines ens submergeixi en un dolor tan immens com hem passat aquells anys.

En el llibre de Francesc Victòria i Domènec Soto hi ha la doctrina, i en la seva vida l'exemple, suavitant les relacions entre Espanya i França, posant pau entre Carles V i Francesc I.

En la nostra gran reconquesta, els dominics influïren també moltíssim, tant a Mallorca com a València i Sevilla, Granada, etc.

Sempre foren el consol dels soldats espanyols.

Don Joan d'Austria fou el vencedor de Lepant, i un domini fou l'ànima de les glòries escrites. A Didac de Deza deu Espanya el nou món, paraules textuals de Colom; dominics fundaren les universitats en aquella països, i al gran Bartomeu de las Casas, amb un exèrcit de germans seus a l'orde, es deu la conversió de milers de milers d'indis.

Tots aquests formen un monument de glòria per a Espanya.

Els fills de Sant Domènec han tingut entre nosaltres totes les dignitats eclesiàstiques i civils.

Han estat ambaixadors, tutors d'infants i governadors de províncies amb influència vasta en la política i en la diplomàcia del regne, segons el P. Janvier, resumint les merces concedides per Espanya a la seva volguda orde.

Termina la segona part del seu discurs dient que els dominics van donar als reis i als espanyols llur propi cor.

Recorda el baptisme dels reis d'Espanya a les fonts baptismals de Santo Domingo, la devoció popular del Sant Rosari.

La unió d'Espanya — afegeix — amb l'orde dominicà, encara dura.

La Reina Isabel II va salvar el magnífic convent dominicà de Sant Tomàs d'Àvila.

El cardenal González i el reverend P. Civil, han posat de relleu tant a Roma com a Madrid, el dolor d'Espanya i del món quan va morir S. M. don Alfons XII.

En terminar la seva oració el P. Janvier ha demanat a Sant Domènec de Guzman que benesixi al Rei i tota l'Espanya.

El P. Butte ha parlat a continuació, essent impossible extreure, pel poc temps que disposem, Ha desenrotllat el tema «L'acció social de Sant Domènec de Guzman i els seus deïebles», acumulant de tal manera doctrina social amb gran erudició, de la

qual n'és difícilíssim fer-ne un resum.

Ultimament ha parlat el P. Urbano, el qual també ha estat molt eloqüent.

DE GOVERNACIO

ELS ASSASSINS D'EN DATO

Madrid, 1, 2 matinalada

El director d'Ordre públic, en rebre aquesta matinalada als periodistes, ha facilitat la següent informació referent a la captura de Lluís Nicolau i la seva dona:

L'ambaixador d'Espanya a Berlín telegrafia que han estat identificats els detinguts.

Després, ells mateixos, en els interrogatoris a què han estat sotmesos, han declarat que són ells els que cercava la policia.

Nicolau ha dit que havia romàs a Barcelona fins el dia 21 del corrent, amb nom suposat.

En aquesta ciutat hi era des del dia següent d'haver comès el crim.

L'ambaixador també comunica que Lluís Nicolau ha dit que Ramon Casanellas és a Rússia.

Ha desmentit el senyor Millán de Priego la notícia publicada per un diari que la detenció hagi estat deguda a investigacions realitzades per un parent del nostre ambaixador a París.

Tampoc hi ha intervingut per res la policia de Barcelona, sinó que ha estat la de Madrid, la qual, d'època que vaig pendre possessió del càrrec — ha afeït — no ha cessat en llurs treballs cercant a Ramon Casanellas.

Els periodistes li han preguntat quan serien portats els detinguts a Madrid.

— No no sé — ha contestat el senyor Millán de Priego. — Això depèn de ço que tardi el ministeri de Gràcia i Justícia en trametre els documents relacionats amb l'extradició.

Aquesta ja ha a t t reclamada per telegraf, però manca trametre els documents, i això no és qüestió d'un dia ni de dos.

Després ha facilitat el següent telegrama:

El nostre cònsol a Mèxic participa que a Tampico han quedat extingits els casos de glanola.

LA SITUACIO A PORTUGAL

Lisboa, 31. — La Junta revolucionària prengué part al moviment del dia 19 de l'actual ha resolt transformar-se en Agrupació política.

El President de la República ha estat molt felicitat pel discurs d'afiançament republicà que pronuncià ahir durant la manifestació nacional.

També rep multitud de felicitacions per haver desistit del seu propòsit de renunciar al càrrec. — Havas.

Teatre Tivoli

«El Duquesito o la Corte de Versalles». Lletra de Lluís Pascual Frutos. Música d'Amadeu Vives.

Es innegable que el mestre Amadeu Vives és avui un dels músics catalans que amb més encert escriuen per al teatre. Els seus èxits han estat ben nombrosos. El d'ahir (car l'èxit fou franc, sorollosíssim) és, sens dubte, dels més justificats. Es tracta, evidentment, d'una opereta. Aquest gènere, però, exigeix gràcia, i per damunt de tot, «esprit». Cercant, d'extra banda, l'efecte agraït al públic, en tractar-se d'una opereta, el compositor poc espiritual, poc subtil, poc talentós, pot fàcilment penetrar, com ja és sabut, a les regions poc plaents, poc atractives, on regna la grolleria... Ara bé: en l'obra oferta ahir al públic barceloní per l'empresa del Tivoli, el mestre Vives ha evitat amb traça els perills que podríem dir «del gènere», i ha escrit una obra sovint entremallada, finament picadesca i tothora agraïda. El segon acte és el millor. L'acció té certa vida, i el músic l'ha musicada amb evident malícia. Recordem, entre altres «números», un cor ben trobat i un duo graciosíssim. També ens agraïda l'intermedi musical, que hagué de repetir-se. L'orquestra, en el sudit intermedi, sona molt bé. L'escriptura és clara.

La producció del mestre Vives i d'En Lluís Pascual ha estat ben presentada i cal fer-ho constar. Els decorats i els figurins d'en Castells i Fernandez són rics i de bon gust. Els artistes senyoretes Mary Isaura («Duquesito»), Maria Ferrer («Duquesa de Nevers»), Empar Farraro («Diana de Nevers»), Conxita Huerta («Nocé»), Carola Ferrando («Baronesa») i els senyors Angel de Leon («Cavaller de Matignon»), Josep Acuña («Baró de la Bella Casa»), etc., interpretaren els diferents personatges de l'acció amb la indispensable i la inevitable entremalladura i el mestre Palos dirigí l'obra amb tot el desig de fer-la viure com ella certa-

ment exigia i es mereixia. L'orquestra, dissortadament, aparegué sovint poc «treballada».

El públic, com ja havem dit, acollí la novella i ben fina i ben agraïda producció del mestre Vives, amb perllongats picaments de mans. L'èxit fou franc. El «Duquesito» es representarà, doncs, creiem, força vegades.

F. LL

El Congrés de Joventuts Aragonesistes

El dissabte tingué lloc la sessió de clausura del II Congrés de Joventuts Aragonesistes, que amb tant d'èxit s'ha celebrat a Barcelona, durant la setmana passada.

Presidí l'acte, en primer terme, la bandera d'Aragó (recentment adquirida, per subscripció popular), la festa d'inauguració de la qual es prepara per a molt aviat.

La presidència era formada per don Gaspar Torrente, president de la Joventut Aragonesista; don Maties Pallarès Gil, president de la Unió Aragonesista; don Juli Calvo Alfaro, director d'«El Ebro»; don Isidre Comas i Macarulla, president del Grup Ordesa; don Manuel Mediano i don Eugeni Mir i Mir, que actuaren de secretaris. S'asseguraren també a l'estrada, representants i delegats d'Unió Aragonesista de Saragossa, Joventut Aragonesista de la ciutat ciutat, Agrupació Regionalista de Graus, Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria i Joventut Nacionalista de Barcelona.

Féu ús de la paraula la presidència per a explicar concisament la marxa d'aquestes manifestacions de l'aragonesisme naixent; donà les gràcies a entitats i premsa per llur concurs, i assenyala de gran transcendència l'acte resum d'aquest congrés, que marca en la vida d'Aragó una nova etapa de noble rebel·dia.

Don Isidre Comas i Macarulla («Almogaver») dissertà sobre «Economia Aragonesa», animant els joves a estudiar, explotar i augmentar les riqueses d'Aragó.

Don Eugeni J. Mir i Mir, tractà del tema «L'aragonesisme, problema de Joventut, Vigor i de Constància».

Començà manifestant que per la seva qualitat de president de l'Aragó Futbol Club i delegat de les Societats Esportives de Saragossa, presentava la ponència sobre Educació Física, amb la convicció que sols una plaçada de joves sans, forts, decidits i incansables, pot implantar l'aragonesisme amb un apostolat de profundes conviccions i perseverància.

Esboçà l'educació física des del punt de vista cultural i pedagògic, considerant aquella l'única fórmula sanejadora de la degeneració patent de la raça.

En nom de tots els que estimen les grans coses pròpies proclama la robustesa física dels ciutadans aragonesos, com a fonamental principi per aconseguir la integritat de potències regionals capaces d'imposar-se en ciència, en art, en literatura i en tot.

Defineix l'aragonesisme, com a problema de Joventut, paraula que significa renovació.

Cercar normes noves — diu — tretes de l'experiència antiga, és renovar, i tota renovació en la vida de les col·lectivitats suposa en si, almenys intencionalment, un perfeccionament en les teories, en el fons o en l'aplicació de les lleis amb què es regeixen.

L'aragonesisme — continua dient l'orador — ha de ser així: perfeccionament constant en les teories i en l'evolució pràctica dels governs de l'Estat aragones; aplicació intensíssima dels seus múltiples mitjans de vida pròpia; irradiació de la seva activitat i les seves valors.

Fa un estudi completíssim de la grandesa regional de l'Aragó d'ahir, i, paragonant-lo amb l'actualitat, censura durament la immoralitat política dels representants del poble, que en lloc de servir aquest, serveixen un cabdill dels bàndols i colors de la política centralista.

Fa una apologia de la Joventut Aragonesista, en la qual diu que han de disposar llur fe els bons patriotes. Diu que la bandera d'Aragó volen implantar-la les joventuts, perquè és l'única bandera que els sap comprendre.

Don Maties Pallarès Gil llegí un primorós treball amb el lema «La

Geografia i la Història manen», titulat «L'Ebre i la Ibèria. Les dues Espanyes, la foral i la uniformada».

Meresquè molts aplaudiments per la copiosa documentació.

Don Vicens Tebena, iniciador de l'adquisició de la bandera d'Aragó, parlà sobre els simbolismes d'aquesta ensenya.

Don Emili Jover Aguilà llegí un treball de don David Gascon, insigne ruralista i alcalde de Castolseras (Baix Aragó, Terol).

Don Juli Calvo Alfaro començà definint la personalitat d'Aragó, afirmant que, si avui no la té jurídica, l'ha tinguda i la té moralment.

Tractà sobre els punts Autonomia, Govern interior, Reconstrucció econòmica, Política, Partit Aragonesista i pla de Joventuts.

Entre les adhesions n'hi figurava una de molt sentida de don Angel Ossorio i Gallardo, i altres de Rocasolano, Miral, Moneva, Garcia Celas, «El Ribagorzano», Sancho Izquierdo, «Vida Aragonesa», Joventuts Valencianistes i «Mocedade Galleguista».

LES CONCLUSIONS

Heu's aquí les conclusions del Segon Congrés de Joventuts Aragonesistes:

La personalitat d'Aragó

1.ª La personalitat d'Aragó queda definida pel fet històric i l'actualitat de voler ser.

2.ª Com a conseqüència de l'anterior afirmació, proclamem la llibertat absoluta de la nacionalitat aragonesa per al complet desenrotllament de la seva vida pública sense intervencions estranyes, i afirmem la nostra més conscient orientació de convivència ibèrica.

Del territori

El territori d'Aragó el constitueixen les actuals regions de Saragossa, Osco i Terol. Les possibles agregacions de territoris limítrofes podran realitzar-se, conforme la raó natural, per afinitat d'interessos.

Les riqueses de la terra i del subsòl, i les forces naturals formen el patrimoni d'Aragó.

Del ciutadà aragonès

El ciutadà aragonès no és pel sol fet de subjectar-se a les lleis d'Aragó i estar sota la seva jurisdicció directa.

Tot ciutadà des dels vint anys pot ésser elector i elegit en els càrrecs públics i magistratures.

Les Corts

a) Les Corts aragoneses, essencialment democràtiques, es constituïren per sufragi directe i secret del ciutadà aragonès.

b) El poder legislatiu resideix a les Corts i l'executiu en el Consell elegit per aquelles.

c) Aquest Consell de Corts tindrà un President elegit per sufragi directe.

Els Municipis

Els Municipis aragonesos, ànima del nostre poble, seran lliures per a fer i desfer, i posseïran l'estructura d'una autonomia plena, sense més limitacions que la llei orgànica emanada de les Corts aragoneses.

Del poder judicial

Residirà un Tribunal Suprem de Justícia. Aquest tribunal entendrà en última instància en tots els assumptes judicials, tant civils com criminals. Regirà a Aragó el Dret civil aragonès, i en el criminal el Codi comú de l'Estat. Els magistrats i jutges del territori aragonès hauran d'ésser ciutadans aragonesos.

Delegacions

Aragó delegarà en el Poder central totes aquelles funcions de caràcter militar, diplomàtic i relacions internacionals. Contribuirà a les despeses de l'Estat proporcionalment a la seva riquesa i a la seva població.

La Universitat

Serà obligatori l'ensenyament i gratuït en tota la seva extensió.

La Universitat d'Aragó ha d'ésser l'element director de la cultura aragonesa. Assumirà funcions d'extensió universitària, segons el format d'última modernitat, amb caràcter de màxima autonomia econòmica i intel·lectual.

Economia

Afirmació del lliure canvi com a pensament econòmic aragonès, així com la necessitat d'envestir el problema de la terra, l'establiment de l'impost únic sobre la terra, la canalització de l'Ebre i la necessària sortida al mar.

A part, i perquè la tasca sigui més profitosa i fecunda l'ideologia en l'ànima de tots els aragonesos, ha quedat nomenada una Ponència, la qual

Ponència redactarà l'Estatut de la Diputació única d'Aragó, manera en què hauran de regir-se les Diputacions aragoneses. I perquè la tasca sigui corresposta per tots els aragonesos de Barcelona que anyoren llur Pàtria, se'n trametrà una còpia a tots els estaments i entitats aragoneses d'aquesta capital, i després serà tramès a les Diputacions respectives.

Aquestes bases són el programa i l'ideologia. El mateix hom desitja que facin totes les entitats aragoneses, nacionalistes o regionalistes que es fundin dins o fora d'Aragó, únic mitjà de reivindicar la personalitat perduda i oblidada per la majoria dels aragonesos d'aquí i d'allà.

El sacre nom, el sacre lema ha d'ésser aquest: Aragó, Aragó i sempre Aragó!

Musicals

AMICS DE LA MUSICA

El concert d'inauguració del Curs 1921-22 d'aquesta associació, tindrà lloc el dimarts, dia 15 del corrent, al Palau de la Música Catalana. Ultra la important col·laboració del pianista Joan Gibert Camins, la notable soprano suïssa Marietta Amstad hi donarà un selecte recital de cançons d'autors clàssics i moderns, alguns dels quals són desconeguts encara del nostre públic.

A aquest important concert en seguiran altres tres uns quants dies més tard, que aniran a càrrec de l'orquestra de l'entitat i d'una eminent artista francesa, essent dedicada a música «de camera», la tercera d'aquelles sessions.

CURS SUPERIOR DE MUSICA ANTIGA, WANDA LANDOWSKA

Ultra la importància artísticopedagògica que revestiran les sis sessions del Curs Superior de Música Antiga, Wanda Landowska, que es donaran a la Sala Mozart els dies 5, 7, 8, 11, 12 i 15 del corrent, oferirà particular interès poder sentir els nombrosos exemples musicals que presentarà la eminent artista, en els instruments autèntics de cada època. Aquesta circumstància donarà a les 6 conferències una valor més gran, puix a les autoritzades interpretacions de Wanda Landowska, s'hi ajuntarà l'alt interès arqueològic de l'absoluta fidelitat sonora i mecànica de l'execució de la música dels exquisits mestres dels segles XVII i XVIII.

Els esmentats instruments seran: Un «clavicordi fligit», del segle XVII; un «clavicordi llure», del segle XVIII; un «clavicembal» de dos teclats, Pleyel i un «pianoforte» de l'època de Beethoven.

Anuncis oficials

SOCIETAT ESPANYOLA DE CONSTRUCCIONS ELECTRIQUES

Plaça de Catalunya, núm. 9

Aquesta Societat i per ella la C. E. Cooperativa de Fluid Elèctric, ha acordat repartir als senyors accionistes un dividend del 3 % del valor nominal de les accions, o sigui 15 pessetes per cada una, lliure d'impostos, a compte del 7 % de benefici garantit per la dita Cooperativa de Fluid Elèctric per a l'exercici corrent de Societat Espanyola de Construccions Elèctriques, el qual dividend es farà efectiu a la Caixa d'aquesta Societat tots els dies feiners, des del dia 3 al 30 del pròxim mes de novembre, de nou a una del matí, prevenint-se que hauran de presentar-se els mateixos accionistes o persona autoritzada amb els títols assignats a fi de procedir al mateix temps al canvi de les dites accions, amb cupó núm. 6 i següents, per les nominatives de la sèrie D. de Cooperativa de Fluid Elèctric, segons s'acordà en la Junta General extraordinària celebrada el dia 21 de desembre de 1920.

Barcelona, 31 d'octubre de 1921. — El secretari, Lluís Torner.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre'ns articles o notes suplidades, la necessitat absoluta (sense la qual no ens és possible fer-ne el menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

LLETRES I LLIBRES

La veu pairal

Ha és una Mar el placívol estatge
de les roses i el marbre ideal;
com escraix de la terra selvatge,
sobregueja en sa gropa el casal.
De rocam és la seva peanya,
la ginesta li llura perfum,
una font d'algua humil l'acompanya,
la ventada el corona de llum.
Un bell pi de rient cabellera
sobre el cingle naixia a l'atzar,
i ahí gronxa com una palmera:
i en el fons de l'abís hi ha la mar.
— Ah, digueu-me, digueu-me, mos pa-

res,
ombres lleus que em parlen en la nit,
en el cim de les serres més clares
quan temps ha que el casal heu bas-

tit?
Car d'infant, ja més nines ardides
contemplaven son noble repòs,
les llambordes daurades i humides,
les esclatres cobertes de flos,
— Els teus avis, i els avis dels avis
l'han bastit amb l'amor i amb el dol
amb la para que canta en els llavis
amb el braç tot aixut, bru del sol.
Un poeta, per veure les ones
del bellver escolia l'indret,
altre, avar, cogit les espones;
un de brau erigia el marlet.
Per refugi de l'an volandera
No quicun aquest rífec gentil:
un poc d'aura damunt l'espillera
hi ha posat el que fou més humil.
Tu has gaudit la riquesa que duen
els teus avis al noble sojorn
l'espasa i el llubre que hi lluen,
all al vespre, com ella en el jorn.
Ja no et cal eixermar, ni perilles,
ni canellexes al món ferat;
ass tot els camins i cruïlles
hi ha petjades i veus del passat.
— O invisible nissaga llunyana
que heu bastit el sojorn secular
o lliberrima gent catalana
que solcàreu la terra i la mar!
Qui pel gust us donà les boscúries?
Qui la pedra acobla pel casal?
Qui en el fons de les velles centúries
ha creat nostre llaç eternal?
Qui en l'anyada jolosa o la trista
nostra raça ha servat de l'oblit?
Qui us acull, i ara us mostra a ma

vista
perquè us parli i us senti en la nit?
— El que adés, nostre fill, demanaves
te un jolós, invisible castell,
i les cambres en són totes blaves;
hi ha mil àngels devora el cancell.
Una neu fulgurant embolcalla
el seu cap, i es decanta a son front;
son esguard és la font d'on davalla
la immortal joventesa a aquest món.
Ell va ser qui en mostrava la serra
i el casal comandava bastir,
i entre el mar i la neu, eixa terra
ens donava per neixre i morir.
Tot el seny de la raça plegada
és un lluc de son alt consirar;
nostra para és la para sagrada
en la qual ens volgué conversar.
Mai no temis la pena feixuga
ni del núvol el negre conjur,
que all la nostra tendrada aixopluga
i referma l'entranya del mur.
L'enemic endebades vindria
cobejós de la llar o el tresor;
sotjaran endebades la via
d'ibie, esclai, mesquinesa de cor:
heu, com una vivent llamarada
saltarà en ton ajut, renadiu,
mentres sota la cendra acobada
de son Nom hi romanguí el callut

Josep CARNER

Joan Alcover

III

Poesia i equilibri

Joan Alcover és un poeta tot equi-
líbric, tot harmonia; no arribant-hi
per les vies estrictes d'una lògica, ni
trobant-hi per les biancies d'una
manera de viure sense obstacles re-
gular i metòdica que li vingués feta:
la seva poesia és tota equilibri i tota
harmonia, fins després d'haver sofert
el poeta una ideologia (de la qual en
resten vestigis en tota la seva obra)
i segons la qual el geni té per com-
pany inseparable l'infortuni; i d'ha-
ver-la acollida en aquella edat en
què «tota reglamentació sol avorri-
se com una tirania, com un lligam
que deixa senyes doloroses en la ten-
dor d'una ala qui s'espolça»; una
poesia tota equilibri i harmonia fins
després d'haver sentida la ventada
desoladora de la mort.

Per això fa gràcia de llegir els
mots de bon consell que l'Alcover
rebia de don Joan Valera. «Para mi
— li diu Valera — no es, o más bien,
no debe ser, el genio inseparable
compañero de la desventura: no de-
be proceder, y rara vez procede, del
desequilibrio insano de las facultades
humanas, sino más bien de su
armonioso y feliz equilibrio. Es fal-
sa la imagen del «Albatros» con que
Beaudelaire, imitado por el Sr. Alco-
ver, en su composición Beethoven,
representa al hombre de genio. Casi
nunca es éste a modo de pájaro cu-
yas pujantes alas le pesan y estor-
ban cuando cae en tierra y hacen
de él triste objeto del escarnio y
de la mofa de la vil muchedumbre.
Desengáñese el Sr. Alcover, etc.»

Sigui com sigui, ja el mateix Va-
lera s'adona de la pulcritud i de
l'elegància de la poesia de Joan Al-
cover. Del mateix llibre «Meteoros»,
deia Menéndez i Pelayo: «La nota
característica del libro es la pulcritud
en todo, la elegancia sencilla, el
respeto constante a las leyes de la
lengua y de la versificación».

I, realment, també, el respecte del
geni de la llengua, escrivint en llen-
gua catalana, dona una sabor de pa-
ria viva a la seva poesia, de para
viva i a la vegada musical i dolça,
que meravella.

I aquest respecte al geni secular
de la llengua no és una imposició
de la retòrica, una covardia, una
timidesa. Té convergències profun-
des. S'adiu profundament amb el res-
pecte que té el poeta pels grans sen-
timents humans. Res de sentiments
estranyos, esporàdics, coberts de ve-
gades amb els vels frívols de l'ex-
quisidessa o amb els vels moguts de
la genialitat; res d'emoció rares,
percebudes solament per un petit
gremi d'ànimes escollides. Els eters
sentiments humans que deriven in-
estroncablement de la natura, can-
ten en la seva poesia. «Si algun dels
nostres poetes — diu Manuel de Mon-
toliu — encarna plenament el tipus
perfecte de poeta amb un poder emi-
nent d'expressió molt superior al po-
der d'inventió, és Joan Alcover. Ell
realment ha trobat una nova i arro-
vadora sonoritat per expressar els
vells sentiments del cor humà. Ha fet
realment «versos nous» sobre
«pensaments antics». Ell no ha co-
mes «el delictu d'afegir a la lira la
septima corda».

Té amb Miral un vincle gentil-
ci, a penes perceptible per la im-
parcialitat serena d'un estudi en les
pàgines que escriví sobre la joventesa
del gran poeta de Provença. En
dues vides que en tanta de manera
es desassemblen, hi ha una mateixa
amor a l'ordre, una mateixa con-
fiança en què la bellesa i l'harmonia
han de dur al repòs i a la calma. Ce-
nyint-se a una petita qüestió pràc-
tica, mireu com parlava en un dis-
curs sobre Jeroni Rosselló: «Franca-
ment, — diu — si em poseu a triar,
en els principis d'una vida intel·lec-
tual digna d'ésser imitada, jo pre-
fereixo trobar-me amb allò que se'n
diu un jove aprofitat, així, prosaica-
ment, segons la norma que he anomenada burgesa». I diu això, no per
un pacte fet amb la rutina, ni per
insípida superficialitat, sinó per la
pregona d'un instint d'ordre que
cerca fórmules per a cada cas concret
de la vida.

En l'espurneig de l'enginy i les
fórmules arbitràries de la fantasia,
és on es troba la superficialitat vo-
luble que cal defugir, abillada sem-
pre d'última moda, agitada, enter-
bolint les algues clares per simular
una pregona inexistència.

Joan Alcover s'exhousa en el seu
llibre «Cap al tard» d'incloure-hi al-
gunes poesies juvenils, trobant-hi ex-
cés d'enginy a proporció de l'amor
que duen. I així li dona motiu per
fer una confessió literària que, en
la seva segona part, ja s'és vista ve-
ritablement acompanyada. «Abans —
diu — era dels que procedeixen per
acimatació de les invencions i les
imatges en l'atmosfera tèbia del propi
sentiment; ara som dels qui es-
peren que l'assumpte brolli per si
mateix en la intimitat de l'ànima, i
persegüeixen la forma d'irradiació
més pura, més directa i més agra-
dosa, perquè el sentiment es trans-
meti amb tota la netedat i l'escal-
for possibles. Però aquesta fórmula
només és vàlida quan la «intimitat
de l'ànima» i el món exterior s'a-
corden harmoniosament.

Josep Maria CAPDEVILA.

QUADERNS D'ESTUDI

Ha sortit el núm. 48 corresponent
al trimestre de juliol-setembre, d'a-
questa cada dia més important pu-
blicació del Consell de Pedagogia de
la Mancomunitat. Calen, ben cert,
una forta preparació i un estudi
atent per a donar compte a con-
sciència de les matèries encloses en
aquest gruixut fascicle. Farem no-
mes d'indicar-les amb alguna exten-
sió.

El primer treball titulat «El Tirant
lo Blanch i don Quixote de la Man-
cha», és de l'autoritat cervantista
senyor J. Givanel i Mas, en el qual,
comença a glossar l'obra de Cervan-
tes amb textos del «Tirant lo Blanch»,
per arribar en definitiva a la con-
clusió que «Cervantes per alguns
passatges de la seva novel·la s'ins-
pirà en el llibre de Martorell i de
Galba».

A continuació, segueix un estudi
crític del senyor Bordey-Torrents so-
bre el primer capítol de l'«Ètica»
d'Aristòtil a Nicomac. Bo i traduin-
do del text original, el glossa des del
punt de mira lexicogràfic, i sobre tot
filosòfic, extenent-se principalment
en el concepte metafísic del bé. Des-
prés d'un parèntesi de tres anys, ens
plau veure el nostre amic tornar als
seus estudis de filosofia clàssica con-
cedida per ell molts anys en publi-
cacions nacionals i estrangeres.

El treball que segueix titulat «Dos
discursos de Felip de Malla», enclo-
u dos parlaments inèdits d'aquest me-
stre, única mostra coneguda del que
deuria ésser un discurs joefloralesc
al començ del segle XV. Dues eren
les solemnitats públiques en tals fes-
tes, i a cada una corresponia un pa-
rlament. A la primera, el mestre en
teologia, un dels quatre manejadors
hi pronunciava una oració en la qual
després de lloar la gala ciència anun-
ciava la joia presentada que aquí,
estant Ferran d'Antequera a punt
d'empendre la seva campanya con-
tra el malsurat comte d'Urgell, hagué
d'asser «un brusc epígron, significant
l'apretat dels temps de la guerra».
L'altre discurs tenia lloc en el consi-
stori públic i es reduïa a proclamar
l'autor premiat. Mostra d'aquestes
dues menes de discursos són els de
Felip Malla que publica el senyor
Marçal Olivari fent-ho precedir d'un
escaient estudi històric-crític.

A continuació és publicat l'acaba-
ment del resum de les conferències
donades per M. J. Calmette sobre
«El feudalisme i els orígens de la
Nacionalitat Catalana», redactat pel
senyor don Valls i Taberner, treball
que a part de la profunditat interna
té el mèrit ben singular de l'opor-
tunitat, car desenvolupa el moviment
de condensació del nucli racial cat-
alà en simultaneïtat amb l'afèbli-
ment progressiu de l'imperi carlovin-
gi, en el qual va renàixer i ésser bre-
cada la nostra nacionalitat. D'aquest
estudi hom en treu dues lliçons de
màxima importància: el savi finalis-
me dels nostres polítics que tendien
activament a fer forta la nostra
terra en tota l'el d'activitat, mentre
el centre polític d'Ibèria s'ensorra;
i finalment que tot organisme, quan
és prou fort, es desprèn ell mateix
de la tutela — ja revellida — que per
llei natural ha tingut de suportar.

Sota el títol de «Psicologia de la In-
tel·ligència», segueix un resum redac-
tat per G. Triguier de les quatre con-
ferències que sobre aquell tema donà
Mr. Claparède a la nostra Escola d'Is-
tiu l'any 1920. Eminèntment experi-
mental arriba a conclusions adre-
cades, adés seductores, i sempre útils.
L'il·lustre psicòleg apareix en elles
deslilat de la selecta allau d'estudis
psicològics que ens llegà l'Edat Mit-
jana i que ara — a semblança de la
teoria de les nacionalitats — tornen
a florir per tota Europa; fent lleus
referències a aquells pensadors mo-
dernes que s'han llençat ben sovint
amb èxit a l'estudi de la psicologia.

Seguidament i sota el títol de «L'an-
tiga escola poètica catalana» apareix
la primera de les lliçons donades en-
guany pel senyor Massó i Torrents
en els Cursos Monogràfics d'Alts Es-
tudis i d'Intercanvi. Grossa d'orien-
tacions és, però, simplement intro-
ductòria i d'ella en parlarem amb
extensió quan seran publicades les
altres lliçons.

Fineix el fascicle que ressenyem
amb una traducció del viatge que
féu Jeroni Münster per Catalunya
l'any 1494. El mes d'agost, aquell ale-

many de Nuremberg empenia amb
tres companys un llarg viatge per
Espanya, França i Alemanya. La re-
lació feta en llatí del seu passatge
per la Ibèria ha estat publicada in-
tegrament per primera vegada per
Ludwig Pfandl a la «Revue Hispani-
que». Ja fa anys que el Farinelli
reputava aquell viatge com el més
important fet per Espanya en l'es-
mentada època. Heu's aquí el suma-
ri dels fragments relatius a Catalu-
nya: De la ciutat de Barcelona; del
regiment dels catalans; de la casa
dels mercaders; de la casa de l'in-
fant Enric; del monestir de Frame-
nors; de l'administració de justícia;
del pretori (Casa de la Ciutat); dels
obsequis que se'n feren; dels canals
soterranis; del monestir de Montser-
rat; del monestir de Poblet; de la Car-
tixa de Scala Del.

COMENTARIS

POPULARITATS. Op. XIII, de J. M.
López-Picó. — Impr. Francesc X.
Altes.

En obres d'altres poetes assistim a
una demostració de l'art, de l'enginy
repenjant-se en la seva victòria; en
l'obra nombrosa i tan personal d'En
López, assistim precisament a un
combat, que és la seva patent. Aquest
neguit a la descoberta, aquesta en-
tranya humana que per l'esqueix que
el glavi perfidit de la poesia li ha
fet en el pit es veu bategar en acti-
vitat de paraules, el daier de l'ex-
pressió inèdita i el de transportar el
quotidià i domèstic a les més subtils
idealitzacions, la lluita abraonada
entre el pensament i la representa-
ció, adés guanyant el plàstic, adés
el lògic, i tothora amb una por hu-
mana en el poeta que ni l'un ni l'al-
tre no se li morin en el combat,
aquest és un espectacle digne dels
déus.

Mogut d'això, potser també mo-
gut del cor públic que comenta l'ac-
ció, el poeta va de l'abstrús al popu-
lar, d'Orient a Occident; l'Orient, que
li porta les imatges sensuais i ente-
nedores, en les quals la cerebració fa
una parada; l'Occident, que sadollat
de tastos innúmers o subtilitzat fins
al pur inconscient de tan masega-
ment d'influències, té por de la vul-
garitat i poetitza, com certs pintors
moderns pinten, deixant que cada
ànima d'espectador completi el mis-
teri, no acabant de dir les coses per
respecte a l'inefable. I, ara fa uns
quants llibres, el desig d'informar el
seu pensament en el rec estret, clar
i simple de la corrandia i la canço
popular, lleument maliciós, senten-
ciós, tot mig-rient, amb tant elegant
reiximent com en «La canço de no-
res», «Canço de tot l'any» i algunes
corrandes.

Aquest descansar de les solucions
sorprenents, cerebrals, paradoxals, i
després tornar-hi, no conformant-se
a renunciar a res de ço que en el
combat s'ha anat revelant, això que
en diem por de la mort, fa d'En
López-Picó un cas singular de la
nostra poesia, de bella realitat, de
perillós imitar. Ell és el qui conee-
leriem per una ratlla sola arrencada
d'alguna de les seves poesies, i un
dels qui ha erigit i penjat imatges
i al·legories en més nombre en els
forniculis i panys de paret de la no-
stra Llotja poètica. En la seva cripta
hi té un altar privilegiat, íntim i
personal, amb una llum d'interior
d'ànima, característica.

A la paret hi ha, no-res-menys,
unes espilleres, per les quals quan
el poeta vol veu la mitja lluna
sobre un ras oriental, o les veles
blancues llucant per darrera l'arbre
assolellat que es gronxa sense pena
de pensament.

COLOFO D'HOMENATGE AL LLIBRE
«COSES D'ITALIA», D'AGUSTI CA-
SAS I VINYAS.

Posat udolador de la lloba romana
sobre la veta de les algues abundants;
cloquer quadrat, porxe quiet, doll
[polsinós de la fontana;
estàtues que ens dicten algun concep-
te etern;

August, imatge del govern,
Moisés, la voluntat,

Sant Pere, benènt un món agendó
[lat...
Gran pi gemnà vora el camí, sentine-
lla de pau,
encantat al davant de ruïnes augu-
[tes...

I tu, Pompeia morta, rumiant les
[venustes
collites, i la brega dels comicis llu-
[nyans;
mare sobrevivent d'astuts i folgadors
que ratllaren les pedres de saluts
[reptadors
i eixordaren tes nits de fetxendo-
[sos cants...

I tu, Florència noble, faixada de xi-
[prers,
que fecundaves Roma d'entranya ma-
[ternal
[la Roma, que és bressol del geni
[extern
i del geni de tants temps casa pairal)
Florència d'homes grans, i heu par-
les teves pedres semblen [lada, tui
de plata i d'or, en mans d'un argen-
[tar madur;

I la llum que es miralla en l'Arno
[gran que et llaura
deu tenir una virtut que colra i
[daura,
així un abscoís Vulcà que sols se'n
[ven el mantell blau
que té per tanca el diamant del sol.
Però al cor dels palaus serves el gen-
[til vol

de l'«Anunciació», que avui encara,
com un oreig de l'Arno, deu venir
sobre el front florentí
de la muller que aviat serà mare.

Clarors, remors, pedres, jardins;
marbres de carn, aixuts Glòtios di-
[vins,
(passió de grandesa i desig de la pau)
qui us veté i no us enyora, qui us
[sap i no en somnia!
Jo, amb un llibre a la mà, he anclat
[la meua nau
en els teus ports, oh fantasia!

PATRIAMOR, drama en tres actes de
A. Mateu Poblet. — Portada de J.
Balafà. — Impr. J. M. Recasens.
Montblanch.

Pasta toscament enformada. Potser
superficial coneixement de l'humà i
una certa immaturitat per a posar-
ho en forma. Manca d'art i de ma-
lícia. En cap dels personatges, ni
aquells vers els quals es decanta la
simpatia de l'autor, no hi trobem un
veritable caràcter. Tenen ignocen-
tes calgudes, en les afirmacions, en
les solucions. En Robert, sobretot,
peca sovint de verborrèa superflua.
Sembla com si els caràcters no regis-
sin l'acció, sinó que fossin els com-
promisos de l'acció que l'autor ha
anat encimbellant els que fessin ba-
llar els personatges, i no sempre
amb la solta desitjable. En el lèxic
es barregen paraules cultes i barba-
rismes, sense l'harmonia genial de
l'autor, que de vegades ho redimeix.

Si l'autor, en el qual s'hi coneix
un aficionat a l'escenari i als seus
moviments, frenés el seu ataranta-
ment (detall: en un mateix diàleg En
Fidel tracta de vostè i de tu a Er-
nestina, sense raó aparent), ja faria
un primer pas a una obra més cul-
ta, i la mateixa acció escènica no
n'hauria sinó millorament.

CRITICA DE LA DIVINA COMEDIA,
de Francesc de Sanctis. — Traduc-
ció i próleg de Josep Maria Capde-
vila. — Editorial Catalana (Enciclo-
pèdia Catalana. Volum 28).

En Josep Maria Capdevila, el poeta
i pensador exquisit, que si de les àn-
imes es treia retrat, la d'ell mateixa
d'esser retratada del llaips sobri,
senyor i espiritual d'un Reynolds,
ens dona la traducció de l'estudi de
De Sanctis sobre el Dant. Com solien
fer els poetes del Renaixement italià
que clavaven llurs laudes a la porta
del taller o al basament de l'està-
tua, com penyora d'admiració, jo po-
saré aquesta lauda al cancell de l'es-
tudi de De Sanctis:

Si veus el llibre compra'l, passe-
jant; — si l'obres, curiós, no t'en de-
cantis. — Guatge de Virgili prengué
el Dant. — Jo, quan llegíxi el Dant,
vull per guia De Sanctis.

JOSEP LLEONART.

LES TERRERES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)

Els Jocs Florals

Hi ha gran interès per a assistir a la festa dels Jocs Florals, en la qual farà el discurs presidencial el senyor Puig i Cadafalch, President de Catalunya. L'Ajuntament i la Diputació hi assistiran en corporació, en homenatge a la poesia catalana i a la personalitat del President.

La Regina de la Festa, senyoreta Maria dels Dolors Bosch, ha nomenat les següents senyoretes per a formar la Cort d'Amor:

Maria dels Dolors Matas, Mercè Xifra, Maria Maruny, Mercè Mercader, Anna Bosch Monar i Maria Teresa Gali.

Els elements anticatalans pertanyents a la Unió Monàrquica Nacional, fan córrer tota mena de malts prestigis per a fer retrocedir la gent dels Jocs Florals i desvirtuar tot el que pugui la seva eficàcia. Entre altres coses diuen que les tropes estaran aquartades, que hi haurà disturbis, etc., etc.

De totes maneres ja es preveu que totes aquestes maniobres seran inútils, puix que els Jocs se celebraran tranquil·lament i amb el major esplendor, puix la gent no s'estarà pas d'anar-hi, i menys que ningú les damiselles gironines. Per altra banda, els pertorbadors que parlen de perills i disturbis no s'atreviran a fer res per a destorbar la nostra festa de la poesia catalana.

El senyor Puig i Cadafalch arribarà amb l'express del matí, essent rebut per la Diputació i l'Ajuntament.

Ahí es va fer una recaptació a favor dels soldats del Marroc, reunint-se 2.936 pessetes.

La Mancomunitat de Catalunya ha instal·lat el telèfon entre Olot, Ripoll i Camprodon.

Diuen de Figueras que el mercat d'ahir, per negar-se els venedors d'ous a donar-los al preu de taxa, l'Ajuntament se'n incautà, venent-los a 3 pessetes la dotzena.

Ha produït satisfacció d'èxit obtingut a Reus, per la comèdia de l'escriptor gironí En Miquel de Palol, la qual havia obtingut el premi del certamen del Centre de Lectura.

A la casa de camp «El Llop», de Sant Feliu de Buxalleu, s'ha començat un robatori amb escalamament, emportant-se'n els lladres 180 pessetes.

A l'edat de 83 anys, ha mort a Juyà mossèn Narcís Bosch, el qual feia 56 anys que en regia la parròquia.

El President a Girona

Girona, 1, 125 tarda

Amb l'express ha arribat aquest matí el President de la Mancomunitat de Catalunya En Josep Puig i Cadafalch. L'acompanyaven la seva distingida muller i la seva filla Pilar.

També venien al tren el secretari particular del President, el majordom de la Generalitat senyor Utrillo, el diputat a Corts senyor Pla i Daniel i el senador senyor Bartrina.

Esperaven el senyor Puig i Cadafalch el president de la Diputació N. August Riera amb els diputats senyors Quintana, Carbó i Noguera i Comet, i el secretari senyor Brunet; l'Ajuntament, presidit per l'alcalde senyor Coll, amb els regidors senyors Samboja, Camps, Soler i Martínez; el president del Centre Catalanista de Girona i la seva comarca N. Albert Quintana, representació del Consistori dels Jocs Florals, personal de la Diputació i de la Mancomunitat i nombrosos senyors del Centre Catalanista.

Malgrat no haver-se anunciat l'hora de l'arribada del President hi havia al moll de l'estació nombrosos públics, el qual li ha fet una falaguera recepció.

Un cop efectuades les salutacions de rubrica, el senyor Puig i Cadafalch, en l'automòbil de l'alcalde, s'ha dirigit a la casa senyorial d'En Rafel Heras de Puig, on s'estatja amb la seva família.

El President ha estat complimentat per les principals personalitats de Girona.

La ciutat presenta molta animació. Els preparatius de la festa prometen que els Jocs Florals seran brillantíssims, encara més que els anys anteriors, degut a estar presidits pel primer magistrat de Catalunya. — Costa i Deu.

TARRAGONA

(Conferència de les 9 45 de la nit)

A la sessió de l'Ajuntament d'aquest matí s'han pres els següents acords: Que una comissió vagi a Madrid a gestionar assumptes d'interès per al municipi; deixar damunt la taula la qüestió de la reforma del reglament de la guàrdia urbana, que alguns elements intenten, amb el fi de fer entrar a la guàrdia protegits seus mancats d'estatura, sobrats d'anyes i desproveïts dels mèrits necessaris.

Dissabte, en un cafè del Serrallo, l'inspector de policia, senyor Manzanarez, sorprené una partida de joc prohibit, detenint els dos grupiers que eren forasters i feu un parlament als innocents pescadors que es deixen guanyar els diners. Ha estat imposada una multa a l'amo del cafè.

En una casa de camp anomenada Mas del Graller, ha estat sorpresa una altra partida de joc, concorreguda per gent sospitosa, la qual planta cara a la policia. Han estat fetes tres detencions. Un dels presos va quedar detingut governativament, i un altre fou deixat anar perquè no està prou bé del cap. Al matí s'hi han estat imposades 500 pessetes de multa.

Aquesta repressió del vici del joc produeix molt bona impressió entre el públic sensat i amant del bé del poble.

Ha estat molt sentida la mort a Melilla del sergent Ricard Boquer. Martori, fill d'Esplugas de Francolí. En Boquer era un jove advocat, i un dels millors escriptors d'aquestes comarques com ho prova el periòdic «El Francolí», del qual n'era el principal element.

El vapor «Gallimor» ha desembarcat un tripulant rus, ferit en baralla a alta mar. Ha estat conduït a l'hospital en estat agònic.

Ha començat de sortir el periòdic «Nostra Revista», portaveu de l'Orfeó Tarragoní. Hi col·laboren els millors escriptors tarragonins. Està molt ben presentat i sembla que tindrà molta vida.

Són entre nosaltres En Ruiz Porta i N. Alfons Maseras, procedents de Reus, on han estat premiats en el Certamen del Centre de Lectura.

Vallès

SABADELL. — L'Ajuntament pendrà molt aviat l'acord de fer posar el banc que tenien les autoritats a l'església parroquial de la ciutat, i que va ésser cremat durant els dies luctuosos de la setmana tràgica.

Es troba força millorat de la malaltia que ha tingut el digne president de l'Acadèmia Catòlica, don Josep Llobet Sanjuna.

El portaveu de l'Acadèmia i Joventut Catòlica i Congregació Mariana de Lluïsos, Joventut, en el seu darrer número parla de l'abrandament de la Missió, dedicant a la mateixa alguns articles.

Ha mort en aquesta ciutat el nen Josep Trias Granerí, que era l'encís i delícia de la seva família.

El nostre més sentit pesam per aquesta pèrdua, i d'una manera especial al seu pare el distingit literat i amic nostre, En Joan Trias Fabregas.

CALDES DE MONTBUY. — Després d'una llarga i traïdora malaltia que li ha anat llevant totes les forces, ha remès l'ànima al Suprem Creador, a l'edat de 22 anys, el jove En Josep Maria Aymerich Bonerí, benoventuadíssim únic germà del nostre bon amic, el secretari de l'Associació Nacionalista d'aquella vila, En Joaquim Aymerich Bonerí.

L'acte de l'enterrament fou una veritable manifestació de dol.

Rebi el nostre amic Aymerich Bonerí i llur família l'expressió del nostre pesam més sentit.

SABADELL. — La Caixa d'Estalvis ha ingressat l'últim diumenge 29.554 pessetes, procedents de 1.012 impositacions, essent 20 el nombre de nous impositors.

S'han tornat 15.965'02 pessetes, a petició de 59 interessats.

AUTORIZAT LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

LLEIDA

(Conferència de les 9 30 de la nit)

Mort d'En Josep Sol

A l'avanzada edat de 78 anys ha mort don Josep Sol, pare de don Romà, conseller de la Mancomunitat i President de la Diputació, de don Marius, regidor regionalista, i de don Rogell, enginyer de l'Ajuntament de Madrid i ex-governador de Tarragona.

La mort de don Josep ha estat molt sentida. Era una personalitat molt volguda per tothom qui el coneixia. Ha mort com havia viscut, sense un enemic i havent fet tot el bé possible.

Havia estat diputat a Corts i provincial, alcalde i regidor, i havia fundat la Cambra de Comerç. Havia donat l'impuls i l'importància que han arribat a tenir els tallers d'impremta Sol i Benet. Era un dels pocs homes al qual l'exercici d'un càrrec i la confiança del poble, lluny d'aprofitar-ho per a llur profit, en surten sempre sacrificant-se en persona i interessos.

Acompanyem els seus fills en el sentiment com els hi acompanya tot Lleida.

Ahí morí el cap de maquinistes de la companyia del Nord, Miquel Vall, ben conegut i apreciat sobre tot dels ferroviaris, puix havia estat President del Centre Instructiu ferroviari de Lleida. Ahí fou enterrat, acompanyant-lo molta concurrència. Presidiren el comandant cap del dipòsit de màquines, senyor de Miquel, el cap de via i obres senyor Laborda, i els enginyers sots-caps del dipòsit, senyor Vallejo i Taureaux.

Demà vindrà a Lleida l'eminent bacteriòleg doctor don Jaume Ferrán, invitat pel Col·legi de Metges per a inaugurar el curs de conferències científiques que es donaran a semblança de les de l'any passat.

En el primer partit de futbol jugat entre el Tàrraga i el Bellvis, el primer guanyà per 7 gols a zero.

Avui i demà s'inaugura les seves vel·lades teatrals la Joventut Catalanista.

La Costa

ARGENTONA. — El passat diumenge, amb motiu de la col·locació d'una bandera barrada a la façana del Centre Instructiu Regionalista, bandera que ha estat pagada per subscripció entre les donzelles del poble, es va celebrar un acte d'afirmació nacionalista.

Abans de començar l'acte, una orquestra va donar un concert en el cafè del Centre.

A les quatre atriburen de Mataró el diputat de la Mancomunitat En Josep Colomer, el tinent d'alcalde En Josep Montserrat i representacions de la Joventut Nacionalista de Mataró i Barcelona.

Obert l'acte pel president del Centre, En Domènec Creixet, passà a ocupar la presidència el diputat Sr. Colomer, i seguidament va parlar En Francesc Reuter.

Va elogiar l'actuació sempre constant i fermament nacionalista del diputat, qui, per primera vegada, visitava el Centre d'Argentona.

Va parlar de la bandera, explicant el significat que la que oneja en la façana del Centre té per a aquest poble.

Seguidament, En Joan Valldeu, amb galana paraula, féu una excursió pel camp de l'oratori, retient les nostres èpoques d'esplendidesa i relatant també els temps malsurats de la decadència, acabant amb un bell elogi dels màrtirs que la causa de les nostres llibertats ha produït a Catalunya.

En Joan Colloll, obrer de Torelló, fa un breu i entusiàstic parlament.

El tinent d'alcalde de Mataró, senyor Montserrat presentà el diputat, parla de la seva actuació dintre el catalanisme i acaba desitjant-li una actuació ben profitosa.

A continuació usa de la paraula el dit senyor Colomer.

Palea l'estimació que té a aquell poble, puix li rememora algunes gestes de l'aveva joventut.

Amb belles frases enalteix l'ideal de pàtria, cantant-li un bell himne d'amor.

Parla després de l'actuació de la Mancomunitat de la seva obra, dedicada principalment al millorament dels pobles, i s'ofereix per a tot quant pugui ésser en bé d'Argentona.

El Certamen Sardanistic de Banyoles

La ciutat de Banyoles s'ha distingit sempre per son amor a la sardana, fent-ne tots els anys el número culminant de la seva festa major, la qual ofereix, així, un aspecte típic que no té semblant en altra població catalana.

Com volent confirmar-ho davant la immensa gentada que amb motiu d'aquella es congregava a la formosa ciutat, va iniciar l'any passat l'Ajuntament uns certàmens musicals sardanístics, els quals han obtingut una entusiasta acollida així com un marcat interès, en la festa que amb motiu de la repartició de premis té lloc en l'espaiós Teatre Principal d'aquella ciutat.

S'ha celebrat el segon d'aquests concursos, oferint amb tal motiu aquell teatre un aspecte formosíssim.

Amb un ple a vessar, comença l'acte a les onze del matí, ocupant la presidència l'alcalde don Josep Congost, seguit a la seva dreta el tinent d'alcalde d'aquesta ciutat, don Martí Nations, el secretari de l'Insutut, doctor Frederic Dalmau, i el tinent de la guàrdia civil, i a la seva esquerra, el diputat de la Mancomunitat, don Martiri Butià, i el Fiscal municipal senyor Alsins. Ocupaven lloc preferent els regidors senyors Plana, Trullas, Dilmé, Duran, Masgrau, Roura i Coll, el senyor Puigdomènch, i altres distingides personalitats.

Obert l'acte per la Presidència, l'orquestra La Principal de La Bisbal, executa una inspiradíssima sardana.

A continuació pronuncia un eloqüent discurs el doctor Dalmau, el qual, amb frases vibrants, cantà un himne a la música i a la bella dansa catalana, enaltint la importància de la festa i fent veure per a la continuació dels certàmens tan feliçment organitzats per la Corporació Municipal.

Seguidament el secretari de l'Ajuntament, senyor Masgrau, féu història de l'origen i desenvolupament de la festa, esmentant xifres demostratives de l'increment assolit aquest any, en relació amb l'any passat.

Llegit el veredicté emes pels il·lustres professors senyors Millet, Cassademont i Garreta, es procedí a l'obriments de pliques.

Resultà autor de la sardana premiada amb accésit al premi primer, el qual no s'adjudicà, a don Tomàs Buxó, d'aquesta ciutat, per la composició titulada «Sardanejant».

Els dos accessits del segon premi, que tampoc s'adjudicà, correspongueren a les sardanes «Jorns ditxosos» i «Retorn», de les quals resultà ésser autor don Joan Llop, de Cadaqués.

Amb el quart premi (el tercer no va ésser adjudicat), resultà afavorit don Josep Maria Soler, de La Bisbal, amb la sardana «Sant Isidre».

El quin premi, concedit a la sardana «La fada de Banyoles», correspongué al senyor Francesc Fornells, d'aquesta ciutat.

De la composició distingida amb el premi setè, «Apassionada», resultà autor don Joan Balcells, també d'aquesta ciutat.

Passaren a recollir personalment el premi els senyors Buxó, Llop i Soler, entre aplaudiments i aclamacions del públic.

Seguidament les composicions premiades foren executades per l'Orfeó Popular Banyolés, i les orquestres Els Montgrins de Torroella, La Principal de La Bisbal, La Principal de Cassà de la Selva i La Principal de Tortellà.

Totes foren frenèticament aplaudides havent de repetir-se quasi totes davant els insistents aplaudiments de la concurrència.

Després de l'execució de «Sardanejant», per l'Orfeó, el qual també va haver de repetir-la, la Presidència posà a la senyera del mateix una bonica corbata en nom de l'Ajuntament.

Acabà l'acte amb breus paraules de la Presidència, felicitant-se de l'èxit de la festa i donant les gràcies a tots els qui havien contribuït a la dita festa.

Resultà, en conjunt, una festa tan culta com agradable, que deixà immillorable impressió a tots els que hi assistiren, essent de desitjar que tals certàmens es continuïn per a estendre la típica dansa de la nostra terra.

Les Missions de Sabadell

Va seguir la Santa Missió amb un èxit extraordinari. La ciutat tota es commoguda per les instruccions dels venerables missioners que han vingut a predicar la paraula divina. Tots els temples s'omplen de gom a gom repetides vegades cada dia, i això és més digne de notar-se si es té en compte la cabuda d'algunes parròquies i el fet d'haver-hi en cada una quatre i cinc sermons diaris.

De la iglesia de Sant Feliu, ja més gran, hi ha hagut nit que s'han quedat sense poder-hi entrar, tres i quatre centes persones, amb tot i que els homes han ocupat llocs en el presbiteri, portant, per dir-ho així, la direcció dels cants missionals que ja tenen apresos tots els sabadellencs, i que si Déu vol quedaran com una nota típica en les grans solemnitats religioses que se celebren en el succeïu.

El P. Pijoan ha tingut un veritable interès que el poble s'unís a les pregaries dels sacerdots amb cants apropiats, i ell mateix ha dirigit assaigs en aquest sentit.

Quant a la parròquia de la Concepció, no cal dir, que com sempre, la part de cant, ha estat una veritable meravella.

Una de les notes característiques d'aquesta Santa Missió ha estat la disciplina amb què s'han portat els fidels sabadellencs.

Es va dir des del primer dia que tothom havia d'anar als actes de la seva parròquia i ningú ha mancat a la consigna, malgrat d'haver-hi aquelles naturals preferències que sempre originen amistats i simpaties. Cal dir, però, que els missioners que han vingut a Sabadell gaudixen tots ells d'una forta i merescuda popularitat.

El resultat més digne de notar-se d'aquesta setmana de sermoneig constant, és el que entre la concurrència hi abunda la gent que no és predicaument caracteritzada pel seu esperit «clerical», per dir-ho així. I es nota un fet especial: que el que hi va una vegada, ja hi va cada dia, com ho demostra el que la concurrència ha anat en augment paulatinament, fins arribar a aquesta gran multitud que hi va ara. El poble s'ha acostumat a l'amargor sanitària de la veritat i li plauen les lliçons del fratre i del jesuïta.

Aquest darrer diumenge, les comunions distribuïdes es poden comptar per milers, i tots els dies a primera hora del matí, molt abans de començar-se el treball en tallers i fàbriques, al voltant dels confessionaris no s'hi cap.

La missió especial dedicada als nois i noies ha fruit unes comunions generals que hi han hagut en totes les parròquies i que han estat actes verament imponents.

Les neus centrals dels temples s'han abarrotat de nens i nenes, als quals s'ha sermonejat abans d'apropar-se a la Sagrada Taula.

A la parròquia de Sant Feliu han distribuït el Pa Eucarístic el rector doctor Pagès, junt amb mossèn Josep Cardona i mossèn Antoni Vancells, i a la de la Puríssima el P. Broc d'Iguada, junt amb dos escolapis.

I la durada de la distribució ha estat gran. Com ho ha estat també a la parròquia de Junyeres i a la Tinència de la Santíssima Trinitat.

Montserrat

COLLATO. — A l'església parroquial d'aquesta vila s'ha celebrat amb tota solemnitat, i per iniciativa del comerciant de Barcelona, don Antoni Altisent, la col·locació de la caixa del Pa de Sant Antoni de Pàdua, per als pobres.

A l'altar major, esplèndidament il·luminat, s'hi va celebrar un Ofici solemne, amb acompanyament de l'orquestra Schola Cantorum, dirigida pel mestre L. F. Munné, d'Esparreguera; fent el sermó el reverend don Martí Francàs; cantant-se, al final, els Goigs del Sant, amb acompanyament d'orquestra.

El senyor Altisent és el propagador entusiasta d'aquesta caritativa devoció, l'ha instituída en algunes esglésies, donant excel·lents resultats, com els dona en tot lo món, car actualment passen de cinc milions els fidels que estan inscrits a la Pia Unió de Sant Antoni de Pàdua i del pa dels pobres.

NOTÍCIES DE L'ESTRANGER

L'acord franco-turc

Paris, 31. — L'acord franco-turc remès a les comissions del Senat i de la Cambra de Diputats no estableix tot el conjunt de les qüestions pendents entre Turquia i els aliats, sinó les condicions del restabliment de la pau entre França i Turquia, determinant la línia fronterera a Síria i Cilícia i el règim de la zona fronterera.

El tractat de la frontera és una línia força artificial que calgué fixar segons punts de referència geogràfics i ètnics i que obligarà tant a Síria com a Turquia a mantenir relacions de bon veïnatge.

El dit acord regula amistosament diverses qüestions i a més a més se'n preveuen d'altres de gran importància com és la dels bestiar transhumans portats per pastors nòmades a través dels confins de Síria i Cilícia i el règim d'aigües per a les poblacions limítrofes, pel qual els habitants d'Altopo hauran de proveir-se d'aigua a l'Eufrates, en territori otomà.

En el mateix acord es preveu la creació a una Companyia francesa del ferrocarril de Bagdad a Mossul i el prohibició d'aplicar tarifes especials a les seccions de lliure circulació als transports militars turcs o sirians.

Es garanteix la protecció a les minories establint un règim de concessions especials en l'ús del llenguatge, per virtut del qual s'admetrà l'idioma turc entre els idiomes oficials.

Les turcs reconeixen les minories en aquest acord els drets que els Tractats han reconegut a les minories de certs Estats creats o augmentats durant la guerra, implicant l'ús de llur idioma i la llibertat de culte i ensenyament per a totes aquestes minories.

Les tropes franceses evacuaran el territori en un termini de dos mesos després de ratificar l'acord per ambdues parts.

L'acord tindrà repercussió en la situació militar de Síria, pel qual motiu França podrà reduir els seus efectius i alleujar les càrregues que pesen damunt seu per aquest concepte.

Paris, 31. — El passat dia 20, data de la signatura de l'acord franco-turc el senyor Youssuf Kemal Bey, ministre de Negocis estrangers d'Angora, trameté al senyor Flanquin Bouillon una carta declarant que el Govern d'Angora estava disposat a atorgar a un grup francès l'exploració de les mines de ferro i argent que hi ha a la vall d'Herzliye, amb participació d'un cinquanta per cent de capitals turcs, i que s'examinaran benevolentment les peticions que puguin formular-se, relatives a les concessions de mines, ferrocarrils o navegació, a Turquia.

En la dita carta s'informava també que a Turquia es sol·licitaven professors francesos per a encarregar-se d'ensenyaments professionals. — Havas.

Nota de la Conferència d'ambaixadors al govern hongarès

Budapest, 31. — Els representants de les grans potències han remès al ministre de Negocis estrangers, senyor Banffy, la nota de la Conferència d'ambaixadors on es diu que la Conferència se sent satisfeta per l'èxit del govern hongarès en la qüestió d'Institució.

La Petita Entente insisteix prop del govern hongarès perquè adopti ràpides mesures per a procurar l'adició o la destitució de Carles IV. — Havas.

Ruptura de les negociacions russo-romaneses

Bucarest, 31. — Notícies d'origen oficial afirmen que han quedat rompedes les negociacions a Varsòvia entre els delegats de Romania i els representants del govern dels Soviets, a causa que aquests exigeixen condicions que són inacceptables.

Entre aquestes n'hi figura una de relativa a la fixació de la frontera russo-romanesa a Bessaràbia.

Els delegats romanesos han sortit amb direcció a Bucarest, a fi de conferenciar amb el govern llur sobre aquests assumptes. — Havas.

Els naufragis de l'Escalda

Anvers, 31. — El nombre d'ofegats en el naufragi ocorregut recentment a l'Escalda puja a 44. — Havas.

L'estada de Foch a Washington

Paris, 31. — Un redactor del «Matin», anomenat Stefano Laussano, telegrafia donant detalls relatius a l'acollida entusiasta dispensada al mariscal Foch, a la seva arribada a Washington, i cita els termes en que s'expressa el periodista americà mister Frank Simon, el qual declara que aquesta és la segona vegada que la Història que un general estranger s'ha apoderat de la capital americana.

Per primera vegada, en 1815, un anglès va penetrar-hi i va cremar la Casa Blanca; ahir, sense tropes, va entrar-hi M. Foch i la Casa Blanca es va inflamar d'entusiasme.

Durant l'esmorzar donat en honor del mariscal, el president dels Estats Units, va declarar que ja no era sols admiració el que sentia per Foch, sinó ver afecte.

Després de l'esmorzar el President ha manifestat desigs de passar un dia sencer conversant en la intimitat amb el mariscal.

El senador Lodge, en trobar el mariscal Foch a casa del senyor Jusserand, ha declarat que havia d'assistir a la Conferència del Desarmament i en ella ser escoltat, i que els circolo governamentals exigiran, si cal, que sigui escoltat el mariscal francès en la dita Conferència. — Havas.

Kansas City, 1. — Ha arribat el mariscal Foch, essent objecte d'una acollida triomfal. — Havas.

El Congrés socialista

Paris, 31. — El Congrés del partit socialista ha continuat aquesta tarda la discussió relativa a la seva intervenció en els assumptes de política internacional acordant crear un organisme que entengui en aquests assumptes. — Havas.

La Conferència de Londres

Berlin, 31. — Comuniquen de Viena que s'ha celebrat una reunió dels financers d'aquella capital, en la qual s'ha acordat concórrer a la Conferència internacional financiera que haurà de celebrar-se a Londres el dia 10 de desembre pròxim. — Havas.

Anglaterra i els Soviets

Londres, 31. — Sembla que la carta remesa per Txitxerin al govern britànic en nom del govern dels Soviets, serà presa en consideració. — Havas.

Paraules del rei Albert

Paris, 31. — Telegrafien de Londres a «Le Petit Parisien», que la premsa reproduïx l'entrevista celebrada per un periodista amb el rei Albert de Bèlgica, aprovant les declaracions fetes pel sobirà amb motiu de la dita entrevista.

El rei Albert digué, entre altres coses, que és necessari exercir la més estricta vigilància sobre Alemanya per a evitar possibles i molt lamentables contingències. — Havas.

Les negociacions anglo-irlandeses

Londres, 31. — Diu el «Daily Chronicle» que Lloyd George declararà avui a la Cambra dels Comuns que les condicions essencials per a poder arribar a un acord anglo-irlandès, són el reconeixement de la sobirania reial i un tractat d'equitat i de justícia per a l'Irlanda. — Havas.

Londres, 31. — Segons el «Daily Express», sembla que els irlandesos preconcitaren la conveniència d'efectuar un plebiscit en alguns comtats sobre la qüestió de l'Ulster. — Havas.

Londres, 31. — Lloyd George ha declarat que si fracassen les negociacions d'Anglaterra amb els sinn-feiners el Govern britànic tindrà la consciència tranquil·la per haver fet tot el que ha pogut per a evitar-ho. — Havas.

Londres, 31. — Després de terminar el seu discurs a la Gran Cambra dels Comuns el senyor Lloyd George, es portà a votació la moció de censura presentada per cert nombre de diputats unionistes contra la política del Govern en els assumptes d'Irlanda, essent rebutjada per 430 vots contra 43.

El senyor Asquith ha declarat que el gest de la posició liberal a favor del Govern significava únicament l'aprovació de la política irlandesa, però no representava un vot de confiança general envers el Govern. — Havas.

La Conferència del Treball

Ginebra, 31. — La Conferència internacional del Treball ha aprovat per 73 vots contra 18 el referent a les vuit hores per als obrers del camp.

Amb aquest motiu, aquesta qüestió haurà de figurar en l'ordre del dia de la pròxima sessió que se celebri. — Havas.

Paris, 31. — La Conferència internacional del Treball ha aprovat un nou reglament referent a l'agricultura. — Havas.

La causa dels anarquistes italians

Nova York, 31. — Telegrafien de Dedham, de l'Estat de Massachusetts, que la vista d'un nou tribunal de la causa instruída contra els anarquistes italians, començarà dintre de vuit dies. — Havas.

Vaixell grec capturat

Atenas, 31. — El vapor grec «Archidia», ha capturat al Mar Negre a un vaixell tugo-eslau, que transportava petroli destinat als turcs. — Havas.

L'extradició de Marinkourtos

Atenas, 31. — De les investigacions practicades per la policia, resulta comprovada la complicitat d'un individu anomenat Marinkourtos, detingut amb motiu de l'atemptat contra el príncep Alexandre de Sèrbia, comès el mes de juliol últim.

El detingut, d'acord amb les lleis d'extradició, ha estat lliurat a les autoritats d'aquell país. — Havas.

La premsa anglesa i la representació de Briand a Washington

Londres, 31. — El periòdic «Times», ocupant-se en un editorial del recent vot de la Cambra francesa, declara que el senyor Briand és perfectament mereixedor de la confiança que se li atorga, i que a Washington, el primer ministre francès serà considerat com el portaveu de França, que desitja reduir els seus efectius i les càrregues que sobre d'ella pesen per aquest concepte, però que no podrà fer-ho de cap manera mentre que llur seguretat no quedi garantida en deguda forma.

El «Times» afegeix que la petició de garanties per part de França trobarà en la pròxima Conferència una aprovació general. — Havas.

Mort del General dels Salesians

Torí, 29. — Avui ha mort el Reverendíssim P. Pau Albera, General dels Salesians, Tenis 75 anys. És molt nombrosa la gentada que visita el cadàver. — Havas.

Poincaré a Londres

Paris, 31. — M. Poincaré ha sortit cap a Londres amb el ràpid de Calais. — Havas.

El partit populista bavarès

Munic, 31. — En el Congrés del partit populista bavarès, quedà aprovada una moció que preconitzava l'exercici d'una política federalista activa. — Havas.

Turquia i la pau

Constantinoble, 31. — Comuniquen d'Angora que l'Assemblea Nacional turca ha celebrat avui sessió, tractant de la pau greco-turca, i amb els aliats separatament.

S'acordà que en les negociacions de pau separada amb els aliats, Turquia exigirà:

Primer. Neutralitat absoluta dels aliats en el conflicte greco-turc.

Segon. Reconeixement per part dels aliats, de la independència completa de Turquia.

Tercer. Ratificació de les capitulacions.

Quart. Evacuació completa per part dels grecs, de la zona neutral. — Havas.

La crisi tèxtil francesa

Lille, 31. — La represa del treball en la indústria tèxtil s'ha accentuat encara més, creient-se que la totalitat dels vagues s'hauran reintegrat a llurs llocs abans de terminar el dia d'avui. — Havas.

El plet de l'Alta Silèsia

Berlin, 31. — Per a intervenir en les negociacions amb Polònia, han estat nomenats tècnics especials, que porten la missió de vetllar pels interessos particulars dels súbdits alemanys residents a Alta Silèsia. — Havas.

Nova York, 31. — Comuniquen de Washington que el president Mr. Harding ha celebrat una conferència amb el president de la Comissió de Negocis Estrangers de la Cambra de Diputats, sobre la retirada de les tropes americanes que es troben a l'Alta Silèsia. — Havas.

El preu de la vida a Àustria

Viena, 31. — Els ministres del Comerç i de la Indústria han terminat un acord amb delegats comercials, industrials i banquers, a fi de facilitar l'obertura de crèdits consagrats a aconseguir la disminució del preu de la vida. — Havas.

El Congrés de les associacions d'estudiants

Paris, 31. — Ahir se celebrà la sessió d'obertura del Congrés de les associacions d'estudiants, pronunciant-se en el dit acte molt eloqüents i afectuosos discursos. — Havas.

Viatge de la delegació francesa

L'Havre, 31. — El vapor «Lafayette», portant a bord els membres de la delegació francesa, ha sortit a les set i vint. — Havas.

Solució de la vaga de Milà

Paris, 1. — Comuniquen de Milà al «Petit Parisien» que han arribat a un acord patrons i obrer metal·lúrgic. — Havas.

La legió americana

Washington, 1. — S'ha obert, en presència de nombroses personalitats europees, la tercera convenció nacional de la legió americana. — Havas.

Carles d'Habsburg, exilat

Paris, 1. — Segons un despatx que publica el «Petit Parisien», els aliats han invitat la Petita Entente a confiar l'arranjament de la qüestió de Carles d'Habsburg a la Conferència d'Ambaixadors i que sia pronunciada per l'Assemblea Nacional la caducitat de l'ex-emperador a la corona d'Hongria. — Havas.

Londres, 1. — El «Daily Mail» diu que la Companyia propietària de l'avió a bord del qual arribà al Burgenland l'ex-emperador Carles, desitjosa d'indemnitzar-se de la pèrdua de dit aparell, s'apoderà de dos automòbils de Carles i de la suma de 1.500 lliures esterlines que aquest tenia dipositades a una banca suïssa. — Havas.

Budapest, 1. — L'ex-emperador Carles ha estat conduït a Duba-Földvár, on embarcarà en un vaixell de guerra anglès. — Havas.

Itàlia i els famolencs russos

Roma, 1. — El sot-secretari de la Presidència, senyor Bevière, ha conferenciat amb el senyor Nansen, donant-li compte de les mesures adoptades per Itàlia, d'acord amb els aliats, per a socórrer els famolencs de Rússia. — Havas.

El problema irlandès a la Cambra dels Comuns

Londres, 1. — A la Cambra dels Comuns, Mr. Asquith ha declarat que els liberals independents havien votat a favor del Govern, però entenen-se que sols aproven la política d'aquest en el referent a la qüestió d'Irlanda, no en quant a la política general.

Han votat a favor del Govern els liberals independents i els laboristes irlandesos. Els nacionalistes de l'Ulster s'abstingueren. — Havas.

Lloyd George i la delegació de Washington

Londres, 1. — Mr. Lloyd George, impossibilitat d'assistir al banquet d'honor ofert a la delegació britànica a Washington, ha tramès una carta donant les seves excuses i afegint que espera ardentment trobar-se personalment a Washington. — Havas.

Els propòsits de Rússia

Londres, 1. — Comentant els ofermaments fets pel Govern dels soviets en sa darrera nota al Govern britànic, diu el «Morning Post»:

«No es precisa molta imaginació per a veure que la Conferència internacional proposada pels bolxevistes sols redundaria en benefici llur. Si els bolxevistes estan sincerament desitjosos d'arribar a un acord internacional han d'ofertir abans les suficients garanties de que no serà burlat».

El «Evening Standard» observa que en la nota russa es demana molt i s'ofereix molt poc, en cas que s'ofereixi qualcom. No obstant, els crèdits de Rússia estan fora de tota consideració comercial en les normes corrents mundials.

No obstant — afegeix el dit periòdic — el Rússia vol rehabilitar-se ha de tornar al treball i produir, i, demés, observar les lleis i contractes amb els pobles civilitzats. — Havas.

Declaracions de Lidemburg

Paris, 1. — Lidemburg, líder del partit socialista independent alemany, ha declarat, en un interviu, que sentia molt la lentitud amb què es desenvolupen a Alemanya els ideals democràtics, fent constar que sols gràcies a l'oposició dels socialistes s'ha aconseguit desemmascarar els organitzadors del cop d'Estat reaccionari de Baviera.

Declarà que Alemanya té el deure imperiós de reconstituir les regions devastades i que en aquest sentit l'acord de Wiesbaden era particularment encertat.

Reconegué que la majoria de la població d'Alta Silèsia parla l'idioma polac, i afegí que, en sa opinió, Alemanya ha d'executar la sentència dictada pel Consell de la Societat de Nacions en el problema alt silèsia. — Havas.

El Premi Nobel

Estocolm, 1. — L'informe de la Comissió de literatura de l'Institut Nobel ha proposat per al primer premi l'anglès Thomas Hardy. El segon al francès Bergson i el tercer a Emili Boudtroux, també francès.

La dita Comissió, en examinar els títols presentats a favor d'Anatòle France, no ha considerat a aquest mereixedor de premi. Així mateix ha eliminat a Maxim Gorki i a D'Annunzio. — Havas.

Els Estats Units i la normalització de Rússia

Washington, 1. — No ha arribat l'anunciada nota de Txitxerin.

El departament d'Estat ha declarat que la celebració d'una conferència internacional amb Rússia seria subordinada a les tres condicions següents:

Primera. Fi del règim del terror.

Segona. Establiment d'un règim polític i econòmic normal.

Tercera. Concessió de garanties a la propietat individual. — Havas.

Acord italo-rus

Roma, 1. — El «Messaggero» diu que aquesta setmana serà signat un acord comercial entre Itàlia i Rússia. — Havas.

Tornada d'Alexandre de Sèrbia

Belgrad, 1. — El rei Alexandre de Sèrbia i el ministre Patchich han arribat a aquesta capital. — Havas.

L'assassinat d'Auer

Munic, 1. — Han estat detingudes cinc persones com a complicades en l'assassinat del diputat Auer. — Havas.

De la catàstrofe del llac Wannsee

Berlin, 1. — Com a conseqüència de la topada de vapors ocorreguda ahir al llac Wannsee han mort 29 persones. — Havas.

Vaga de cambrers a Berlín

Berlin, 1. — La vaga de cambrers de cafè va prenent un caient bastant gravetat.

Des d'avui, els establiments que no han acceptat les bases imposades pels vagues, no rebran articles alimentaris, ni begudes, ni carbó. — Havas.

La Veu de Catalunya

DIARI NACIONALISTA CATALÀ D'AVISOS I NOTÍCIES

Dimarts, 1 de novembre de 1921

Retraiments

UN dels fenòmens de l'actual política és l'asvoiment de l'oposició reformadora. Avui dia no és possible destriar les dues forces governamentals, la liberal i la conservadora, perquè aquestes característiques han esdevingut passades i ja els partits no tenen la quadratura dogmàtica d'anys enrera. Però, àdhuc així, sorprèn aquesta manca d'oposició, si més no, inquieta i criticista. En front dels nuclis constructius podria dir-se que no es dreça sinó el buit: el buit dels quadros d'oposició o el buit dels membres d'oposició.

I aquest fenomen de la política espanyola s'és produït semblantment a Catalunya, on res no es veu d'interessant ni gairebé de banal, dreçat en front del nucli nacionalista que actua.

Es clar que, en decaure la ideologia que motivà inquietuds renovadores i de vegades extremismes i tot, havia de perillar la consistència d'aquelles oposicions, en altre temps formidables. Però si això s'explica, no és tan explicable i sobretot cal lamentar profundament que els homes d'una més alta valor que alternaven en aquelles oposicions amb els qui no en tenien, hagin restat voluntàriament al marge de la política.

Així veiem com a Madrid molts d'aquests elements més ponderables han derivat, sovint amb un gest d'amargor, sovint amb esperit d'amargor, vers les tasques d'ordre cultural, recoient-se en el verger exquisit però massa reclos de llur nova vida. Així veiem a Catalunya com els elements que equivalien als susdits, d'Espanya, s'han retret encara més que els d'allà, s'han desat a casa o s'han donat a l'esport de llurs tasques professionals, amb una exagerada fidelitat a coses preterites.

Però com ells, uns i altres, són valors actuals i podrien ser d'una positiva eficiència en el joc de la política activa, mai pletòrica d'homes, seria de dolbre que no reaccionessin, a la fi, decidint-se a vèncer ço que de vegades són escrúpols d'honestetat i altres vegades una elegant i lamentable displicència.

L'ombra del legionari

Si us heu fixat en el cartell de propaganda de la recluta de soldats per a la legió estrangera, haureu reparat que la figura de primer terme, tipus d'aventurer vestit a la moda dels exercits moderns, projecta sobre la bandera espanyola l'ombra d'un soldat dels qui en el segle XVII formaven els contingents de Flandes.

Per què, en veure-ho, he sentit revoltar-se'm l'ànima?

M'ha semblat l'exteriorització simbòlica de tot un esperit que, latent, informa la mentalitat dels directors del nostre poble.

Les vergonyes de Flandes convertides en pàgina gloriosa d'història; dintre d'alguns anys serà una altra pàgina gloriosa: el desastre d'Anual.

L'esperit fanfarró, barater, insolent i despòtic dels soldats que provocaren el Corpus de Sang, evocat com a incentiu per a reclutar soldats per als contingents que han d'actuar al Rif.

Jo confesso que aquest esperit tradicional, que encara vol impondre-se, em repugna i fins a tal punt el crec odiós, que em semblen poc tots els mitjans que s'utilitzin per anorrear-lo.

Els ha destruït la línia gloriosa, ell impideix de reconstruir-la; ell ens ha dut a tots els desastres i seguirà ocasionant-ne mentre subsisteixi.

Esborreu la memòria del soldat de Flandes, botxí de pobles, personificació de la soldadesca tirànica.

Sembla voler-se personificar, en l'ombra del cartell del legionari, la glòria de l'esperit conqueridor... i així, tractant-se de l'actuació al Marroc, és una mostra de l'absoluta incomprensió que l'esperit dominant a Espanya adoleix en tractar-se d'actuacions en pobles diferents dels que habiten la Meseta.

Es, realment, la persistència, a través dels temps, dels fets de Flandes, dels de Terra Firme, dels de Cuba i Filipines, dels de Catalunya, dels del Rif.

Protectorat? Mai entendran el que vol dir.

J. GARRIGA I MASSO.

AUTORIZEU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEU LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA.

El present d'Aragó

El present d'Aragó ofereix un aspecte trist, sumament trist. Es deixat per excel·lència. Per les venes aragoneses no corre sang vermella, és blava; però d'un blau entremescat de substàncies nocives. Es sang blava i d'un color brut. Està atacada la sang dels aragonesos d'una verola molt pigada, encara que sigui borbosa, i així fa que ni el blau pugui destacar-se i que poguem apreciar-lo com la llegenda del blau de Sobrarbe, símbol de la nostra tradició. La sang bruta ens domina els organismes, morals i materials.

L'ànima aragonesa és ànima esmortida, no es manifesta com hauria de manifestar-se, en actes com el que estem celebrant les joventuts. Aquest és, en realitat, el present d'Aragó respecte les nostres reivindicacions patriòtiques; ideològicament no és altra cosa.

L'esperit aragonès netament aragonès no es manifesta perquè no sent l'esperit ni l'enyorança de la terra. Es poble entregat al Centralisme en cos i ànima. Som pocs els que tenim i sentim nocions aragoneses; som pocs els que lluitem per la llibertat de la nostra pàtria; som pocs els que sacrificuem les nostres necessitats per atendre-les a la nostra terra; som pocs els aragonesos que sentim quelcom d'autonomia i alliberament per l'Aragó; som pocs, així mateix, els que portem l'Aragó als llavis i al cor i són molts els que desconeixen les grandeses i virtuts de la nostra terra i encara són més els que s'alaben d'un aragonesisme — que desconeixen per complet — que mai han sentit, perquè no està a llur abast. I encara molts més són els aragonesos sense ànima que tots plebats formiguegen un credo, una tendència tan sumament estúpida, que els fa indignes d'haver nascut a la terra d'En Urta, d'En Costa, d'En Goya i d'altres patricis aragonesos.

Aquest és el present intern de l'Aragó espiritual. El polític, l'ideològic està manifestat amb l'absència dels aragonesos de Barcelona a les tasques del Congrés de Joventuts que estem celebrant. Els fets ens donen la raó diàriament, per dissort de la nostra pàtria.

Gaspar TORRENTE, (President de la Joventut Aragonesa).

Anotacions

La diada dels morts

Diada dels morts: festa de la nostra poquedat, de la nostra cendra i pols, del nostre no-res, però, així mateix, de la nostra immortalitat; festa plena d'eternitat i, alhora, tan humana.

Ja tenen una certa retirada els pins i els xiprers. Sinó que els pins només són nimbats de claror de mar i els xiprers són nimbats de llum de cel.

La gent, en aquesta diada, dona una idea tan cabal de la seva trista condició, que converteix en festa de la vanitat la que hauria d'ésser festa de la humilitat.

Més que els crisantems, els morts estimen les estrelles. Els crisantems són uors sensuals, esboljarrades; en canvi, les estrelles els vetllen cada nit amb l'heroica serenitat d'un esguard madura.

BLAI

Polítiques

«GERMANOR NACIONALISTA»

Se'ns pregà la publicació de la nota següent:

«Pel Govern civil han estat aprovats els Estatuts de la nova entitat política d'esquerra catalana anomenada «Germanor Catalànica», els quals, després d'un detallat estudi, han estat confeccionats sota les més exigents miras democràtiques, i d'així per a reunir tots els catalans que entenguin que un dels mitjans més adequats per a obtenir les nostres reivindicacions és intensificar el patriotisme i la cultura del nostre poble.

Vetllarà per la puresa i austeritat en les actuacions polítiques, per tal d'induir al poble una major fe en els qui siguin llurs homes representatius.

Fraternitzarà amb tots els fills de València, Alacant, Illes Balears i Roselló, que vulguin treballar pel triomf de l'estat autònom català, dintre l'Estat espanyol.

Propagará per terres d'idioma català i per totes les de l'Estat espanyol, les doctrines autonomistes. Per a aconseguir aquest noble intent, l'Entitat organitzarà excursions patriòtiques i afavorirà tota mena d'intercanvi moral i moral entre les regions.

Estableix avui seu local a Barcelona, carrer de la Costa, 30 i 32 (S. G.).

Formen part de la seva Directiva: En Josep Garcia Sanjuan, president; N'Andreu Ramos Aguilan, vice-president; En Josep López Medrano, secretari; En Joan Fabregat Jordana, vice-secretari; En Josep Oliver Ferrer, comptador; En Pere Farré Sagüés, tresorer; i vocals els senyors En Jaume Domingo Purroy; En Marian Capellà Esteve, En Joan Rodon Fabrés, En Vicens Macià Furió, En Josep Fínet Marañón.

LA GESTIO MINISTERIAL

La «Revista de Economía y Hacienda», de Madrid, publica la següent nota:

«El discurso del señor ministro de Hacienda exponiendo la estructura de su proyecto, fué favorablemente comentado en el Congreso de los Diputados. Todos reconocían que el señor Cambó había estudiado concienzudamente el problema y que presentaba propuestas armónicas para una organización bancaria que facilitase el desarrollo del crédito en España. La opinión general es favorable a la rápida aprobación del proyecto por entender que el plazo es muy perentorio y porque se causaría una gran perturbación que en este período de Cortes no se aprobará. Parece que la mayoría de los grupos parlamentarios están conformes en la aprobación del proyecto antes del 31 de diciembre. Esto no quiere decir que no sea discutido, porque algunas de las propuestas serán sin duda analizadas y discutidas, pero sin ánimo de impedir la aprobación del proyecto. El jueves se designó en el Congreso la Comisión de catorce diputados, en la cual figuran representantes de casi todas las minorías, formada por los diputados: don Manuel Argüelles, don Salvador Canals, don Justino Bernad, don Pablo García, don Leonardo Rodríguez, don

L'actualitat social

EN JESUS ULLED

Ha estat posat en llibertat En Jesús Ulled, al qual era detingut a disposició de l'autoritat militar.

LES COOPERATIVES

Al Saló de Cent es reüní l'Assemblea Regional de Cooperatives, presidint el senyor Gardó.

Prengueren part en les deliberacions el senyor Tolosa, Plé, Caballeria, Montalbo, Ventosa i Roig, Planuch, Salat i Mestre.

Un cop aprovades les conclusions s'ajecà la sessió.

Els congressistes foren obsequiats amb un vi d'honor a la «Cooperativa El Segle XX» de Sans.

UNA AGRESSIO

A les sis d'aquest matí, Antoni Ferrer Ortiz, de 33 anys, encarregat de la pedrera «Les Figueres», situada al vessant de Montjuich, i quan era al pont de l'Exposició, li sortiren al pas dos subjectes, un dels quals li disparà un tret d'arma curta, causant-li una ferida a la mà dreta, que li quedà travessada.

Els agressors desaparegueren.

El ferit s'encaminà al dispensari d'Hostafranchs, on fou curat, essent la lesió qualificada de pronòstic reservat.

UNA ALTRA DETENCO

La policia ha detingut a Enric Vich

Felipe Rodés, don Pedro Rabola, don Ramon Alvarez Valdes, don Daniel Riu, don J. Montesinos, don J. Serrano Jover, senyor marquès de Arriuce, don Julián Nogués.

La Comisión se constituí el viernes y acordó abrir una información pública, por escrito, hasta el día 5 del mes de noviembre próximo, pues es aspiración del Gobierno empezar pronto la discusión del proyecto.

EL TREN

Ha marxat a Girona el President de la Mancomunitat En Josep Puig i Cadafalch.

El sotsecretari de Finances, En Josep Bertran i Musitu, ha tornat a Madrid.

Avui han arribat el conseller de Finances de la Mancomunitat, En Joan Vallès i Pujals, i els diputats a Corts senyors baró de Güell i Foronda.

SALUTACIO

La Joventut Nacionalista de Balaguer, en acabar-se els actes d'homenatge a la memòria d'En Jaume d'Urgell, ha endreçat una salutació a la terra catalana, agraïnt les adhesions rebudes.

La Fira de Mostres de Barcelona

Fa alguns mesos que determinats diaris de la nostra capital han emprat una campanya contra l'Ajuntament de Barcelona, acusant de mesquina la seva conducta davant del nou aval per un milió i mig de pessetes sol·licitat pel Comitè de la Fira de Mostres de Barcelona, que, amb el de dos milions que porta ja acordats, eleva a tres milions i mig de pessetes la quantitat per la qual el nostre Ajuntament respon de la Fira de Mostres, ultra haver-li donat una subvenció de 80.000 pessetes i una altra per a obres de 258.000 pessetes. Tota aquesta campanya es va concloure, des dels primers moments, a dir, en síntesi, que l'Ajuntament feia poc per a la Fira de Mostres de Barcelona, i ara, sentia que l'intenta abusar altra vegada d'aquest títol fins al punt de retreure fa pocs dies, un diari barceloní, que l'alcalde de Lió fa viatges de propaganda de la Fira de Mostres d'aquella ciutat, amb l'objecte, primer, de cercar expositors i, segon, de cercar compradors; volent insinuar segurament, amb aquesta notícia, que el nostre digne Alcalde, president de la Fira, hauria de fer el mateix (1).

En front d'aquesta campanya és de remarcable el fet que la mateixa premsa, en els seus al·legats visiblement tendenciosos, no se li ha ocorregut mai esmentar la posició de les nostres societats econòmiques envers la Fira de Mostres, ni mai se li ha acudit, tampoc, estudiar si el fet que el capital de la Fira no sigui tal capital, sinó un préstec, és el basament apropiat per a l'economia d'una empresa de Fires; ni el resultat prou aïros per a la nostra indústria i comerç el que, no solament la Fira no tingui un capital propi, subscrit per firmes comercials i per rendistes, sinó que els fun-

González, del Sindicat Unic del ram de vidre, considerat com un dels més perillosos.

Era l'home de confiança del sindicalista Genar Minguet, avui detingut, el qual diverses vegades li havia tramès partides de pistoles automàtiques i municions; d'aquestes darreres, 90 capsos. Fa poc va tornar al Sindicat 12 pistoles que tenia en poder seu.

En el registre efectuat al seu domicili s'hi va trobar una pistola carregada, una capsa de municions i un carnet del Sindicat.

Per confidències que ha tingut assegura la policia que el Vich intervé en el cobrament de multes que el Sindicat havia imposat a diferents patrons.

Ha ingressat a la presó.

FULLES CLANDESTINES

Es practiquen gestions per a descobrir els autors d'unes fulles clandestines que aquests dies han estat repartides profusament a les barriades obreres, i les quals sostenen acusacions contra determinades institucions.

PESQUISSES

La policia ve realitzant actives pesquissses per a detenir un subjecte que fou el principal autor en un delict de gran resonància, comès mesos enrera.

dadors de la Fira ni tan sols hagin intentat aquesta subscripció i pensin únicament en el concurs financer de l'Ajuntament de Barcelona.

Totes aquestes maiories són realment opinables; però, precisament per això, han d'ésser objecte d'estudis i d'exposicions a la opinió pública, perquè la ciutat s'interessi en la Fira de Mostres. El fet que es prescindeixi de tot estudi i s'acusi de mesquí l'Ajuntament que, en definitiva, cedeix edificis i terrenys, i és l'únic que, fins ara, ha prestat el seu concurs financer a la Fira, portant-li interessades ja, entre subvencions i avals, 3.838.000 pessetes, creiem que és una greu injustícia, i revela un desconeixement tan greu de l'afar que per ell sol desautoritza tot judici, o fa sospitar que aquestes campanyes responen a intencions inconfessables.

Xavier TUSSELL

Govern civil

Destinat a Barcelona

Per R. O. del 27 del darrer mes. El ministre de la Governació ha acordat l'agregació de l'oficial segon d'Administració civil don Manuel Luengo Benítez, que havia estat darrerament ascendit i traslladat al ministeri de la Governació, a aquest Govern civil.

El senyor Luengo, fill del secretari general del Govern civil, arribarà el dijous, dia 3, en l'express.

Una obra a Vilanova

El Negociat de Portés anuncia que l'Ajuntament de Vilanova i Geltrú ha sol·licitat autorització per a rectificar el desguàs d'una claveguera existent a la platja, afectant a la zona marítimo-terrestre de Vilanova, a les vies urbanes del terme municipal de Vilanova i Geltrú, sobre les quals se sol·licita servitud d'aqueducte, segons el projecte exposat a la Secció de Foment d'Obres públiques (Pelai, 11, tercer), durant trenta dies, pòguent els que es creguin perjudicats, fer reclamacions al governador civil.

DE MINES

No havent estat possible demanar l'expedient de registre de la mina de lignit «Maria Dolores», del terme de Calonge, demanada per don Ramon Parés Prat, per falta de terreny franc, el governador civil ha declarat cancel·lat l'expedient.

EXTRACCIO DE GRAVA

DEL LLOBREGAT

El Negociat d'Aigües anuncia al públic que la Companyia General de Ferrocarrils Catalans, S. A., sol·licita autorització per a l'extracció anual d'uns 4.000 metres cúbics de grava del riu Llobregat, en la zona compresa entre el pont que té construït damunt de l'esmentat riu i el de propietat de la Companyia de M. S. A., essent el termini sol·licitat de cinc anys, i el destí el de conservació de la via fèrria de Barcelona a Igualada.

Poden formular-se reclamacions contra la petició durant 30 dies.

Recordatori

Aquests dies els diaris van donant la notícia dels centenars de coses inseparables putrefactes de pobres soldats que es troben mentre van recorrent-se els llocs perduts del Marroc. Aquests ossos escampats d'ací d'allà o apilonats formant monumens macabres, a la nostra gent catalana no els han dit gran cosa. La guaita va fent; ni per un triat de ganyal de dol s'és pogut suspènre la perpètua disbauxa; tots els llocs de diversió, tots els àntres de corrupció van seguint el seu ritme entranyant la inconsciència humana en sos diferents matissos de bestialitat. Van al cap d'aquesta inconsciència les grans cases de joc macabres. Es cosa que conforta i anima, contemplar de nits la gran plaça de la Ciutat animada pel drapall de llum escandalosa que irradia d'aquells sumptuosos llocs de societat i distracció; ningú no endevina la tragèdia del company i del gerrall. Es que això de la guerra és un embutiment formidable. La literatura pública de tots els segles ens fa veure d'aquest daltabaix de la guerra un sol caire més o menys fosc, i així la gent del món, disposada sempre a embabellar-se, s'abandona a aquesta falsa concepció i de passat s'estalvia el patir i fins amb un lleu de bona voluntat pren l'actitud heroica casolana d'envejar el pobre soldat i és que en aquests ossos que es van trobant, com a totes les coses immenses dels altres i al llarg de tota la vida, se'ls fa dir: «Què vol. Si aquests d'ara, que tant ens commouen, poguessin parlar llur llur llenguatge, que en fóra de diferent. Dirien que la mort no era desolada, que l'ignominia assassinat en va treure tota la poesia possible, que l'instint de conservació era restat viu en els cors abatuts; i en aquest moment d'angoixa el record dels pares estimats, de la promesa, del germà, de l'amor, omplia llurs cors d'amargura infinita; l'enyorament d'un caliu amorós que s'esvalia per sempre amargava aquella ho a suprema. Els que tingueren la sort d'abastar els ulls al cel i obrir la Paria on no hi regna l'odi ni la injustícia ni la mentida, tranquils deixaven aquesta terra miserable, i els que no tingueren aquesta sort, què? Quatre frases de condol i a corre-cuita, enterrats perquè no empenyin els vius... i prou; i mentrestant la gent ciutadana, la gent de la disbauxa i la gent que per ommissió, per ignorància o per malícia tenen part en aquesta tragèdia, van aprenent la trista vida tranquil·litant la seva consciència amb l'acceptació estoica dels fets consumats. I, mentrestant també, per tot Espanya hi ha una pila de cases escampades, en llur majoria modestes, on es plora amargament la incertitud de quin serà dels seus entre aquells ossos anònims descampats pels cors.

La guerra és això: un passeig més a menys legal d'un factor humà;

el Cristianisme, la Civilització tan acurada, han passat endebades per l'instint bel·lic escampat arreu del món.

Aquesta sants dies dedicada a la recordança dels nostres difunts, fem un petit atur dins del cervell; recordem piadosament tots aquests infel·lits víctimes de la malaltia humana; deixem-los per un moment de fal·les retòriques i planyem-los de cor de tanta misèria; donem estatge, baldament sigui per uns moments, a la veritat pura despullada de la fullaraca i quincalla enlluernadora de la mentida; aturem la disbauxa; tan sols sigui per un dia en memòria dels germans sacrificats; preguem a Déu per llur etern descans; demanem-li també Llum per tanta ceguera que aquí i per tot el món renova la implantació pràctica del sacrifici humà antic a uns Déus implacables, de què tant hem abominat. No han substituït per ventura arreu del món aquests déus antics les Concupiscències humanes desenfrenades, insaciables?

Joan LLIMONA.

Flors de novembre

La república dels morts

El cel és gris. La terra, trista. No està per gales la tardor, i tot s'ho emmema: fulles, plantes, flors i fruits. La tardor, oh, la tardor és la parca inexorable de la natura, nunci de l'alegria que se'n va i de la tristesa que ve, és l'estació agonica de la vida, la imatge viva de la mort.

Cada tardor, en veure fruits que caben, arbres que els vents ajauen, flors mortes sense collir, jo sento al fons del cor esgarriances, pensant que il·lusions, somnis i esperances fan la mateixa fi.

La tardor és un gran llibre de meditació que ens convida a la contemplació de la vanitat de les coses humanes; perquè, al, com la natura, té també tardor el nostre cor i la nostra vida. El cor s'imagina sovint una perdurable primavera, amb el cel blau, amb la terra florida i encesada; i tantost embriagat, s'adorm damunt del fantàstic lit de roses, el despertat el vent de la realitat fatal, que li ensenya amb tot el desencarnament, tot el fútil que és tot el que ens rodeja, que si és placible, no dura; perquè la inconsciència ha estat, és i serà el segell de totes les coses humanes. A semblança del cel que ara es veu serà i rubiet d'estrelles, ara trist i boirós, ja il·luminat pel llamp, ja per l'iris, ja pel sol, ja per la lluna, ara clar com la mirada d'un infant, ara fosc com una cambra funerària. A semblança del dia que ara es presenta blau com el mantell de la Verge, ara verd com una esmeralda, ja irrisat com l'últim

crepuscle de la tarda, ja blanc i escurat com el glop de llei, ja negre com gola de llop. A semblança de la terra que poc ha esclatava riana en flors i fruits, i ara fins nega la veritat a l'herba que encallava la vora dels marges, així la vida de l'home i dels mateixos pobles, com serpentina que muda de color segons el prisma que li trameta la llum, va rodant entre canvis i variacions per la terra, en mig d'esperances i desencants.

L'ahir i l'avui representen sempre en l'home com dues vides, tan distintes i antitètiques com la claror i la fosca, com la primavera i la tardor; perquè sempre el gòlg i la pena li resulten dos germans bessons com Esau i Jacob, que van tan estretament units entre si, que l'un naix sempre agafat de la punta del peu de l'altre, o, com diu el Llibre dels Proverbis: perquè el plany treu sempre el cap a la cua del goig i l'alegria; no havent-hi mortal, en deixar el món, a qui no és pugut gravar demunt la seva fonsa aquell epítafi de tres paraules: «Nasqué, plora, morí». Trilogia que assenyalat tot el camí que fa l'home demunt la terra, des del bressol, que és com el pol arctic, fins al sepulcre, que és el pol antàrtic, al qual extrem de la vida arremolina el vent de tardor amb el nostre cos, tota la fullaraca de la nostra existència: glòria, ambicions, plaers, riqueses, ciència, bellesa i renom, per a constituir allà al cementiri la més gran de totes les repúbliques, la república dels morts.

Oh, benlita república. Quants vónen cada any, el dia 2 de novembre, a profanar aquella terra sagrada, on jueuen en pau generacions senceres, deixant damunt d'una llosa pedrada que tanca un piló de vernis, la miserable corona d'unes flors que, perquè no hi escamen, el vent s'emporta! Oh, benlita república: perquè al món dels vius no ha de venir a al·lucinar-se a l'infal·lible escola del món dels morts! Allà, sobretot allà, hi tenen càtedra oberta la veritat i la justícia. Allà la mort ensenya el que és la vida.

Allà es fa sentir la veu eloquent del silenci sepulcral que a tots diu:

Mortals, alerta,
que es cosa certa
que vindrà un dia
que heu de morir.

Allà, entre aquelles eras i inscripcions, que com a fites marquen la darrera herència dels que joan el que som, s'hi va passar la nostra existència tal com és, com una ombra que fulg, com una llum que s'apaga, com una flor que s'esfuma, com un torrent que s'afanya a córrer per llançar-se ben dejorn a la mar gran que tot s'ho draga.

Allí s'apren el que és i el que no és.

Oh, els que sospiren per la veritat i la justícia, veniu al fossat! Veureu la mentida glorificant al no res en artístics sarcòfags i panteons aixecats com a darrer tribut per la va-

nat humana. Més al dessorà hi trobareu la veritat, als morts; aquí la justícia a tots iguals.

Oh, quina república, gran Déu, quina república aquella! Allà i no més enllà, hi ha la igualtat veritable. Els sobirans, amb llurs ceptres i corones, els rics amb llurs tresors i palaus, els pobres, amb llurs indigències i misèries, allà tots iguals. La ciència dels savis, la influència dels poderosos, l'entonament dels forts, l'apocament dels dèbils, l'orgull dels uns i l'embició dels altres, tot s'anivella sota una palada de terra; allà tots iguals.

Qui distingeix una flor d'una altra quan, moride si seques, s'han tornat pols? Qui distingeix la dama formosa de l'estrèfeta en la gran república dels morts?

Oh, desheredats de la terra, veu's aquí la igualtat. El que no és possible en la vida per diferències individuals de la humana naturalesa, necessàries per l'harmonia total de la societat, s'obté amb la mort.

La mort, com és igualtat, no és també llibertat. La regió dels morts és la regió de la pau. Allà es besen els ossos i s'obren les cendres dels que en la república, que és la pau, es pot somniar, perquè la pau és torbada per les mirades dels vius, que aparten del cementiri la seva vista com d'un lloc d'horror.

L'home, en la seva vida, mai pot assolir la completa llibertat, perquè mai es ven totalment lliure de les seves passions ni dels seus enemics exteriors. El cos és la presó del seu esperit. Mes així com la papallona trenca en el mes d'abril la seva closca, pren pintades alies i vola, així també l'ànima es desfa per la mort del cos i com ella vola, vola lliurement més, a on?

Oh, els que lluiten per la llibertat i besen apassionadament les cadenes d'esclavitud, perquè temeu la mort? Per aquell «Que vauis, ignot? Per la recança de deixar afecions terrenes?»

Oh, no temeu per això! Que la mort pel just és un pas de la vida fictícia a la veritable. Que la mort pel cristià no és una separació completa i total dels seus que estima, si no que hi continua unit per aquell vincle de caritat que enllaça les tres Esglésies, militant, purgant i triomfant que formen juntes la gran família del Cristianisme, la fraternitat eterna i universal.

Oh, vosaltres els que feu de la fraternitat un nom fins a quan sereu onds davant la fraternitat de fet? No hi ha república, igualtat, llibertat ni fraternitat com la que proclama i practica l'Església en tots els moments de la nostra vida i fins després de la nostra mort.

Qui es recorda del seu veí quan l'ha colgat la terra? Qui prega per l'oblitat, pel desconegut, pel pobre, per l'enemic, per l'ort?

Només l'Església, que té per amic a tothom, i més que per amic per germà, de qui es recorda cada jorn en el toc d'animes, per qui prega cada dia en la Santa Missa i que pel

seu esperit de fraternitat fins convida als fidels, un cop cada any, davant les voltes endolades dels seus temples a pregar exclusivament pels morts, tot dient-los: que és santa i saludable l'oració que dediquem a ells perquè siguin perdonats llurs pecats, que és com indicar-los quina ha de ser la corona que anem a disposar que no és pas la corona de flors amb que adorna els sepulcres la consuetud moderna, sinó la corona entreteixida amb les semprevives de l'oració que és la corona de la fraternitat cristiana, única que fa arribar les seves flaires fins a Déu en bé dels sers que s'enyoren, i que, essent corona espiritual, no marceix cap vent de tardor.

Mossèn Josep CARDONA

En recordança dels Mestres

El matí d'avui, la Lliga Regionalista ha portat a les tombes del seu primer president doctor Robert i del primer president de la Mancomunitat de Catalunya, N'Enric Prat de la Riba, sengles coronas de flors naturals, com a homenatge de recordança, als il·lustres mestres, seguint el costum de l'assenyalada diada d'avui.

La campanya del Marroc

EL TINENT CORONEL MOLA

En el vapor «Tintoré», ha sortit de Melilla cap a Barcelona el tinent coronel d'infanteria, don Emili Mola Vidal, ne en esser ferit el senyor González Tablas, s'encarregà del comandament dels regulars indígenes de Ceuta i que van pendre part en tots els fets d'armes que hi ha hagut en el territori de Melilla, d'ençà que ocorregué el desastre.

En la presa de la posició de Sebti, el tinent coronel Mola, al front dels regulars, fou greument ferit, havent-li travessat un projectil el genoll dret.

Aquesta és la tercera ferida que l'esmentat cap ha rebut en les campanyes d'Àfrica. Ve a Barcelona per a atendre, al costat de la seva família, al seu restabliment.

EL CORONEL LACANAL

Ha arribat de Madrid el coronel don Ricard Lacanal, el qual va visitar el ministre de la Guerra, el capità general don Valeri Weyler i el general de brigada don Ambrós Feijóo, cap de la secció d'infanteria del ministeri de la Guerra.

Ahir matí, el coronel Lacanal, visita les autoritats militars, havent remés al capità general, perquè se serveixi trametre-la al ministre de la Guerra, una respectuosa instància sol·licitant que s'obri una informació respecte a la situació de l'esmentat cap en el combat de Tizra.

Folleto de LA VEU DE CATALUNYA
1 NOVEMBRE 1921 34

ELS DARRERS DIES DELS ROMANOV

per Robert Wilton

Cap a la data després esmentada (23 a 15 de juny, sobre aquest punt s'ha escrit bastant) dormia una nit quan entraren a la seva cambra tres individus vestits de soldats, ben armats, al despertaren i barrejament l'ordenaren que els conduís davant Miquel Romanov. Fou endebades que protestés que el Gran Duc dormia. L'amenagaren que el portarien a la Garezvychaika. Hagué d'obeir. Va desvetllar primerament Mr. Johnson. Després els guà a la cambra del Gran Duc. Dormia Chelyshev el deiondi i li explicà el motiu. El Gran Duc mirà els individus armats.

Un d'ells digué: «Téu ordres d'afegir-vos ordres del Soyed» (1). El Gran Duc replicà: «No us seguiré si no m'exhibiu algun document». Un dels individus, aleshores, va donar unes passes endavant i posant gro-

berament la seva mà sobre les espatlles del Gran Duc, va exclamar: «Oh, aquests Romanovs! Estem ja tips de tots vosaltres!»

Comprentent que qualsevol resistència fóra inútil, el Gran Duc es llevà i es va vestir. Mr. Johnson, mentrestant, també s'havia anil·lit, i insistint que se l'emportessin amb el Gran Duc. Després de discutir-ho una mica, hi accediren. Chelyshev declarà que ell també va demanar que se l'emportessin, però que els soldats s'hi negaren.

Quan els soldats i llurs dos presoners sortien de la cambra, Chelyshev es va recordar de la medicina, i, agafant l'ampolla, els seguí, cridant: «Paei el favor, Altesa, prengui aquesta ampolla». Sabia que, sense la seva medicina, el Gran Duc restaria subjecte a patiments cruels i innecessaris. Els soldats l'empenyeren brutalment i, dient coses grogüeres contra la família imperial, s'emportaren els presoners. D'aleshores ençà, ningú no els ha tornat a veure. Moltes versions referents a la fugida de Miquel i a haver estat vist a Omsk, Semipalatinsk, Xita o Harbin, han estat successivament desmentides.

Contra la versió d'una fugida hi ha les proves més convincents. El Gran Duc no hauria mai pres part en cap temptativa per a defugir els seus escuders, sabent prou bé que tant el Tsar — la seva adhesió i el seu afecte al qual eren conegutíssims — com la seva pròpia família en patien les conseqüències. Podria ésser suggerit que fou traslladat contra el seu parer per amics disfressats; però

aquesta teoria no explica satisfactoriament com es negaren a deixar-lo emportar una medicina necessària per a la seva salut i posar per a la seva vida. Hi hagué complots per a facilitar la seva fugida — això tinc moltes proves a creure-ho; però en totes les ocasions els projectes foren trams. El coronel Znamensky ho sabia. No hauria cobrat a ningú el seu projecte, però evidentment fracassà, perquè havia de marxar amb Miquel, i sabem que, en lloc d'això, fou assassinat. L'execució de Znamensky seguí immediatament a la desaparició del Gran Duc.

Chelyshev més tard expressà la seva opinió que el seu amic havia aconseguit fugir, però aleshores no es feia aquesta il·lusió. Com de fet, aleshores restà convençut que el Gran Duc havia caigut en un parany, car, quan tingué espai per a retornar-se de la seva sorpresa, anà al Soviet local i es queixà que el Gran Duc havia estat segrestat. Diu que al principi no li feren cap cas, però que després fou realitzada una mena de recerca, ràpidament abandonada.

Quan a la ulterior destinació dels dos presoners, han circulat tantes i tan variades versions com de la fugida llur. No cal citar-les. N'hi ha prou amb dir que el Gran Duc Miquel, el més gentil dels homes, al qual repugnava tota idea de poder i d'adherència, desaparegué per a no ésser vist mai més.

Perm i els seus voltants havien de

presenciar altres tragèdies amargades d'horror. Hi havien estat internats molts altres individus de la família Romanov, incloent-hi: (1) la Gran Duquessa Isabel, santa germana de l'Emperador, venerada pels agraris moscovites, tant com Alexandra era odiada; (2) el Gran Duc Sergius Mikhailevich, qui fou Cap d'Artilleria, i absolutament allunyat de la política; (3) el príncep Igor; (4) el príncep Joan; (5) el príncep Constantí, els tres joves d'esdevanidor, fills del difunt Gran Duc Constantí Constantinovitch, cap d'ells barrejat en afers polítics; (6) el príncep Vladimir Pavlovich Palei, fill del Gran Duc Pau i cunyat del Gran Duc Dmitri Pavlovich. Aquest jove de 17 anys prometia ésser un dels més grans poetes del món.

El príncep Joan era casat amb la princesa Elena de Sèrbia, qui havia anat a l'Eural per a compartir l'exili amb el seu marit. Fou convinguda que tornés al seu país, no atrevint-se els bolxevistes a empresonar-la, i era a Ekaterinburg, cap a les darres de juny, quan s'assabentà que el príncep Joan i els altres captius havien estat sotmesos a racions extenuants. Decidí, vingué el que vingué, no deixar-lo enrera. Com a conseqüència, els bolxevistes l'emprisonaren. Quan el Tsar i la seva família foren assassinats, la princesa era a la presó d'Ekaterinburg. A la mateixa presó hi havia diverses persones que havien seguit la família imperial a la civilitat: la jove i bella comtessa Anastàsia Henrikova, Mlle. Schneider el cambrer del Tsar,

Volkov. (El príncep Dolgoruky i el general Tatishchev havien «desaparegut» més dejorn.) Naturalment, cap d'aquests presoners sabé res dels horribles esdeveniments de la casa d'Ipatiev.

Quan els assassins jueus i llurs complices, els «letons» germano-magars, fugiren davant l'empenta dels «blancs», aquests presoners foren trasmesos a Perm per a llur ulterior destinació, mentre els mateixos botxins corrien cap a l'Oest, després d'haver contribuït a realitzar l'infernai projecte del monstre jueu, Yankel Sverdlov — l'extermini de «tots els Romanovs». Les ordres de Sverdlov els havien precedit a Perm i el projecte hi fou completament executat. L'assassinat dels Romanovs de Perm tingué lloc exactament vint-i-quatre hores després de l'assassinat de la família imperial a Ekaterinburg.

Heu's aquí els fets nus d'aquest nou carnatge. Els sis presoners de la família Romanov després esmentats, amb la companyia de la Gran Duquessa, la infermera Varvara i S. M. Remes, administrador dels prínceps, foren internats a l'escola del poble d'Alapoevsk, un llogarret dels voltants de Perm.

La nit del 17 de juliol (1918), llurs escuders vingueren a contar-los la mateixa història que Yurovsky havia relatat a l'Emperador: que corrien perill, que l'enemic (és a dir, els txeco-eslovacs) s'atacava, i que, per a garantir llur seguretat personal,

(1) Abreviatura de «Soviet deputatov» (Consell de Diputats).

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

Partits de futbol

El partit jugat aquesta tarda entre el Sporting Club de Gijón i el Club Barcelona al camp d'aquest últim, ha estat guanyat pels catalans per 4 a 1 goals.

El partit jugat entre l'Atlètic de Madrid i l'Europa de Barcelona ha estat guanyat per aquest últim per 4 a 2 goals.

PENINSULA

DE LA PRESIDENCIA

Madrid, 1, 2 tarda.

El subsecretari de la Presidència ha manifestat que el Consell d'aquesta tarda començarà a dos quarts de quatre.

Ha afegit que continuen rebent-se telegrams dels bladers i gassuts, insistint en les peticions que tenen formulades al Govern.

MANIFESTACIONS DEL MINISTRE DE LA GOVERNACIO

El comte de Coello de Portugal ha manifestat avui que continuen posant-se en llibertat els presos governatius.

A València foren posats en llibertat, i no queda en aquella província altre detingut.

A Puente Genil foren posats en llibertat tres, i a Sevilla set.

Al·ludint als dos nois detinguts a València, i de que parlà el senyor Barta en el Congrés, ha dit el ministre que repartien fulles sedicioses aconsellant als soldats d'Àfrica que no desapareixin contra els moros, sinó contra els oficials, perquè aquells són els nostres germans.

Ha parlat després el ministre del seu projecte sobre sanitat, manifestant que avui havia conferenciat amb el senyor Maura, i li havia parlat de diversos assumptes, entre ells del projecte citat.

No obstant, el president ha fet constar al ministre que tal vegada podria donar compte del seu treball en el Consell, car hi havia altres assumptes pendents.

Un periodista ha preguntat al ministre si era exacte el telegrama publicat per una agència, en el qual es desmentia que els detinguts a Berlín siguin Leopold Noble i la seva muller.

— Si que n'està assabentada aquesta agència! — ha exclamat el ministre —; precisament ho ha confirmat el nostre ambaixador.

Ara s'estan efectuant noves investigacions a Barcelona i Lleyda.

El jutge ha iniciat l'oportú expedient d'extradició que ha passat aquest matí al ministeri de Gràcia i Justícia.

El senyor Francos Rodríguez, en hora i mitja, l'ha informat i ha passat l'oportuna Real Ordre comunicada al ministre d'Estat.

Dintre de deu o dotze dies seran els detinguts a Madrid.

Finalment, el ministre de la Governació ha facilitat als periodistes les següents notícies oficials:

Alacant. — Ha acabat el locaut patronal a Caucó del Segura.

Oviedo. — A Villaviciosa d'Astúries s'ha tancat la fàbrica de bitolles de Gallur per acord del Consell d'Administració.

300 obrers quedaren en atur forçats.

Còrdova. — Continua la vaga d'obres gasistes, prestant el servei els empleats municipals.

Burgos. — Han reprès el treball els obrers de la carretera de l'estació de Calzada.

ELS ESPANYOLS A MEXIC

En el ministeri d'Estat han facilitat la següent nota:

«El ministre a Mèxic ha declarat a la premsa de Madrid que el president Obregón ha ordenat la formació d'una comissió evaluadora perquè siguin indemnitzats conforme ho estableix la llei, totes les persones a les quals s'han expropiat terrenys destinats a dotar de «ejidos» els pobles, la existència dels quals era insostenible.

Totes aquelles persones a les quals s'ha expropiat terreny seran indemnitzades pel Govern mexicà.

D'aquesta manera queden completament garantitzats els drets dels espanyols residents a Mèxic.

»

TORNADA

El dijous tornarà a Madrid el ministre de Marina.

El ministre de Finances ha enviat avui als presidents de les Diputacions basques el següent telegrama:

«Presidents Diputacions provincials Bilbao, Sant Sebastià i Vitoria.

M'assabento amb estranyesa versió m'atribueix propòsit d'agressió contra règim especial gaudeixen aquestes províncies, quan és notori que en visita em feren ultimament representacions Diputacions basques els vaig invitar designessin comissió tècnica amb la qual pogués estar en contacte precisament amb el propòsit d'evitar que profunda reforma fiscal exigeix situació hisenda Estat pogués perjudicar règim especial províncies basques.»

LA «GAZETA»

La «Gaceta» d'avui publica:

Real decret de la Presidència admetent la dimissió del càrrec de governador civil de la província de Balears a don Joaquim Navarrete i d'Alcazar.

Un altre nomenant governador civil de la província de Balears a don Pere Lloas i Badia, ex-diputat a Cortes.

Real ordre de Governació disposant que durant el termini que s'expressa s'admetin a les oficines del cos de Seguretat a les capitalitats de les distintes regions les instàncies de tots aquells espanyols que, havent servit en l'exèrcit i reunit les condicions que s'expressen, desitgin passar al cos de Seguretat per a ocupar places de motoristes i ciclistes.

Real ordre del ministeri de Foment disposant que el termini de 24 hores que es fixa en l'apartat primer de la de 8 del mes propassat, s'entengui de 36 hores, comptades des de l'arribada de l'expedició, i si aquestes afectessin un diumenge, es considerin ampliades fins a 48 hores.

Real ordre disposant que tinguin el caràcter de preferents fins a nova ordre, les amercaderies que s'expressen per a llur transport per ferrocarril.

Circular recordant als governadors i bisbes de les respectives diòcesis i Junties provincials de Beneficència, el compliment del servei i els preceptes que el regulen perquè quedin constituïdes les Junties el primer de gener de 1922.

A L'ENTRADA DEL CONSELL

Madrid, 1, 4¹⁵ tarda.

A dos quarts de quatre ha començat el Consell a la Presidència.

El primer d'arribar ha estat el senyor Francos Rodríguez, el qual ha dit que era portador del Reglament notarial, el Decret relatiu als secretaris d'Audiència i diversos indults.

El senyor Maestre suportava que el Consell seria interessant.

Ha dit que all portava a l'aprovació dels seus companys la prorroga de la llei de subsistències i qüestió bladera.

El Sr. Maura ha dit que el Consell seria llarg, car hi havia moltes coses que tractar.

El comte de Coello de Portugal es proposava parlar sobre el projecte de llei de Sanitat.

El senyor Matos portava una consulta del seu ministeri.

El senyor Clerva, en arribar, ha dit als periodistes que acabava de conferenciar amb l'Alt Comissari, el qual li donava compte que no hi havia novetats a la zona del Marroc.

El general Berenguer li ha dit que regna fort temporal.

Se li ha preguntat si es farien funerals a les víctimes, i el senyor Clerva ha contestat:

— Aquests funerals ja els fa la nació. El que és precís és que no es omni molts a aquests morts.

Els altres ministres no han fet cap manifestació.

LA PISTA DELS ASSASSINS

La detenció a Berlín de Lluís Nicolau i la seva muller confirma en un tot el relat que es publicà al seu temps sobre la ruta seguida pel matrimoni un cop realitzat el crim.

El dia 9 de març, següent al succeït, el matrimoni marxà en un cotxe a l'estació del Nord, en la qual amb quilomètric prengueren dos bitllets de segona cap a Miranda d'Ebre, sortint amb el ràpid.

Arribaren a Miranda a la nit.

El Nicolau vestia amb tota elegància, i encara més la seva dona, que portava riquíssim abric i capell.

A Miranda s'allotjaren a la principal fonda, i utilitzaren els serveis

d'un maleter molt viu que té el motiu de «Polvorilla».

Aquella nit, a l'habitació íntima, el matrimoni tingué un disgust. La dona ensenyava una sabata al marit i aquest li donà una bufetada.

El dia 10, al matí, el matrimoni, usant un quilomètric de segona classe, marxà en el correu de Lleyda, on arribà el dia 11.

Marit i muller romangueren allí algunes hores, les suficients per agafar un altre tren i així despatxar, ocupant seient de tercera, sense utilitzar el quilomètric, per a seguir despatxant, en el primer tren que sortí cap a Barcelona.

En el mateix tren abandonaren, com és sabut, diverses robes que foren recollides i lliurades posteriorment al jutjat especial.

Descoberta aquesta ruta, es practicaren a Barcelona diverses perquisicions, que donaren per resultat comprovar que durant alguns dies estigueren amagats a un lloguer del carrer de València, on tenien llur catàleg perillósos elements.

Quan la policia tractà de sorprendre'ls en aquell amagatall, feia unes hores que havien desaparegut.

Lavors es perdé la pista i fins es tingué la convicció que el matrimoni havia aconseguit passar la frontera.

EL SECRETARIAT JUDICIAL

Ha acabat les seves sessions l'assemblea nacional de secretaris de jutjats municipals, en els quals ha impertat un esperit de companyonatge i una perfecta unanimitat de criteri.

Aquests dies el Directori, acompanyat del senador senyor Bermejo i del diputat senyor marqués de Vivel, als quals els congressistes estan molt agraïts, ha visitat els ministres de Gràcia i Justícia i Governació.

La impressió obtinguda pel dit Directori després d'aquestes visites és molt satisfactoria.

PERE MATEU

Pere Mateu, l'autor de l'atemptat contra el senyor Dato primerament detingut, no coneix encara la notícia d'haver estat detinguts Leopold Noble i la seva muller.

L'actitud del Mateu a la presó no ha variat des del dia de son ingrés. Amb els seus companys de reclusió es mostra molt reservat i no vol parlar del crim amb ningú.

ACCIDENT AUTOMOBILISTA

Madrid, 1, 5¹⁵ tarda.

A la carretera de Vicálvaro, en pendre una recollada del camí un automòbil militar, ha bolcat, resultant ferits gravíssims el capità d'enginyers Jaime Ferrer i el tinent Blazquez, i amb ferides greus el capità Segon Revilla.

Els ferits han estat assistits a la caserna de Vicálvaro, on es troben els dos primers.

FIRMA DE GUERRA

Disposant que l'inspector metge de segona classe don Pere Leon Jiménez, actual inspector dels establiments mèdics centrals de Sanitat Militar i de la instrucció tècnica de les tropes de dit cos, desempeñi a la vegada en comissió el càrrec d'inspector de Sanitat Militar de la primera regió.

Conferint als coronels de la guàrdia civil don Vicens Mena Domínguez el comandament de la subinspecció del tretze (Còrdova); don Lluís del Valle Marín, la del 22 (terç de Guadalajara); i don Josep González Hernández, la del catorze (Sevilla), i als tinentes coronels de dit institut don Vicens García Morato Casanova el comandament de la Comandància de Múrcia; don Josep Fernández Alvarez Mijares, el de la de Salamanca; i don Rafael García Delgadillo, el de la d'Oviedo.

DARTA DEL MARQUES DE LA VIESCA

El marqués de la Viesca ha dirigit a «A. B. C.» la següent carta:

«Em dono perfecte compte del com és difícil fer un extracte de jo dit en les sessions de Cortes i de com resulta difícil una mala interpretació pel canvi o ommissió d'una paraula.

Així, doncs, referint-me al cos d'artilleria, jo vaig dir al Congrés el que a continuació s'exposa, pres de l'extracte oficial:

«Jo no amido l'Exèrcit pels seus oficials. Ser tinent o capità és ben senzill, i, avui que ténim soldats de cueta als cossos, podríem comptar fàcilment amb bons tinentes i capitans. La cosa difícil és obtenir bons caps i

»

els bons caps en els moments de perill han d'estar al front de llurs unitats, i jo dic senzillament una cosa: l'arma d'artilleria, que tenia establert aquell sistema de supressió d'ascensos, perdé 117 peces, i d'aquest cos només un cap presoner.

Aquest és el cas, segurament, més extraordinari que recordara la història del món, perquè perdra una artilleria i no perdre els seus caps, és quelcom absurd.

Em sorprèn, doncs, l'escrit dels capitans Nandín i Boltas, publicat per a rectificar-me, en el qual se'm recorda com a noma gloriosos 39 oficials d'artilleria morts, presoners o desapareguts i d'un cap, el comandant Marquerie.

A llur memòria el meu respecte i admiració, que contra ells no van les meves censures, però tampoc és admissible que siguin escuts protectors dels vius.

Com es veu de la lectura, vaig dir al Congrés que l'artilleria va perdre 117 places i només un cap, i, en efecte, en la relació publicada pels diaris només apareix un cap com a mort o desaparegut.

Deis oficials no en vaig parlar, al Congrés.

Consti, doncs, que tot el que vaig dir era cert i que jo no sóc culpable de que on vaig dir cap, posés algun periòdic oficials.

Arseni Martínez de Campos.

NOTICIES DE TETUAN

Tetuan. — A conseqüència de la favorable resultat per a les nostres tropes del combat del 28, s'ha asserenat força la situació.

Se sap que els rebels tingueren prop de 500 baixes, quedant completament desmoralitzats.

Assaguen els confidentes que el germà de l'Abd-el-Krim ha tornat a Al-bucemas, emportant-se'n la seva gent.

Les nostres tropes han recollit nombrosos cadàvers moros i gran quantitat de fusells abandonats per l'enemic, durant la seva precipitada retirada.

La barca ha quedat dissolta.

El coronel Castro Girona ha corregut les posicions, restablint la comunicació telefònica, que tallaren els rebels en començar els successos.

Diversos notables de poblats s'han presentat al dit coronel oferint sotmetre's sense condicions.

Les notícies del Penyo confirmen que continuen passant per aquells camins molts ferits de les cables de Beni-Urriaguel, Bocoya, Beni-Sebt i Beni-Quimil, procedents de Gomara, la qual cosa demostra les enormes pèrdues sofertes per l'enemic.

Han sortit de Ceuta cap a Tetuan la columna de regulars, una bandera del Terc i el batalló de Cantàbria i dues bateries de muntanya, que van a reforçar la línia de Uad-Lau.

Han arribat el segon batalló de Sicília, una companyia d'intendència i una altra de Sanitat.

S'ha efectuat l'enterrament del co-

mandant Vila, pertanyent als regulars de Tetuan, mort en els últims combats de Gomara.

També han arribat el batalló d'Àragó i la companyia d'ametralladores del regiment de Múrcia.

Les forces desfilaren per la plaça d'Espanya, essent victorejades pel públic.

Ha tornat a Tetuan el general Marzo.

NOTES DE MEMLLILA

Madrid, 1, 6¹⁵ tarda.

Melilla. — Tant al camp com a la plaça es registren molts casos de paludisme i dissenteria i davant la insuficiència dels hospitals i menjars arriba l'«Alicante» ha disposat el comandant general requirir l'edifici del Casino Militar, que serà convertit en hospital.

Aquesta nit s'ha presentat al zoc El Hach de Beni-Sicar el caporal del regiment de Melilla Guillem Vidal, que calgué presoner a Mont Arruit.

Han conferenciat extensament els generals Cavalcanti i Nella. Se sap que han tractat del pròxim avanç.

S'han reorganitzat la columna de segon i les que manen els generals Sanjurjo, Fresneda i Cabanellas.

Demà passat es esperat l'Alt Comissari.

Sembla confirmat que han arribat alguns reforços al campament de la barca establert a Sidi-Messan i que igualment han arribat contingents a Beni-Sidel, on se suposa que hi ha Abd-el-Krim.

Alguns rebels tornen a tirotejar als moros submesos de Beniscar.

S'han presentat al zoc l'Arbà d'Arqueman els soldats del regiment de Sant Ferran Joan Asencio Domínguez i Francesc Guzmán Fernández, que eren presoners.

Prop de la cinquena caseta una secció del regiment de Vergara ha recollit un individu inig i idiotitzat que ha dit anomenar-se Joan Esquiza Fernández i ser soldat. No recorda el regiment al qual va pertànyer. Només sap que és natural de Múrcia i que estigué presoner en un aduar immens a Sant Joan de les Mines, on s' maltractaven.

Abrir a la tarda es passejava per la Plaça d'Espanya el caid Abd-el-Kader i un grup de nois començà a insultar-lo. Un oficial s'apressà a intervenir-hi, tallant l'incident i fent comprendre als nois i al públic que es tractava del caid de Beniscar que tan lleialment s'ha comportat amb Espanya.

Ha estat embarcada cap a Cartago una família composta de dues dones i dos nois que estigueren presoners de Beni-bulfruar, el cp de la qual, encarregat de les mines de Solalazar, morí assassinat pels rebels.

A Mont Arruit continua la tasca de donar sepultura als cadàvers.

Comença a notar-se a la plaça la manca d'ous.

N'han arribat algunes partides procedents d'Almeria, però exclusivament per als hospitals.

Municipi

ALS MINYONS

Impresa en català i en castellà l'Ajuntament ha publicat una «Crida», fent avinent als minyons compresos al servei de les armes que, segons l'article 234 del reglament d'aplicació de la llei vigent de reclutament i reemplaç de l'exèrcit, fins que hagin rebut la llicència absoluta tenen obligació de passar la revista anual dins dels mesos de novembre i desembre, i que si hi manquen i al viatge o muden de residència sense donar-ne avis, seran castigats a pagar de 25 a 250 pessetes, la primera vegada; de 50 a 500, la segona, i de 100 a 1.000, la tercera, o la presó subsidiària als insolvents.

Els reclutes en Caixa, els exceptuats i els que tinguin prorrogues, han de passar-la davant el cap de la Caixa dels que viatgin per l'estranger, davant del consol, i si al poble on resideixen no n'hi hagués, escrivint al més pròxim, expressant nom, naturalesa i direcció d'on viuen.

OPOSICIONS

Es convoca per a un càrrec d'auxiliar pràctic de veterinari.

Cal tenir més de 21 anys i menys

de 45; saber llegir i escriure correctament i entendre la parla catalana; per a nou places de veterinari super numerari, després de les generals cal presentar el diploma de veterinari o un certificat.

Les instàncies s'han de presentar al Registre General de Secretaria.

De Societat

Com diem a la secció telegràfica, el Rei ha signat un decret fent mercè del títol del Regne, amb la denominació de marqués de Rebalso, a favor d'En Lluís Martí Olivares, president del Círcol del Liceu.

Divendres, festivitat de Sant Carles Borromeu, celebren llurs dies, entre altres, els senyors de Sanllehy, Girona, Muntadas, Maristany, Capdevila, Soldevila, Riba, marqués de Camps, Rubinat, Campoamor, Jordà, Albert, Escuder, Montoliu, Plaça, de Fortuny, Quintana, Masó, Espinós, Reynolds, Crebuet, Vázquez, Salvador, Rolig, Leach, Pirozzini, Danés, Valret, Rabassó, Calleja, Pigrau, Pericas, etc.

A tots els felicitem cordialment.

Evarist Fabregas, Fill Predilecte de Reus

EL CENTRE DE LECTURA

EVARIST FABREGAS I LA CIUTAT

El diumenge, dia 30 d'octubre, serà una data memorable per a la glorieta ciutat, centre del Camp. Reus es troba en un període gloriós de llum i d'avenç: a mesura que les grans empreses mercantils i industrials augmenten amb una pujança formidable, creix també i s'abrandia la flama de l'esperit, en la seva superior manifestació de la cultura.

A l'esperit emprenedor dels seus ciutadans es deu aquesta creixença i aquest floriment; perquè els noms dels benemèrits reusencs, naturals o adoptius, són legítims.

I que té una personalitat exemplaríssima i noble en tantes d'activitats, com arborena el sentiment cívic de Reus, és N'Evarist Fabregas.

Evarist Fabregas, nom que excel·leix per damunt del nombe metèllic dels negocis, ha esdevingut un nom popular i ja gairebé llegendari, per la generositat del seu esperit i pel culte d'una que servei vers les manifestacions més excel·lents.

I qui més n'ha participat, qui més s'ha venut gaudida d'aquest gest magnànim és la ciutat de Reus, que tanta de monuments pot assenyalar de la manifestació d'aquell il·lustre compatriota.

Per això la ciutat, solemniament, tota ella, s'afanya a retre-li, d'una manera seriosa i digna, l'homenatge de la seva reconeixença.

EL CENTRE DE LECTURA

Moltes d'obres, com hem dit, ha afegit N'Evarist Fabregas, amb els seus esplèndids donatius. Però, sense dubte, la que més sobresurt és la que ha fet amb el Centre de Lectura.

El Centre de Lectura de Reus és una institució meritisíssima, que honra una ciutat i honra una pàtria. És una obra digna d'ésser vista, estudiada, admirada.

No és possible posar-se a anotar detalls, perquè fóra cosa llarguíssima; són tantes les notes elegants, distingides, tan pulcrament entonades, tan belles, que un hom no sap què remarcar i què deixar per dir. Tot en conjunt ofereix un aspecte exquisit, senyorial, graciosament combinat en una concepció total, digna del fi al qual es destina. El reconegut pintor decorador, Rocorel, ha realitzat una tasca refinada; com l'arquitecte, Simó, ha sabut executar una obra perfecta i solida.

Aquest casal, veritablement magnífic, és un fogar intens, és un rusc d'inquietuds espirituals, de nobles ambicions de cultura i de ciència.

Entre les seccions de Literatura, Ciències, Excursions, Art, Art i Ofici, Estudis Socials, Músics, Cadascuna d'elles està integrada per valuosos elements i tenen ensenyament especialitzat. És notabilíssim també el teatre, d'un historial gloriós, i és exemplar, encara, la gran biblioteca, concorreguda constantment per gran nombre de lectors i d'estudiosos, pertanyents a tots els estaments socials. I, demés, la «Revista del Centre de Lectura de Reus», de sumptuosa presentació, índex de gran salua en la moderna producció intel·lectual catalana.

El Centre de Lectura de Reus va ser fundat l'any 1869; compta, doncs, amb més de mitja centúria d'existència, havent passat per ella celebrats famoses en tots els ramis. Al cap de passada aquesta mitja centúria, l'exemplar patriu N'Evarist Fabregas i Pàmies, amb un gest altruista, als quals tan poc estem avesats, adquirí el local i el dona a l'entitat «Centre de Lectura»; i no sols això, sinó que a les seves despeses el transformà en un casal verament enviable.

LES FESTES

Foren molts els actes i tots ells d'una enlairada tònica cultural. Amb l'homenatge a N'Evarist Fabregas, coincidí també la inauguració del nou local, repartiment de premis i exposició. La ciutat de Reus, amb totes les seves representacions, hi assistia; i amb ella també les més altes i populars representacions de Catalunya, com s'anirà veient.

SOLEMNAL SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

Amb l'objecte de nomenar fill predilecte de Reus a don Evarist Fabregas i Pàmies, prop de les onze del matí tingué lloc a l'historica Sala de Cent de Casa la Ciutat de tan important població una solemnisíssima sessió extraordinària que celebrà aquella excel·lentíssima Corporació Municipal, sota la presidència del seu molt digne alcalde-president don Joan Llorens Romà i comptant amb la presència dels representants de l'Ajuntament de Barcelona, senyors Gambús i Trull, acompanyats del mestre de cerimònies de l'esmentat municipi senyor Puigdomènec, i la dels senyors alcalde i secretari de l'Ajuntament de la veïna capital de Tarragona.

L'alcalde de Reus, amb breus i sentides paraules, remercia a les autoritats assistents a l'acte, i d'una manera especial les representacions dels Ajuntaments de Barcelona i Tarragona.

Seguidament el senyor secretari llegí l'acta de la sessió anterior, en la qual es fa referència als acords presos per unanimitat d'assistir l'Ajuntament en corporació als actes a celebrar amb motiu de la inauguració del nou casal del Centre de Lectura, pagat pel filantrop i reusenc il·lustre senyor Fabregas, i de nomenar fill predilecte de la ciutat a tan abnegat compatriota.

En l'esmentat document, la lectura del qual ha estat acompanyada amb una gran salva d'aplaudiments pel nombros públic que omplena l'estança per complet, es posa de manifest i amb encertadíssima ressenya l'obra realitzada pel senyor Fabregas.

Seguidament el senyor alcalde invità una comissió de senyors regidors a què passin a la sala de l'Alcaldia i preguin en nom del Consistori al senyor Fabregas que es digni honorar amb la seva presència aquell acte que estan celebrant.

Abandona la sala la comissió esmentada i al cap de breus moments compareix acompanyada del senyor Fabregas, que és seguit del diputat a Cortes senyor Nougués i diputats per la Mancomunitat senyors Iglesias i Briansó. L'Ajuntament i el públic, drets, el reben amb una xardorosa salva d'aplaudiments que dura llarga estona i que no és fúida fins que l'alcalde l'invita a pendre seient al seu costat dret, lloc del primer tinent d'alcalde, i pronunciant un eloquent parlament li comunica l'acord de l'Ajuntament de nomenar-lo fill predilecte de Reus.

Li diu que la ciutat des de bastant de temps ençà que ja l'hi considerava, com un seu fill predilecte, i que per això l'Ajuntament, en pendre tan obligat acord, ho havia fet amb l'altíssima satisfacció i complet conveniment que recollia ço que era un veritable anhel de tots els reusencs.

Amb belles i vibrants paraules, segueix el curs de la vida del senyor Fabregas i fent ressaltar amb comovedores frases els innombrables actes d'altruisme realitzats per l'homenatjat. Diu que sembla talment que el nostre senyor Fabregas s'hagi esmerçat a reunir cabals perquè, ultra ésser seu, fossin de tothom, i poguessin ésser invertits en obres de cultura i estiguessin al servei dels desvalguts. Per això el senyor Fabregas — afegeix — amb l'exemple de la seva obra excepcional, avui és l'home més respectat, més admirat, i més venerat de la ciutat de Reus.

Seguidament, entre forts aplaudiments i després d'abraçar-lo, li fa remesa d'un artístic pergamí, ricament presentat en un marc d'aurat i d'«El Renaixement», obra del reputat pintor senyor Triadó, el text del qual diu:

«L'Excm. Ajuntament de la ciutat de Reus a N'Evarist Fabregas Pàmies. Per quant heu estat a Reus confortador dels orfes i desvalguts, consolador dels adifits, benefactor dels pobres i patró generós de les institucions de cultura. Per tant, en sessió d'avui d'aquest Ajuntament, acord fou pres per aclamació de nomenar-vos fill predilecte de Reus. Co que us faig assaber en nom de la Ciutat per a honra vostra, dels nostres i dels vostres fills. — Reus, 2 de setem-

bre de 1921. — El secretari, Baltasar Segú; l'alcalde, Joan Llorens Romà.»

L'homenatjat fa us de la paraula i en començar saluda les autoritats per la distinció de que l'havien fet objecte i diu que d'aquelles proves que acabava de rebre les recordaria profundament agraït tota la vida. Explica, amb paraules ferides per la gran emoció que experimenta en aquells moments, l'anhel que sempre havia inspirat els actes de la seva vida. Promet fer per Reus tots els sacrificis i acaba donant tres visques seguits a Reus i abraçant l'alcalde de la ciutat, mentre el públic aplaudeix.

El regidor senyor Palleja i Segimon s'adhereixen al que ha manifestat l'alcalde, en nom dels regidors que componen l'Ajuntament i fent història de l'obra de l'homenatjat, per la qual tenen les més grans lloances.

Parla el regidor de l'Ajuntament de Barcelona, senyor Gambús. Comença dient que l'Ajuntament de Barcelona havia estat gaudint moltíssim dels actes d'inauguració del nou casal del Centre de Lectura; perquè, ultra acceptar tan afalagadora distinció, havia cregut un deure ineludible de patriotisme adherir-se i fer acte de presència a l'acte en què l'Ajuntament de Reus honorava el seu fill predilecte senyor Fabregas, perquè l'homenatjat, no solament era conegut a Reus, sinó que també s'havia donat a conèixer a Barcelona amb exemple del seu excepcional altruisme, i que per això s'havia fet mereixedor de la veneració de la ciutat, cap i casal de Catalunya, que també el considerava com a un seu fill predilecte.

Diu que l'exemple que el senyor Fabregas ofereix a la història és gran afegit: ara s'hi recorda aquell gran emperador romà, que es passejava sota els bàtacs d'aquells mateix sol que ara ens enlluerna; sota el teulat d'aquest mateix cel blau que ens acarona, i es passejava triomfalment per damunt d'aquesta mateixa terra que els nostres peus tropegen; i que, trobant-se davant d'un monument que hi havia enlairat a l'augusta ciutat de Tarragona, i que era coronat per l'estàtua d'un seu gloriós antecessor que havia sabut aconseguir amb les seves obres i bon govern la major prosperitat de l'imperi, digué, ple de coratge, que ell, a l'edat del seu exemplar antecessor, volia haver fet per la pàtria tot el mateix. Diu que el senyor Fabregas també té sang romana i que confia que els seus fills també en tindran com ell, i que per això, recordant la promesa del vigorós emperador, té l'esperança que l'obra del senyor Fabregas serà un exemple per sos fills i que vindrà un dia que també tindran desigs de, a l'edat del seu pare, haver estat mereixedors de tan alta distinció, com és la que com a premi meritisíssim s'ha tributat al senyor Fabregas.

El públic rep les paraules de l'orador amb una gran ovació.

L'alcalde de Tarragona s'adhereix a l'homenatge i parla amb gran veneració de l'homenatjat, dient que a Tarragona també el consideren com a un seu fill.

L'alcalde invita al diputat a Cortes senyor Nougués, com a dega de la representació parlamentària per la Circumscripció, perquè faci ús de la paraula; fent-ho aquest seguidament, i adherint-se als elogis fets de la persona del senyor Fabregas.

AL CENTRE DE LECTURA

Acte seguit s'organitza la comitiva i, precedida dels macters de l'Ajuntament de Reus, Mancomunitat, i guardies municipal i urbana, es dirigeix a inaugurar el nou casal del Centre de Lectura, les obres del qual han estat dirigides pel culte arquitecte reusenc, el regidor nacionalista En Josep Simó Bofarull.

Al Centre de Lectura hi veiem a En Pere Corominas, president del

Jurat del Certamen; a En Mateu Garreta, director de l'Institut; senyor prior; N'Eduard Recasens, director del Banc de Catalunya; En Sebastià Laporte, administrador del Banc de Reus; senyor Bosqué, president de la Cambra de Comerç, acompanyat del secretari d'aquesta, i altres autoritats i personalitats els noms de les quals no recordem.

Reunits a la sala principal del nou casal, el senyor Cavallí dirigeix la paraula al públic. Comença explicant els motius que induïren al Sr. Fabregas a pagar aquell sumptuós palau per al Centre de Lectura. Parla dels treballs realitzats per la Junta directiva del Centre, i amb florides paraules i refinada eloquència explica la significació de l'acte, dient que representava el ressorgiment de l'entitat, que en temps passats havien fundat obrers de bona voluntat i amants de la cultura.

Seguidament corre el domàs que cobreix el bust del senyor Fabregas, esculpit en un blanquíssim bloc de marbre, per la mà mestra del lleure escultor reusenc senyor Rocamora, i que ha estat col·locat en lloc d'honor a la part principal de la sala.

El president diu que aquell bloc de pedra era tot un símbol, la llàntia de la llum inacabable que amb el seu foc faria eternal el record del senyor Fabregas, i que era cridada a il·luminar a tots els que volguessin treballar per la prosperitat d'aquell casal que era destinat a ésser l'orgull, el veritable temple de la cultura reusenc. Ha fet remesa al senyor Fabregas d'un album signat pels socis del Centre i que aquests li dediquen com a prova d'agraïment.

El senyor Fabregas, molt emocionat, agraeix les distincions de què ha estat objecte, i d'una manera especialíssima la de la més alta representació de Catalunya, personificada en el M. I. senyor Puig i Cadafalch.

Explica com ell era fill d'uns pobres obrers i que fins havia topat amb dificultats per adquirir estudis, però que, gràcies al seu mestre senyor Vilanova, havia pogut arribar a adquirir-los en cert grau. Diu que el seu anhel era que al Centre de Lectura hi poguessin assistir tots els obrers de Reus que tinguessin ansies de saber i que fins tenia la preocupació de mirar d'aconseguir una organització per a crear beques perquè poguessin ingressar a les universitats aquelles persones que, trobant-se en disposicions de cursar els estudis, no podien, per manca de mitjans, arribar a cursar aquelles carreres per les quals tenen predisposició.

Promet no deixar de protegir al Centre mentre pugui, dient que la prosperitat d'aquest és un dels seus més grans desigs.

Es molt aplaudit i felicitat.

Les alumnes de la classe de Labor, que dirigeix la senyoreta Barzuet, acompanyades de la seva professora, fan remesa al senyor Fabregas d'un quadre curosament brodat amb seda i or.

PARLA EL SR. PUIG I CADAFALCH

Apagant una xardorosa ovació i entre el major silenci comença explicant la seva assistència a aquell acte de solemnisíssima inauguració del nou casal del Centre de Lectura, tributant ensenys un gran elogi a la persona del senyor Fabregas, dient que era mereixedor de l'agraïment de tota la ciutat.

Fa un cant a Reus i amb bellíssimes paraules pondera el seu triomfal ressorgiment. Diu que el treball i la cultura són els fonaments de la grandesa dels pobles i que els pobles que estudien i treballen són els cridats a fer-se grans.

Diu que, com ha explicat el mateix homenatjat, el senyor Fabregas ho havia aconseguit a costa dels seus treballs i amb els sacrificis de llur propi esforç, la qual cosa hauria de servir d'exemple a la joventut que l'havia escoltat, afegint que havia arribat a ésser un home digne entre els homes dignes i de gran representació entre els financers i comerciants. Observa que el senyor Fabregas, tot ésser un home de comerç, sempre s'havia preocupat de la cultura, i que no era solament a Reus protegint el Centre de Lectura on

n'havia donat proves, sinó que fins a Barcelona i tot havia arribat la seva gran generositat. A Reus ha muntat aquest casal perquè pugui assistir-hi el jovent estudios. Com han canviat els temps! Abans la dèria era fundar castells en els turons per a resguardar-nos de les invasions dels estrangers; ara arreu de Catalunya floren biblioteques, temples del saber humà, per a il·lustrar la nova generació que puja, perquè estigui el saber, mitjançant el llibre, a l'abast de tothom que vulgui aprendre i fer-se home.

Per això hem de celebrar que Reus tingui aquest temple de cultura, on podran assistir els obrers estudiosos en plegar del treball i cercar i recerchar en els prestatges de la biblioteca, fins a trobar-hi aquella necessària per l'art que practiquen al taller i procurar, mitjançant coneixements adquirits amb bons fonaments, la perfecció d'aquest.

El públic aplaudeix amb gran entusiasme i durant llarga estona tan il·lustre personalitat.

El discurs de l'il·lustre President de Catalunya ha estat un fervorós cant a la cultura i al poble que treballa.

EL MUSEU INDUSTRIAL

Acte seguit és inaugurat el Museu industrial i de productes de la terra, mereixent grans elogis, tant per l'organització com per l'encert de la iniciativa.

El públic, nombrosíssim, visitava les dependències del nou casal.

BANQUET

A dos quarts de dues de la tarda comença el banquet, amb què la comissió organitzadora de l'homenatge obsequiava l'il·lustre homenatjat, i les personalitats representatives i associacions. La presidència era tinguda per N'Evarist Fabregas, seient a la seva dreta En Puig i Cadafalch i a la seva esquerra En Pere Cavallí, acompanyats de les ja esmentades personalitats. El banquet fou realment esplèndid i digne de la festa, molt ben servit a l'Hotel Londres. El ric centre de flors que figurava a la presidència, a proposta del senyor alcalde, fou remès a la distingida esposa de don Evarist Fabregas.

EL IV CERTAMEN DEL CENTRE DE LECTURA

A les cinc de la tarda va començar la magna festa del repartiment de premis del IV Certamen del Centre de Lectura de Reus.

El teatre Bartrina (que és el teatre del Centre de Lectura) on se celebrava la festa, presentava un aspecte brillantíssim. A l'escenari hi figuraven en primer terme els senyors que componien el Jurat qualificador, sota la presidència d'En Pere Corominas, actuant de secretari el senyor Aguadé. Hi havia també don Evarist Fabregas i les altres personalitats que ja hem anomenat en els actes anteriors, llevat del senyor Puig i Cadafalch, que ja havia sortit de la ciutat de Reus, per tornar a Barcelona, havent estat acomiadat amb una entusiàstica ovació.

Obert l'acte, En Pere Corominas pronuncia el discurs presidencial, que fou escoltat amb complaença i emoció. Fou un magnífic treball, en el qual desenrotlla el tema de la potencialitat catalana en la literatura, filosofia, ciència, dret, política. En diferents indrets fou aplaudit i en acabar fou objecte d'una manifestació llarga i magnífica d'aplaudiments.

Seguidament el secretari, senyor Aguadé, llegí la memòria reglamentària, esorita amb gran precisió i elevat criteri, fent remarcar la importància i valua de les composicions rebudes i donant compte dels autors premiats, que foren els següents:

Pin i Soler, Bertran i Pijoan, Mi quei de Palol, Joan, Amadós, Igni Angles, Pvre.; Agustí Grau, Lluís Americh, Ambrós Carrión, Ribera i Rovira, Joan Arús, Mateu Julià, Joan Cachot, Ruiz Porta, Gauset, Alfons Maseras, Surinach Senties.

La senyora Ferrándiz interpretà algunes cançons populars de les premiadades, que plagueren molt.

Acabat el repartiment de premis, en el qual els autors premiats foren vivament aplaudits, En Xavier Gambús, pronuncià un parlament, fent

ressaltar la importància d'aquell Certamen i la significació espiritual i cultural que tenia per al Centre de Lectura, fent una eloqüent apologia de la llengua catalana. Grans aplaudiments.

Per acabar, el president del Centre de Lectura, En Pere Cavallé, vice-president del Jurat, féu el discurs de clausura, posant de relleu l'anhel del Centre en tot el que fos posar a contribució l'esperit del Camp en el concert de la gran Catalunya. El discurs d'En Pere Cavallé fou un treball meritiós, acollit amb una entusiàstica ovació.

Fou, en resum, un acte solemnisssim i fet amb totes les honors degudes a la literatura catalana, seriós, digne, exemplar, monjoia certa, el resplendor de la qual durarà per molt de temps.

També foren repartits els premis del Concurs d'aprenent, precedint un discurs bellíssim del professor de l'Institut senyor Calvés, que fou molt felicitat.

L'EXPOSICIO DE PINTURES

En un dels magnífics salons del mateix Centre de Lectura fou oberta l'Exposició d'Art, pintura i escultura del Círcol Artístic, amb sengles parlaments del president d'aquest, En Marian Fuster, i d'En Pere Cavallé, posant de relleu la significació d'esperit i de germanor, d'intercanvi cultural que aquell acte representava.

L'exposició fou molt visitada.

L'ESTRENA DE L'OBRA PREMIADA

Com a fi de festa, en el mateix Teatre Bartrina, després de sopar, tingué lloc l'estrena de l'obra escènica en tres o més actes, corresponent al tema II del Certamen, que dula per títol «Les petites tragèdies», essent-ne autor En Miquel de Palol.

El teatre estava ple a vessar i presentava un aspecte verament sumpuós i solemnis.

El desenrotllament de la comèdia, fou seguit sempre en «crescendo» amb intensa expectació. Es tracta d'una comèdia de matis, fugint de les grans sotragades teatrals efectistes, però de fort interès; sinó que és un interès recollit, ànima endintre, sense explosions avalotadores. En Miquel de Palol és un escriptor fi i que mostra ben bé la seva personalitat, dintre d'un to segur i consciencios. Aquesta nova obra teatral és un nou èxit positiu, del qual l'autor pot estar-ne ben joïós. El públic, com deiem, molt distingit i exigent, es féu càrrec de l'obra i l'acceptà amb entusiasme, amb gust, amb satisfacció, ovacionant a En Miquel de Palol, a cada final d'acte.

La companyia d'En Viñas, discreta, sobresortint la senyoreta Rovira.

Concerts

PALAU DE LA MUSICA CATALANA

Orquestra Pau Casals

Un altre triomf esclatant pel mestre Pau Casals i la seva notabilíssima orquestra aquest «quatre» concert de tardors, que tingué lloc el passat divendres a la nit.

Ja no és solament un gran respecte per a la seva obra, seriosa i fonamentada conscientia, el que ha aconseguit el mestre Casals, del públic intel·ligent de Barcelona, que acut a les seves selectíssimes audicions, sinó també una simpatia, una efusió i un veritable entusiasme.

L'orquestra Pau Casals no és pas una orquestra «pour épater». Ella va

fent-se lentament el seu públic escol·lit, fidel i devot, i aquest públic sap ja la positiva valor d'aquesta orquestra i del seu mestre eminent.

No és encara un públic gran com l'ardida empresa d'En Pau Casals necessita, però és ja un gran públic que comprèn i estima. Una petita significativa compensació que acaba de avaluar la tasca intel·ligent i meritiósima del mestre Casals.

Berlioz obrí el programa amb la seva coneguda obertura «El carnaval romà», que va saber interpretar d'una manera excel·lent l'orquestra. Seguí la magnífica i emocionant «Simfonia en re», del gran César Franck, el capdavanter de la moderna escola francesa. Es, sense cap dubte, una de les més belles i més completes obres d'aquest mestre. El que captiva aquí sobre tot, és la qualitat especial d'aquesta música. És una qualitat total, espiritual i sempre plena d'elevació. La grandesa d'ànima i la bonhomia s'hi reflecteixen fidelment en ella. És apassionada la música d'aquesta simfonia, però és pura i fervorosa, i té constantment el sabor de la més fina i alta espiritualitat. És un foc que crema vehement sense impureses. És una exaltació per l'estil de Wagner, però sense supèrbia i sense sensualitat.

Els tres temps són exquisits i es fan remarcar per l'exquisida suavitat, per la inefable dolcesa i per l'admirable ponderació de timbres orquestrals.

L'orquestra Pau Casals excel·lí notablement en l'execució d'aquesta obra que deixà en el públic una fonda i deliciosa i apacible emoció. La mateixa orquestra ens l'havia donada ja, però trobem un encert l'haver-la repetida, en aquesta sèrie de concerts, perquè és una obra que hom no es cansa mai d'assaborir i de gustar.

Força interessant i molt ben executat el poema simfònic n.º 9, «Hungaria», de Liszt, que ens oferí En Pau Casals com a primera audició. Hi ha en ell la grapa d'un precursor genial, però és una obra desequilibrada i ampulosa i baidada ben sovint.

Després de la «Simfonia», de C. Franck, el «clou» del concert el constituïren, sense dubte, les primeres audicions de les dues admirables «Isabel» i «Pedregada», sardanes per a gran orquestra, del nostre Garreta, que és ja un dels nostres compositors de primera fila. Música sana, música lluminosa, música plena d'amplop, música amb espai i horitzó irisat com el nostre immortel Mediterrani. Quina inspiració més personal i robusta! Quina dolça i aspre sabor de cosa vella i nova a l'ensens, però de cosa nostra, ben nostra!... Hom escolta aquesta música amb un plaer inefable, i, apar com si ella ens brillant impetuosa de la pròpia ànima. Aquesta és una de les més altes i més nobles glorificacions de la sardana. De les dues sardanes no sabríem pas quina triar. «Pedregada» ens captiva extraordinàriament i ens sembla admirablement construïda i orquestrada.

En Garreta ha aconseguit en aquestes dues sardanes, una admirable fusió de les tenores, les típies i el flautí, dins la gran orquestra, aconseguint sonoritats noves i verament exquisides. El públic tributà una ovació delirant al mestre Garreta i a l'orquestra Pau Casals, que interpreta aquestes dues obres amb una vida i una expressió admirables.

Final el concert amb la brillant i difícil obertura de «Els mestres cantaires de Nuremberg», de Wagner. Poques vegades l'havíem sentida executar a Barcelona amb tal netedat i amb tal claredat. Tots els termes aparegueren divinament dibuixats i el

conjunt superbament portat. Una execució d'aquelles que solament poden aconseguir-se amb un gran mestre i una gran orquestra.

Els aplaudiments al mestre Casals i a la seva orquestra, foren unànimes, i foren pròdigs, elixint el públic altament satisfet d'aquest concert, verament memorable.

J. LL.

Orfeó Català

Un públic nombrosíssim acudí a oír «Les Estacions», de Haydn. Aquesta producció del vell mestre seicentista conserva, malgrat els anys, tota la seva vida. Representa, amb tot, un art, una forma, un estil ben distint del que avui es fa. És més: algunes de les seves fórmules, dels seus «vici», dissonàncies, fins i tot, amb el nostre sentir. Què hi ha, doncs, en el fons d'aquesta producció, que amb tanta força ens captiva? D'on surt el seu encís i el seu poder i per què s'imposa a l'esperit de tothom, grans i petits, artistes i profans, amb tanta força? S'imposa, creiem, i captiva, ben fàcilment, tots els esperits, perquè és tota ella profundament sincera, pregonament sentida. I el seu autor canta, expressa el seu sentir amb absoluta naturalitat. I el que expressa no són cabòries ni complicacions de l'esperit: són impressions de natura, són sentiments absolutament eterns i comuns, per tant, a tots els homes. Tot això, doncs, és vida pura, vida nostra, vida d'Haydn i vida, en un mot, de tots els homes i de tots els temps. I en voler-ho expressar, el vell simfonista no vol innovar res, no vol descobrir res, no vol canviar res; es tervéix de les formes (i fins de les fórmules), naturals i emprades pels músics del seu temps, i, amb elles, exterioritza francament, abundantment, el seu sentir. I avui, més que la forma d'aquesta música, ens encisa i ens impressiona el que ens diu, el que canta, el que conté. I aquest encís, aquest poder de la música de «Les Estacions», no morirà pas mai. No morirà, no, mentre hi hagin al món homes amb cor i, sobre tot, amb una mica de sanitat de cor i d'esperit.

«Les Estacions», del «papa», Haydn, ultra la seva valor intrínseca, tenen, creiem, una altra valor i un alt sentit. Representen un bell exemple. Un bell exemple que tots els músics, que tots els artistes inquietos o indecisos, haurien de recordar, i haurien de seguir. «Les Estacions» representen, creiem, una prova viva que no és pas una fórmula, una tècnica, una estètica determinada el que impressiona i el que, a través del temps, dura una mica: sinó la cosa, la vida expressada. «Canteu com volguen» sembla dir Haydn — però canteu sense cabòries, amb sinceritat! — I és perquè el vell mestre va cantar sense cabòries, amb sinceritat, amb ingenuïtat, que l'Oratori que ens ocupa dura encara i apareix ple de vida. I és aquest el secret del seu poder, del seu encís.

El mestre Millet va dirigir la «Primavera» i l'«Estiu» de «Les Estacions». S'entregà plenament, amb sinceritat (com sempre!) a l'obra que es proposa fer reviure, interpretar. I la suscitada interpretació sorgí, ja no cal dir, plena de vida i d'expressió. Els solistes senyoreta Andreu, Fornells i senyors Enllí Vendrell i Ricard Fusté, així com l'orquestra de l'Associació d'Amics de la Música i els coristes, sempre intèdigs, de l'Orfeó Català, obelren ben fidelment al mestre i escoltaren aplaudiments ben justificats i xardorosos.

Abans de «Les Estacions», l'orquestra, sota la direcció del mestre Francesc Pujol, ens oferí la Simfonia n.º 85 («La Reina»), d'Haydn.

L'execució fou curiosa i deliciosa, ment justa d'expressió.

F. LL.

L'ORFEO MONTSERRAT

Ahí a la tarda va tenir lloc, sota la direcció del mestre mossèn Antoni Pérez Moya, amb la cooperació dels mestres auxiliars Na Montserrat Gispert i En Jaume Busquets, el concert anyal de l'Orfeó Montserrat, del Centre Moral Instructiu de Gràcia, en obsequi als seus socis protectors.

L'acte, al qual hi assistí una molt nombrosa i distingida concurrència, resultà d'un gran interès per haver consistit especialment en un recull de les audicions més celebrades, essent interpretades per l'Orfeó Montserrat, d'una manera molt acurada i amb una gran pulcritud, havent estat rebudes amb grans aplaudiments, totes les composicions de les tres parts, del nodrit programa, havent hagut de repetir-se «El conte l'Arnau», d'En Millet; «A la vora del mar» (glossa del mestre Nicolau), i les populars «Cant de la Verge», «Non-non, non-neta», «La Mare de Déu», amb acompanyaments de piano improvisats pel mestre senyor Pérez Moya, en les quals, es distingiren notablement les solistes senyoreta Roser Carulla i la senyora Assumpció Pera, com també el bariton En Joaquim Nogués.

Finalitzà l'acte amb la «Salutació a la Pàtria», del mestre senyor Pérez Moya, i després, a pecs de la concurrència es cantaren «Els Segadors», els quals arrancaren, com sempre, entusiastes aplaudiments.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

CONCURS

PER ALS PREMIS PI I SUNYER

Segon convocatòria

Havent-se fet l'any darrer la primera Convocatòria d'aquest Concurs, a base dels donatius fets per l'Orfeó Català de Buenos Aires, l'artista En Miquel Viladrich i el doctor argentí N'Avell Gütiérrez, amb ocasió de l'excursió científica realitzada a l'Argentina pels doctors. N'August Pi i Sunyer i En Leandre Cervera, i no havent-se pogut adjudicar els premis corresponents, El Consell Directiu de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, apoiat en el parer del Jurat que hi intervingué, crida a nou Concurs sobre el mateix tema, però amb noves BASES.

I. S'adjudicarà un primer premi de 1.000 pessetes i un segon premi de 500 pessetes als establiments docents de Catalunya en els quals s'hagi establert el millor equilibri entre els aspectes físic, cultural i patriòtic de la seva funció educativa.

II. Els mestres que aspirin als premis hauran de presentar per tot el mes d'octubre una llista dels seus alumnes amb les característiques físiques dels mateixos (talla, pes, diàmetre del cap i del pit, antecedents personals) que hauran de repetir dintre el mes de maig de l'any vinent, afegint-hi la història física i clínica dels mateixos alumnes durant el temps transcorregut.

III. Demés hauran de presentar en la primera quinzena de juny una memòria explicativa del sistema educatiu seguit en el seu establiment amb referència als tres aspectes que encloï el tema proposat.

IV. Els individus del Jurat Qualificador podran visitar les Escoles dels aspirants a premi, durant el curs, fins al 31 de maig de 1922.

V. Després del 15 de juny de l'any

vinent emetrà el fall el Jurat Qualificador, compost dels senyors: doctor N'August Pi i Sunyer, En Manuel Montoliu; doctor En Josep Roig i Raventós; En Blai Vernet i En Joan Llongueras.

Excursionisme

CENTRE EXCURSIONISTA DE CATALUNYA

Conferències i excursions del mes de novembre de 1921:

Dia 4: A les deu del vespre, solament sessió inaugural de les tasques del nou curs, en la qual el president, senyor César A. Torres, llegirà el discurs presidencial.

Dia 11: El senyor César A. Torres donarà continuació a les seves conferències sobre les Comarques naturals de Catalunya, estudiant en aquesta dia la Conca de Meia i ribera del Segura.

Dia 18: A les deu del vespre, el senyor Assensí Codina i Ferrer, regent d'Entomologia al Museu de Ciències Naturals de Barcelona, farà la ressenya de «Una excursió entomològica a Algecires, i per Tànger endins a Marroc, per la zona d'influència espanyola», tractant, aquest dia, d'Algecires, pesca de la balana, Gibraltar, Tànger i Cap Espartel.

Ambdues conferències aniran il·lustrades amb projeccions fotogràfiques a Madrid i Melilla, ha obert a la conegut telegrama oficial:

Secció d'Esports de Muntanya

Dia 6: Excursió a Sant Celoni i Arenys de Mar.

Dia 13: Excursió a Balenyà i Matagalls i Sant Andreu de la Castanya.

Dia 20: Cursa de muntanya: Sant Celoni-Arenys de Munt.

Dia 27: Excursió al Montserrat occidental.

Secció d'Arquitectura

Dia 12: Visita a la fàbrica de vidrieria artística dels senyors Rigal i Granell.

Dia 14: A les deu del vespre tindrà lloc una sessió de projeccions de la antiga.

Dia 26: Visita a la Casa de Correus, en construcció.

Secció d'Arqueologia

Dia 6: Visita a l'església vella de Santa Anna, de Barcelona.

Dies 12 i 13: Visita a la Sen de Taragona.

Dia 20: Visita a l'església i arxius del Palau, de Barcelona.

Dia 27: Visita al Museu Arqueològic del Parc.

Secció de Fotografia

Dia 6: Visita al Palau de la Generalitat de Catalunya. Lloc de reunió, al Centre, a les deu del matí.

Dia 10 (dijous): Inauguració del curs amb una exposició de fotografies de Mallorca del soci En Joan Xicart.

Dia 13: Excursió a Sant Llorenç del Munt. Sortida, a les sis del matí, pel ferrocarril de Les Planes (Plaça de Catalunya). Tornada, a les vuit del vespre. Per aquesta excursió cal inscriure's per tot el dia 10.

Dia 27: Visita al Monestir de Sant Joan de les Abadesses. Sortida, a les sis del matí. Retorn, a les 18.28. Pressupost aproximat, 20 pessetes.

Secció d'Enginyeria

Dia 2: Visita als nous tallers de la Maquinista Terrestre i Marítima, per a la construcció de locomotores.

Dia 13: Visita a la central i gasòmetre de la fàbrica de gas dels senyors Lebón i Companyia.

Dia 27: Visita a la central tèrmica de la Companyia Barcelonessa d'Electricitat.

“LAS AMÉRICAS”

REBUDES LES NOVETATS DE LA PRESENT TEMPORADA

CREUS, REIG I AMORÓS

Llovera, 15

REUS

Enofosforina SERRA

Reconstituent ràpid i agradable. Retorna als convalescents les forces perdudes, i als esgotats : : la vitalitat : :

SESSIÓ DE L'AJUNTAMENT

(Consistori del 31 d'octubre de 1921)

A la sala nova del Consistori i sota la presidència de l'alcalde, don Antoni Martínez Domingo, a dos quarts de set del vespre s'obre la sessió, que és ordinària i de primera convocatòria.

Es llegí i aprova l'acta de la sessió anterior.

DESPATX OFICIAL

Es llegíren les comunicacions següents:

De l'alcaldia, assabentant dels expedients lliurats per a pagar els drets informats per la Comissió de govern en junta del 27 de l'actual aprovats per l'alcalde; de l'Ajuntament de la Llacuna remençant el donat de 500 pessetes a favor dels danificats pels temporals del mes d'agost en aquell poble; del governador acordant a l'exempció desubstanciat per a imprimir l'obra que En Ramon Vernet Comas i En Josep Roca i Roca escrivien, per encàrrec de l'Ajuntament, sobre els noms dels carrers de Barcelona; de l'alcaldia fent expedir un lliurament per a pagar els drets dels de finques cedides gratuïtament al Municipi; del regidor En Josep Puig i Esteve demanant un mes de pròrroga en la substanciació de l'expedient incoat al funcionari municipal En Ricard Guiralt; del regidor En Joaquim Degollada demanant també un mes de pròrroga per a treballar l'expedient que instrueix sobre suposats abusos a l'Escorxador; de l'alcaldia posant a l'aprovació consistorial l'acta de l'última reunió celebrada per la Comissió mixta creada per a concretar les relacions entre l'Ajuntament i l'empresa concessionària del Ferrocarril Elèctric Soterrani de Barcelona, amb la qual acta la Comissió esmentada dona per acabada la comissió; de l'Ajuntament d'illot, resolent-se de la mort del regidor En Josep A. Mir i Miró.

DE DAMUNT LA TAULA

S'aprova el dictamen amb les bases per a la instal·lació de cambres frigorífiques als mercats de Sant Antoni, Llibertat, Concepció, Santa Catalina, concedint una pròrroga d'un any a la construcció a l'adjudicatari Sr. Barreras Munner. Ha estat aprovat en votació nominal per 35 vots contra 2. S'hi oposava el senyor Capdevila.

El dictamen de tota la Comissió; el de majoria i el de minoria referent a la concessió de la circulació d'autobús restaren damunt la taula després d'una animada discussió entre diversos regidors.

S'aprova el dictamen autoritzant la instal·lació d'un dipòsit de gasolina en el garatge del carrer del Bruch núm. 12.

S'aproven factures de la Companyia de Gas Lebon i la cessió de llibres duplicats de l'Arxiu Municipal a diverses entitats.

A instància del senyor Bordas res-

ta damunt la taula el dictamen concedint una subvenció de sis mil pessetes al curs d'interpretació de música antiga que donarà a la Sala Mozart l'eminent artista Wanda Landowska.

L'ALLARGAMENT DEL CARRER DE BALMES

El senyor Maynés dona explicacions sobre el dictamen proposant que sens perjudici de complimentar l'acord adoptat en sessió del 28 de necessària i amb l'objecte de no demorar la resolució que hagi d'adoptar-se, es manifesti al Banc Hispano Colonial vista la seva instància de 8 d'agost, que les obres d'obriments i urbanització del carrer de Balma, de les quals és adjudicatari, ha d'executar-les construint els «túnels» que figuren en el projecte aprovat en Consistori del primer de desembre de 1920.

Diu que en aprovar el dictamen es condicionava si es farien o no els túnels, i a l'efecte s'acompanyaven dos projectes: un amb túnels i un altre sense, i que es concretaria abans de tres mesos.

Van a complir els tres mesos i la Comissió de Foment creu que han de construir-se els túnels.

Tothom recorda que quan es construïren els túnels de la Reforma es deia que eren unes obres inútils, i s'ha vist ara com han estat aprofitats per l'empresa del Ferrocarril Soterrani.

La Ponència d'aquest ferrocarril ha fet la rectificació de les bases contractuals i en elles no hi ha cap via que afecti al carrer de Balma ni al seu allargament, però si es fan les obres d'urbanització sense els túnels ens exposem a què demà una Empresa es decideixi a fer-hi passar un ferrocarril soterrani perquè el carrer de Balma serà la via més curta i apropiada per anar des de la gran via Diagonal a l'avinguda del Tibidabo, i llavors s'haurien de destruir les clavegueres i altres obres d'urbanització que es fessin sense comptar amb els túnels. Aquesta eventualitat és possible que es presenti d'aquí a poc temps.

S'aprova el dictamen

S'accepta l'ofertiment formulat per don Eugeni Baisón, enginyer i director de la Societat General d'Aigües de Barcelona, donant autorització en representació de la dita Societat perquè puguin ésser ocupats els terrenys que siguin necessaris per a la construcció del camí veïnal de la Plaça de l'Agregació de Vallvidrera a la carretera de Gràcia a Manresa i ramal al Tibidabo amb subjecció a l'adjunt pla, els quals terrenys els cedeix gratuïtament a perpetuitat i lliures de càrregues a l'Ajuntament perquè els ofereixi en les mateixes condicions a la Mancomunitat de Catalunya per a la construcció de l'esmentat camí.

PROPOSICIONS

Els senyors Matons, Tussell i Al-

biñana demanen que s'ajugui una tribuna davant el monument a Clavé el dia 6 del vinent mes de novembre amb motiu de la festa de la Unió de Societats Obreres i obrers Clavé, i s'autoritzi per a col·locar en el monument una artística làpida de bronze. (Aprovada.)

LA QÜESTIO DEL PROVEIMENT DE CARN

El senyor Vinaixa segueix explicant la seva interpel·lació sobre aquesta qüestió. Comença recordant que en certa ocasió que es discutia sobre el blat i les farines en Posada Herrera va dir: «Molt em temo que això s'acabi apujant el preu del pa», i diu que les gestions que ha fet el governador sobre la qüestió del proveiment s'han acabat apujant-se el preu de la carn de vedella.

Discorre sobre les concauses que hi han actuat i diu que el governador s'ha fíat de gent que l'han enganyat, perquè establí el règim de venda en canal perquè hi hagués bona provisió de carn i llavors ens quedarem sense, i després ha accedit a restaurar la unificació de compres, destruïda per ell quan la tenia establerta l'Ajuntament, creient que obtindria una rebalta en el preu, i ara resulta que augmenta.

Defensa el règim de llibertat d'escorxador. Diu que el governador mana absolutament a l'Escorxador, posant en situació depressiva l'Ajuntament, que no el deixa intervenir per a res en la resolució del problema. Almenys el governador hagués aconseguit augmentar el proveiment i rebalta els preus!

Diu que el governador ha establert un règim de privilegi en la unificació de compres, sense garantia, i que es podria apujar els preus impunement com i quan vulguin els proveïdors, que fan un gran negoci a costa dels consumidors.

Cal un estudi a fons de la qüestió i, si convé, encarregar-lo a persona experta, com es va fer quan s'envià el senyor Ribé a Galícia i de moment s'hi trobà una solució.

La Comissió de Proveïments ha de demostrar davant tot Barcelona que en aquesta qüestió l'Ajuntament no hi té art ni part per a sincerar-se del fracàs que hi ha hagut en l'assumpte del proveïment i en el preu de la carn, perquè són molts els que li atribueixen la culpa de tot el que passa.

Ofereix al senyor Coll una proposició que ell presentà al Consistori en 1919 sobre el proveïment de la carn i l'Escorxador perquè n'aprofiti el que cregui pertinent i aconseguir que Barcelona tingui carn a preu módic.

El senyor Coll i Rodés diu, referent a la construcció d'un nou Escorxador, que està subjecte a l'aprovació del pressupost de la «dècima».

Repeteix que en la qüestió del proveïment de la carn, quan el governador assumí la responsabilitat de re-

soldre-la, l'Ajuntament va oferir-li la més lleial cooperació.

L'Ajuntament tenia establert un règim que, en definitiva, no sabem si hauria estat bo o dolent, però si que cal dir que en poques setmanes el preu de la carn va minvar de tres rals. Aquest règim el governador ens el va destruir.

El senyor Vinaixa preconitza el de llibertat o porta oberta per a tothom. Resulta que quan hi ha bestiar i va a bon preu, tothom vol escorxar, però quan escasseja i puja de preu, tothom s'escabulleix; ningú escorxa i llavors manca carn al mercat. No en parlem més de sistemes.

El problema del proveïment està absolutament en mans del governador, que actua per mediació dels seus delegats. Nosaltres hem dit i repetit mantes vegades que estem a les seves ordres i li donem tota mena de facilitats. Ningú pot dir honradament que li haguem oposat la més ínfima dificultat. El governador ha estat enganyat pels seus consellers. Primer li aconsellaren un règim d'Escorxador assegurant-li que el mercat estaria constantment ben proveït, i, com tothom va veure, als pocs dies, no hi havia carn als mercats. Ara, amb el pretext que no venia carn, perquè aquí es pagava a un preu més baix que a les altres ciutats, s'ha consentit que s'apugés el preu de la carn de vedella.

Nosaltres, que hem ofert solemnialment no oposar cap dificultat a les disposicions del governador, encara que personalment estem convençuts del contrari, fem el sacrifici de les nostres opinions i accedim a l'augment perquè mai es pugui dir amb raó que posem obstacles a les disposicions governatives.

He de declarar una vegada més que la Direcció de tota aquesta qüestió de la carn la porta el governador per mediació dels seus delegats, i si glòria hi ha serà tota per a ell. L'Ajuntament no hi té cap altra intervenció sinó complimentar les ordres governatives.

El senyor Vinaixa agraeix les clares explicacions donades pel senyor Coll i diu a la Comissió Municipal de Proveïments que es prepari per a tornar a assumir les funcions directives en aquest assumpte, perquè en les esferes governatives estan convençuts que no hi guanyaran glòria. Pregunta com està el problema del transport de les carns escorxades.

El senyor Coll diu que està a punt de firmar-se l'escriptura d'adjudicació. Contesta a altres extrems de la interpel·lació Vinaixa i queda clos l'incident.

EL PROBLEMA DE LES AIGÜES DE DOS-RIUS

El senyor Maynés manifesta que no ha parlat abans d'aquest assumpte per a poder-ho fer ben carregat de raó. Al contracte d'adquisició de les aigües de Dos-Rius hi havia una clàusula fonamental adquirint en ferm

una tercera part de les accions i es reservava la facultat d'adquirir les restants si, aprovat que fos el contracte, la Comissió interventora que es nomenaria li donava dades persuasives per a fer l'adquisició abans del primer de desembre vinent.

El contracte ens concedia cinc consellers, intervenint en l'administració perquè poguessin estudiar amb veritable fonament tot el problema per a poder l'Ajuntament adoptar una resolució.

Aprovat l'acord per l'Ajuntament i la Junta de Vocals Associats, es dirigí al governador una comunicació demanant l'exempció de subhasta per a fer la dita adquisició i han passat ja deu mesos i encara el governador no ha concedit l'exempció. Es diu que s'han presentat dos recursos en contra que tampoc han estat resolts, ni s'ha donat, ni s'ha denegat l'exempció demanada.

Encara que fos ara concedida no podria tenir l'efecte desitjat. Concedida quan es demanava, els cinc consellers haurien intervingut en l'administració i ara tindrien ja un estudi de deu mesos. Encara que es concedís ara, només es tindria un estudi de 30 dies perquè el termini legal per a contestar a l'empresa de les aigües termina el 30 de novembre i no n'hi ha prou per a tenir un exacte coneixement i pendre una resolució.

Els que tenim la responsabilitat del compliment d'aquell acord ens cal preparar-nos i pendre les degudes precaucions. Cal que es gestioni prop de l'Empresa una pròrroga de la data en la qual s'havia de contestar i que l'alcalde gestioni prop del governador perquè doni una resolució a la petició d'exempció de subhasta i ens digui si el contracte mereix o no aprovar-se; si és o no un disbarat. Mentre no ens ho digui, cal que es gestioni la pròrroga.

El senyor Bordas s'adhereix a les manifestacions del senyor Maynés. Diu que el Grup Bancari ha fet analitzar les aigües per persones perites, a l'Acadèmia de Medicina, i demana a l'alcalde que procuri portar el dictamen al Consistori com un element de judici.

El senyor Montaner també s'adhereix a les manifestacions del senyor Maynés.

El senyor Alcalde diu que farà les gestions demanades pel senyor Maynés. Explica que el governador li havia manifestat que s'havia vist privat de resoldre la petició perquè s'havien presentat dos recursos en contra de l'acord, però que havent resol·lat la Comissió Provincial, no trigaria gaire a donar-li resolució, però que com que el temps apremia, gestionaria prop del Grup Bancari la pròrroga de la data i creu que s'obtindrà, perquè la petició és completament justificada. Diu que atindrà també el prec del senyor Bordas.

I no havent-hi altres assumptes a tractar, clou la sessió a les nou del vespre.

Josep BOTEY

26 octubre de 1921.

Veus d'opinió

A l'entorn de la llei de retirs per a obrers.

Està bé la previsió de l'Estat per a evitar en el possible les tristesses de la vellesa, a les persones més humils, i és més d'estimar, en notar que tal previsió no existeix gaire en les classes que més es troben en la necessitat d'assistència, quan la desgràcia acompanya moltes vegades tal manca de mirament en preparar-se un millor benestar, en l'època que les persones es troben més desamparades; essent per tant digne d'elogi la iniciativa i considerant de bona oportunitat la implantació del retir per a obrers.

Però aquest retir no en té prou amb el nom, i una migrada recompensa, sinó que cal que sigui establert en forma que respongui a la real necessitat i que tota vegada que imposa sacrificis quantiosos, respongui bé a una esperança i un fi pràctic, i hem de dir que imposar un creixent tribut al patró que de cap manera tractem de regatejar, per a donar un petit subsidi a un obrer, no aconsegueix ni a uns ni a altres, i, per tant, la llei que no desporti simpaties i es

compleixi només perquè és llei, no mereixerà grans entusiasmes. No obstant, ho i d'alabar és que la llei existeixi per les raons que donarem.

Aquesta llei posarà de manifest el que tantes vegades s'ha dit en criticar a l'Estat espanyol, pel seu sistema poc estudiat d'equiparar les coses de tots els indrets d'Espanya amb les de Catalunya. La llei assenyalava una pesseta diària de subsidi a l'obrer que visqui als 65 anys, i jo suposo que els nostres obrers deuen pensar que tanta edat i tan poc subsidi, no els deu entusiasmar. La llei serà feta amb miras a la majoria de les regions espanyoles, i per molts espanyols, tenir assegurada una pesseta diària a la vellesa, ja serà una solució, que a casa nostra no ho és — i en aquest punt cal preguntar si el tribut imposat als patrons de tres pessetes mensuals per obrer, mereix millor retribució per aquest. Sens dubte, l'Estat haurà pensat, per assegurar l'èxit, que convenia posar una pensió petita, o una contribució grossa, per a evitar una equivocació que no es descobriria fins d'aquí una pila d'anys, i davant de les enormes despeses d'administració i de la manca d'una estadística d'aquesta mena a casa nostra, ha optat per la forma de contribució alta, i pensió petita, esperant tal volta que l'experiència posés en clar si la pensió podia ésser major.

No obstant d'aquesta crítica, la llei, ho i defectuosa, és beneficiosa pels obrers, perquè si bé és veritat que moltes cases a Catalunya tenen establerta una forma de retir, més pràctica, més econòmica i més beneficiosa per al personal de llurs cases, altres cases no han fet tant, i l'Estat fa bé en procurar per a la generalitat.

Si bé reconeixem que la pensió assenyalada de retir és migrada, també cal recordar que existint el principi de retir, gràcies a l'esmentada llei, cada obrer pot millorar-se l'edat de retir i la quantia del mateix, així com fer-se un capital per casos de mort etc., mitjançant aportacions voluntàries, amb la qual disposició queden previstos i salvats molts casos, a la vegada que es dona lloc a un estímul de previsió.

Nosaltres creiem molt convenient que cada obra tingui la col·laboració de tots els seus interessos, si es persegueix la seva durada i consistència.

Un dia, parlant amb l'arquitecte Gaudí, li recomanàvem que aprofités un moment de prosperitat en els negocis per a donar una empenyada als més afortunats, per a recollir fortes quantitats amb destí a les obres de la Sagrada Família, i era així en un precís moment que les dites obres semblaven encallades a causa de la poca recaptació, que no permetia ti-

rar gaire avant, i el senyor Gaudí digué: en hora bona vinguin tants diners com vulguin donar els que en tinguin, però les obres de la Sagrada Família no necessiten una empenya momentània, sinó un raig seguit i continuat d'anys i més anys. La Sagrada Família — digué — ha d'ésser obra de generacions; s'ha de procurar que tothom i tingui una part, petita o grossa, perquè tothom l'estimi i la respecti com a interessos seus.

Doncs jo tinc por que la implantació d'una millora que tot siguin beneficis per a una part, i encara emigrats, pel que es refereix als obrers de Catalunya, no despertarà grans entusiasmes, majorment si es compara amb l'establiment de casos particulars més beneficiosos per als obrers — i guiant-me amb el criteri del senyor Gaudí, diria: entenent que és d'imprescindible necessitat la implantació de l'assegurança obligatòria per als obrers, una aportació de l'assegurança d'invalidesa prematura per als obrers que portessin sobre deu anys de treball, és podria establir amb caràcter obligatori per als obrers una aportació seva del 50 per 100 de la quota assenyalada al patró, i mitjançant les dues entrades a l'Institut Nacional de Previsió i garantir a l'obrer el subsidi de 150 pessetes a l'edat del retir, altre tant en cas d'invalidesa i una quantitat en morir, a les edats que fos — amb la qual forma l'obrer

sabria que seria atès millor que com es proposa l'Estat avui, en els tres casos de vellesa, invalidesa i en edat de mort — cosa que obtindria donant de la seva butxaca 150 pessetes al mes, deixant a mans dels calculistes, per aquells que, ultra d'aquests aventures, desitgessin encara una millor pensió, avançar l'edat del retir o bé un capital més crescut en cas de mort, l'Estat estableix unes quotes voluntàries en relació als augmentos desitjats, contribuint-hi ell amb una bonificació del 50 per 100 i amb un màxim de 3 pessetes a l'any.

D'aquesta manera, s'aconseguiria que posant-hi el coll l'Estat, els patrons i els obrers, d'una manera que aquests hi sentissin gran afecte, la llei seria més eficaç, i donaria solució a una part dels problemes socials, mentre s'anirien estudiant els altres, i resolent-los en forma que, poc a poc, perquè tampoc es pot fer en un dia, s'arribés a la solució general, sinó absoluta, que mentre no existeixi més virtut en els homes de tots els estaments, serà difícil d'arribar.

AUTORIZZU LES NOTES DE LES QUALS ENS PREGUEN LA PUBLICACIÓ, AMB UN SEGELL O UNA FIRMA QUE ENS SIGUI CONEGUDA

Marítima i Comercial

Moviment del Port del dia 31

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor espanyol «Isleño», d'Elvissa, amb càrrega general i 7 passatgers.
 Vapor espanyol «Trinit», d'Almeria, amb càrrega general i 62 passatgers.
 Vapor espanyol «La Sabinoza», de Tarragona, amb vi.
 Vapor espanyol «Jorge Juan», de Cartagena, amb càrrega general i 144 passatgers.
 Vapor espanyol «Bellver», de Palma, amb càrrega general.
 Vapor noruec «Alm», de Swansea, amb carbó.
 Vapor espanyol «Balear», de Mahó, amb càrrega general i 29 passatgers.
 Vapor holandès «Medea», d'Amsterdam, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Mar Rojo», de Galveston, amb cotó.
 Vapor espanyol «Cierito», de la mar, amb peix.
 Vapor noruec «Mercator», d'Hudis-trall, amb fusta.
 Vapor italià «San Sazio», d'Oneglia, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Andalucia», de Gènova, amb càrrega general i 32 passatgers.
 Vapor espanyol «Cervera», de Gijón, amb carbó.
 Vapor alemany «Elektra», d'Hamburg, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Enrique», de València, amb garrofes.
 Vapor anglès «Ciscare», de Newcastle, amb carbó.
 Vapor espanyol «Antonia», de Sevilla, amb càrrega general i 120 passatgers.
 Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 172 passatgers.
 Vapor espanyol «Juan Manuel Urquijo», de Gijón, amb carbó.
 Vapor espanyol «Cabo San Sebas

tián», de Santander, amb càrrega general.

VAIXELLS DESPATXATS:

Vapor espanyol «Cullera», de Palma, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Jacinto Verdaguer», en llit, cap a València.
 Vapor espanyol «Vicente La Roda», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
 Pallebot espanyol «Gorgonio II», amb càrrega general, cap a Vinaroc.
 Vapor espanyol «Almazora», amb càrrega general, cap a Vinaroc.
 Bergantí goleta italiana «Archille R», en llit, cap a Port S. Stefano.
 Vapor espanyol «Antonia», amb càrrega general, cap a Gènova, via Tarragona.
 Vapor espanyol «Suárez N. I», en llit, cap a Huelva.
 Vapor espanyol «Cullera», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.
 Vapor espanyol «Manin», amb el seu equip, cap a la mar.
 Vapor interaliat francès «Buda», de trànsit, cap a Newport.
 Vapor espanyol «Cabo San Sebastian», amb càrrega general, cap a Marsella, via de Sant Feliu.

VAIXELLS SORTITS:

Vapor espanyol «Algoritmo», en llit, cap a Huelva.
 Vapor espanyol «Isleño», amb càrrega general, cap a Elvissa.
 Vapor espanyol «La Sabinoza», cap a Certe i Marsella, amb càrrega general.
 Vapor espanyol «Bellver», amb càrrega general, cap a Palma.
 Vapor espanyol «Balear», amb càrrega general, cap a Mahó.
 Vapor espanyol «Jorge Juan», amb tropes, cap a Melilla.
 Vapor japonès «Takaoka-Maru».

INGRESSOS
 Del 1 al 10 d'octubre passat, la xarxa catalana de la Companyia de M. S. i A. ha ingressat 338.774,57 pessetes més que en igual període de l'any passat.

Banc de Catalunya

Central: Rambla d'Estudis, 4
 Agències: N.º 1: Creu Coberta, 8.
 N.º 2: Saut Andreu, 145.
 N.º 3: Salmerón, 111.
Valors — Cupons — Girs
Canvi — Banca
 Negociem tots els cupons venciment 1.er novembre i el del Deute Amortitzable 5 per cent venciment 15 novembre
 Telèfons A. 2248 A. 3453
 Apartat de Correus: 568
 Direcció telegràfica:
CATALONIABANK

Espectacles

GRAN TEATRE DEL LICEU

TEMPORADA D'HIVERN
 Companyia d'òpera de primissim cartell. — Continua obert l'abonament. Als senyors abonats a l'última temporada, se'ls reservaran llurs localitats fins el dia 2 de novembre. Transcorregut el dit termini l'Empresa disposarà de les que no hagin estat retirades. Les persones que teneu sol·licitat abonament podran passar per comptaduria el dia 2.

Principal Palace

Plaça del Teatre, 4. Tel. 5125 i 4790-A.
 Avui, dimarts, 1 de novembre
 Nit, a les deu.
ULTIMA SETMANA
 La revista de gran espectacle,
«CHOPER...» AL PALACE
 amb els ovacionadíssims quadros
QUO VADIS?

CALDETES SUR-MER
 i la magnífica atracció PHIL ASCOT
 FOUR, creadors del Pony Trott.

Divendres, 4 de novembre, reaparició del gran
RAMPER
 amb el seu nou número de varietats.

Teatre Català ROMEA

Gran Companyia Catalana. Direcció: E. GIMENEZ.
 Avui, DIADA DE TOTS-SANTS
 Nit, la preciosa comèdia d'En Crehuet,
EL SENYOR D'HALLEBORG
 i el Segon número de
LA REVISTA DEL ROMEA
 Demà, tarda, a dos quarts de cinc, extraordinària funció als preus de costum,
EL SENYOR D'HALLEBORG
 i el segon número de «La revista del ROMEA», amb l'èpica del «Tenorio» (Tenorio, senyor Montero; Mejia, senyor Aymerich). Ball de joves calaveres, etc.
 Nit, «El senyor d'Halleborg», i «La revista del ROMEA» (segon número). — Dijous, tarda, Espectacles per a infants, «La filla del moliner». Es despatxa a comptaduria.

TEATRE TIVOLI

Gran Companyia d'òpera i sarsuela.
 Nit, a les deu. Segona representació de la preciosa òpera de
SOROLLÓS ÈXIT
 inspirada en una obra estrangera, lletra de Lluís Pascual Frutos, música del mestre Amadeu Vives,
EL DUQUÉSITO
O LA CORTE DE VERSALLES
 per les senyores Mary Isaura, Empar Farraro, Conxita Huerta, García Ferrando, senyora Ferrer, senyors de León, Acusviva, Ruiz, Amengual, etc., i cor general.
COS DE BALL
 Quatre decoracions noves dels reputats escenògrafs senyors Castells i Fernández. Riquíssima sarsuela de la casa Paqueta i sabateria Lopez i Arbós, confeccionada expressament per a l'obra, amb figurins dels senyors Castells i Fernández. Extraordinària presentació.

sentació. L'obra ha estat posada en escena pel notable actor Emili Barta. — Demà, dimecres, tarda, funció a preus populars, «La viejecita», «Cavallier rústica» i «Molinos de viento». Nit, i cada nit,

EL DUQUÉSITO
O LA CORTE DE VERSALLES
 Dijous, esplèndida matinée de moda aristocràtica. Grandios programa presentat-hi pels eminents artistes Lluís Vela i Emili Sagi-Barba. Nit, «El duquesito». — Es despatxa a comptaduria.

Gran Cafè Restaurant Tivoli

Grans concerts cada dia, tarda i nit, pel renomnat **QUINTET VILA**. Econòmic i esmerat servei a la carta. Gelats de tota mena. Orxata valenciana. Servei d'automòbils, especial de la casa; preus econòmics.

Teatre Novetats

Tournée Artística
 Companyia Hispano-Americana
FÁBREGAS TOVAR
 Avui, dimarts, Diada de Tots-Sants. Nit a les deu. El drama religiós fantàstic en dues parts i set quadros, de don Josep Zorrilla,
DON JUAN TENORIO
 insuperable interpretació. Riquíssima presentació. Enlluernadora apoteosi. — Demà, la Commemoració dels fidels difunts. Tarda: a dos quarts de cinc, i nit, a les deu. Últimes representacions de «Don Juan Tenorio». — Dijous, nit, emocionant drama en quatre actes i un pròleg, del mestre Alexandre Disson
LA MUJER X

creació de l'eminent actriu Virginia Fabregas.
ELDORADO
Coliseu de Varietats
 Avui, festivitat de Tots-Sants. A les 10. Magnífics programes. Projectió de notables pel·lícules. Grans atraccions. Exhats de novella cançonetista **PEPETA ODENA**. Exhats del notable imitador **Alexandre**, de l'eminent manipulador **Siems** i dels clowns parodistes **Trio Barroeta**. Debut de la notable parella de balls **Germanes Corio**. Succés de la notable i popular cançonetista
CANDELARIA MEDINA
 Demà, dimecres, comiat de Candelaria Medina. — Dijous, reaparició de **LA GOYA**
 La setmana entrant, el famós artista enigmàtic **Chimik** i la gran diseuse **NITA-JO**

Teatre Català ROMEA

Avui, FESTA DE TOTS-SANTS. Nit, la magnífica comèdia d'En Crehuet
EL SENYOR D'HALLEBORG
 i el segon número de
LA REVISTA DEL ROMEA
 Llegiu el programa de demà, tarda.

Teatre Victòria

Gran Companyia de Sarsuela
 Director: **FERRAN VALLEJO**
 Avui, dimarts, festivitat de Tots-Sants. Nit, a tres quarts de deu: «La Dogaresa» (dos actes) i «El pájaro azul» (dos actes). Busquen els repartiments... Es despatxa a comptaduria i al Centre de localitats de la Plaça de Catalunya, núm. 9.

TEATRE COMIC

CIRCO EQUESTRE
 Directors: **Corzana Perezoff**
 Festivitat de Tots-Sants. A dos quarts de deu, nou programa. Gran debut de la **Troupe 5 Pilars**, acrobates saltadors, i grandios èxit de tots els altres artistes d'aquesta nombrosa companyia — Demà, dimecres, dia de Difunts, formosa matinée.

Coliseu Pompeia

Travessera, 8 i 10 Telèfon 272 G
 Avui, dimarts, festivitat de Tots-Sants. A dos quarts de deu, **Amor telefónico** (un acte) Els porcos (dos actes) i Nit de les castanyes (un acte).

Teatre Poliorama

Companyia còmica
GUÉLL-JUÁREZ-ASQUERINO
 Avui, dimarts, festivitat de Tots-Sants. Nit, a les deu, el drama religiós fantàstic, en 7 actes, dividit en 2 parts, de don Josep Zorrilla,
DON JUAN TENORIO
 Repartiment ideal i suggestiu. Esplèndida presentació. Decorat nou de Bulbena, Giral i Blay.

Demà, dimecres, commemoració dels Fideles Difunts. Tarda, a les quatre, sessió especial.

Don Juan Tenorio

I EL NOVIO DE DOÑA INÉS
 Nit, a les deu. Don Juan Tenorio Divendres, 4 de novembre, nit, estrena a Barcelona de la comèdia, en tres actes i un pròleg, de R. de Fiers i F. Croisset.

EL REGRESO (Le Retour)

Adaptació espanyola de Charles Baudelaire. Es despatxa a comptaduria.

Pròximament:

LA HEROICA VILL

tres actes d'Arriches, i
 Melchor, Gaspar y Baltasar d'Antoni Paso.

Teatre Circol de Sant

Telèfon 677 H.
 Companyia Lluís Piers. — Gran funció per a avui, dimarts, 1 de novembre
DON JUAN TENORIO
 Despatx de localitats des d'avui, dilluns. Butaques platea, 1,50 pessetes

SALA REIC

Conseil de Cont. 331, entre el Passeig d'Gràcia i Rambla de Catalunya
 Teatre de Marionettes i Titelles
 Avui, dimarts, diada de Tots-Sants. A dos quarts de quatre i a les sis tardes
EL CAVALL VOLADOR
I EL TITELLA PRODIGE
 El dijous estrena a les 8 de la tarda
Titella Sportsman

Diorama

Interessants sessions de cinema, a avui, dimarts, amb projecció de següents cintes: «Amor i fe»; «La go de rosada»; episodis tercer i quart de «Genets roigs»; Nit, estrena de la interessant pel·lícula «Els dos germans»; l'últim episodi de la pel·lícula de sèrie «Viudo mort»; el títol de la qual «La triple persecució».

PALACE CINI

GRAN SALA DE MODA
 Festivitat de Tots-Sants. A les deu, programes extraordinaris. «Revi Pathé»; «Un actor excel·lent»; «guet de passió»; i «Cinc minuts retràs».

Saló Catalunya

Gran Cinema de Moda
 Avui, dimarts, festa de Tots-Sants. Nit, estrena del Programa Ajuria, de nen de Colt, per Wallace Reid.

Palau de la Música Catalana

Orquestra Pau Casals
 V Concert. Passat demà, dijous, tres quarts de deu. Audició extraordinària, en la qual pendrà part també com a violoncel·lista el mestre **PAU CASALS**

i hi cooperarà el mestre **Jaume Pahissa**. — Programa: I. Pahissa, «A les costes mediterrànies» i «Simfonietes en 3 temps (estrena)», dirigides pel mateix autor. — II. Haydn, «Concert a re, per a violoncel·lo».

pel concertista **PAU CASALS** amb acompanyament d'orquestra, dirigida per Enric Casals. — III. Beethoven, «Segona simfonia»; R. Strauss, «Les entremaliadures de Till Eulenspiegel», direcció Pau Casals. — Localitat Magatzem de música de la Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3.

ASSOCIACIÓ DE MÚSICA DA CAMERA

Avui, dimarts, nit,
QUARTET REBNER
 de Franfort
 Obres Mozart, Beethoven i Durand. Exclusivament per als socis.
 Divendres, dia 4, darrer concert de
QUARTET REBNER

CURS SUPERIOR DE MÚSICA ANTIGA

sota el patronatge de la Comissió de Cultura de l'Excm. Ajuntament de Barcelona, organitzat per l'Escola Municipal de Música, l'Associació de Música da Camera i l'Associació d'Amics de Música.

Sis lliçons a càrrec de WANDA LANDOWSKA

Dies 5, 7, 8, 11, 12 i 15 de novembre, a dos quarts de set de la tarda, a la Sala Mozart.
 Detalls a la Unió Musical Espanyola, Portal de l'Angel, 1 i 3. De 3 a 7 tardes.

Palau de la Música Catalana

Diumenge, 6 novembre, a dos quarts de cinc, 11 concert d'abonament. Tel.

Soler i Torra Germans
Banquers
 Rambla dels Estudis, 13, i Bonsuccés, 1
 Admetem subscripcions a la nova emissió de
Obligacions del Tresor 5 %
 LLIURE DE COMISSIÓ

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
 TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA 31

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	12,32	0,00	00,00			00,00
Futurs:						
Octubre . . .	12,48	12,48	00,00			00,00
Gener . . .	12,00	11,98	00,00			00,00
Març . . .	11,79	11,80	00,00			00,00
Maig . . .	11,60	11,62	00,00			00,00
Juliol . . .	11,38	11,38	00,00			00,00

Alexandria	Obriment ablt	Obriment avui	Jumel	Tanca anterior	Obriment avui	TANCA
Futurs . . .			Nobre .	21,05	00,00	00,00
Gener . . .			Gener .	21,45	00,00	00,00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	19,20	00,00	00,00	00,00
Futurs:				
Desembre . . .	18,74	00,00	00,00	00,00
Gener . . .	18,60	18,84	00,00	00,00
Març . . .	18,50	18,73	00,00	00,00
Maig . . .	18,10	18,40	00,00	00,00
Juliol . . .	17,65	00,00	00,00	00,00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	18,75			00,00
Futurs:				
Desembre . . .	18,19			00,00
Gener . . .	18,25			00,00
Març . . .	18,10			00,00
Maig . . .	17,67			00,00
Juliol . . .	17,20			00,00

els dies de III i IV part del gran oratori de Haydn

LES ESTACIONS
TARDOR. — HIVERN.
Senyoreta A. Fornells, soprano; Emili Vendrell, tenor; Ricard Fusté, baríton

ORFEO CATALA
Orquestra de l'Associació d'Amics de la Música.
Direcció: Mestre Lluís Millet.
Localitats: Unió Musical Espanyola, 1 i 3, Portal de l'Àngel.

AVÍS DEL DIJOU, DIA 3.
EL DESPATX DE LOCALITATS QUEDARÀ ESTABLERT A L'ADMINISTRACIÓ DEL PALAU, DE 3 A 7 DE LA TANDA.

BOXA BOHEMIA MODERNISTA
Dimarts, dia 2, nit, a les deu.

Primera part: Tres combats d'amateurs, a tres rounds de dos minuts.

Segona part: Quatre combats entre professionals, quatre.

Primer combat, a quatre rounds de dos minuts:
MORENO, 44 quilos,
contra MARIN, 46 quilos.

Segon combat a 6 rounds de 2 minuts:
REVENJA
VILLAR, 52 quilos,
contra GANES, 53 quilos.

Tercer combat a 8 rounds de 2 minuts

Cañizares, 57 quilos, contra
Blind, 58 quilos.

Quart combat a 10 rounds de 2 minuts

GASTON, 64 quilos,
contra

TOMAS TOMAS, 65 quilos

Tots els combats es faran amb guants de quatre uncies. — Des d'avui, dimarts, es despatxa a les taquilles del Teatre Espanyol, sense augment de preus, 1 el dimarts, a la Bohemia Modernista.

Entrada de passatge, 2 pessetes. Entrada de llotja, numerada, 250.

EDEN CONCERT
Assalto, 12

SALUT RUIZ
Cada dia, de 7 a dos quarts de 10 i de 1 a 4 de la matinada. Aperitif, Diner-Tango, Orquestra Tzigans Planas.

DIVERSIONS PARTICULARS

Tertúlia Catalanieta
Teatre Catala ROMEA. — Dijous, 3, al vespre, la comèdia romàntica en tres actes, d'En Pompeu Crehuet. «El senyor d'Halleborg». — Vals: Sombrieria Gil, Hospital, 18. Rellojería Muller,

Devallada de la Presó, 8 i a l'Administració del Teatre.

Grup Montero
Teatre Catala ROMEA. — Queda obert l'abonament a 4 funcions, dos dimarts al mes, a l'Administració del Teatre.

Tertúlia Arenyenc
Teatre Catala ROMEA. — Queda obert l'abonament a la primera tanda de quatre funcions a l'Administració del teatre

Inauguració divendres 11 amb l'obra del poeta arenyenc J. M. Arnau, «La mitja taronja».

RHUM QUINQUINA - V. da CRUSELLAS i C. a - Exigiu la firma blava

Úlcères varicoses
que dataven de 8 anys
curades en 1 mes

Reuma-tismes
Artri-tismes
Arterio-Esclero-sis.

PERTORBACIONS CIRCULATORIES

Els accidents provocats per la mala circulació de la sang són tan innombrables com perillosos. Entre els principals i més freqüents s'han de citar les varices, les úlceres varicoses, els eczemes varicosos seguits quasi sempre d'hemorràgies. En les dones, aquests fenòmens es presenten sobtament al moment de llurs transformacions genitals i més especialment en les èpoques de menstruació i en arribar als quaranta anys. La sang circula lentament, és pesada, espesa i carregada de residus, que diposita en les artèries i en les venes, i llur tensió arriba a tal punt, que poden esclatar al més petit esforç produint llagues i úlceres més deformes que alarmants i de vegades accidents encara més greus. Solament poden prevenir-se o contenir-se totes aquestes pertorbacions circulatories conservant la integritat del líquid sanguini amb una acció depurativa enèrgica. A aquest propòsit el cos mèdic ha reconegut la poderosa i infal·lible eficàcia del meravellós

DEPURATIU RICHELET

Amb la seva acció vivificadora la sang es torna més neta, els conductes arterials recobren llur flexibilitat i es descongelen, la circulació es restableix i molt aviat les llagues, les úlceres més rebels i més repugnants desapareixen sense deixar rastre. La seva eficàcia és encara més absoluta en el tractament de totes les manifestacions internes i externes de l'artritis, sempre en relació amb el líquid sanguini: Malalties de la pell (Brians, Eczemes, Psoriasis), Escrófula i Enfisema, Gota, Reumatismes i tots els accidents sífilítics hereditaris o adquirits.

Cada flascó va acompanyat d'un opuscle il·lustrat. De venda a totes les bones farmàcies i drogueries. Laboratori L. RICHELET, de Sedan, 6, rue de Belfort, Bayonne (França).

Resultat segur

Servei de la Companyia Transatlàntica

LINEA A ANTILLES, MEXIC, NOVA YORK I COSTA RICA
Antonio Lopez

Sortirà el dia 10 de novembre de Barcelona, el 11 de València, el 12 de Màlaga i el 13 de Cadis cap a Las Palmas, Santa Cruz de Tenerife, Santa Cruz de la Palma, Puerto Rico, Havana, Colón, Sabanailla, Curacao, Puerto Cabello i La Guayra. S'admet carrega i passatge amb transbord cap a Veracruz.

LINEA AL RIO DE LA PLATA
Reina Victoria Eugenia

Sortirà, el dia 4 de novembre de Barcelona, el 5 de Màlaga i el 7 de Cadis cap a Santa Cruz de Tenerife, Montevideo i Buenos Aires.

A més dels indicats serveis, la Companyia Transatlàntica té establerts especials dels ports del Mediterrani: Nova York i ports Canabrics Nova York, les sortides dels quals no són d'ara; s'anticipen oportunament cada viatge.

Aquests vapors admeten carrega en les condicions més favorables, i passatgers als quals la Companyia dona allotjament i tracte esmerat, com ha acreditat en son dilatat servei. Tots els vapors tenen Telegrafs sense fil.

SERVEI ESPECIAL

El vapor «ALFONSO XIII» sortirà de Bilbao el dia 10 de novembre; de Santander el 18; de Gijón el 19; de Corunya el 20 i el 21 de Vigo, cap a l'Havana i Nova York.

Aixarop del professor GIROLAMO
Polvos i Catxets **Pagliano** (de Florencia)

El millor depuratiu i refrescant de la sang

65 anys d'èxit creixent
són la millor recomanació

Exigiu sempre el nom del professor GIROLAMO

Se ven en les principals farmàcies i drogueries

Únics agents a Espanya:
J. Uriach i C^a : Bruch, 49 : Barcelona

PIANOS

DE CORDES CREUADES
AMB MARC DE FERRO

Sublim marca
R. MARISTANY
Casa fundada el 1870
AL COMPTAT
PLASSOS I LLOGUER
18, Plaça Catalunya, 18

KERN

Compasos suïssos de fama mundial per llur extraordinària precisió. El present més desitjat per un estudiant és l'estoig

KERN

Dipòsit general a Espanya:
JOAN FREY
Ronda Sant Pere, 15

Joies d'ocasió

Suïsses i serveis plata, al pes. Compro or, plata, platí brillants perles.

Joleries de J. Wànes
Rambla de les Flors, 4 A
i Cardenal Casañas

XINXES

Si teniu xinxes a casa es perquè voleu. Un èxcellent patentat de AKANTHOL, les extermia per sempre. Unic producte que's ven a prova en el despatx: Doctor Dod, 11 entresol. De venda: Senyors Banús i Soler, Vicens Ferrer, Monegal, Dalmau i Oliveres, Vidal i Ribas i principals drogueries.

FABRICA DE PANYERIA de Valentí Soler

Fabricat tot amb matèries noves. Garantia de bon resultat i preus baixos. Venda de retalls, els dijous i dissabtes, AVINTO, núm. 7, entresol (cantonada Fernando).

Venda de terrenys
en gran extensió, a l'Extrempla d'aquesta ciutat (en els carrers de Còrsega i Entença). Bad: Princesa, 28, pral. De tres a quatre de la tarda.

Lloguers

Pianos delloguer devaluats preus. Broch, n.º 74, entresol. C. BIEGA.

Màquines Eines de primera qualitat

COM:
Torns - Estampadores Taladradores - Fresadores
etc.

Gran rendiment - Treball acurat
ELECTROMOTORS de totes grandàries
Immediata remesa, des del magatzem, a preus favorables

Werkzeugmaschinenfabrik Swoboda & Co. Chemnitz (Alemanya)

Catarro dels nois

Anti-catarro Borbonel, és el veritable específic acordat per a curar en pocs dies la Coqueluche, Bronquitis i totes menes de tos de les criatures.

DEPOSIT Farmàcia de l'autor, Carders, 44; Doctor Andreu J. Viladomat, Rambla de les Flors.

Fabrica de Flors, Corones i Plantes

Tot el que's necessita per a fer-les

Antiga Casa. T. COSTAS, Palla, 18 i 15 pral.

Habitació per a senyor
a la dormir. Arag. 742, 1071.

Vendes

38 metres fatxada

A l'indret més cèntric i visible de Sant Andreu, 38 metres quadrats, 6.900 pams amb casa antigues, 40.000 pessetes. Carrer Marqués Montroig, 38, Badalona.

JOVENTUT PERPETUA

Salve, PECA-CURA Inmortal! La Poesta derrocha para ti cien mil ideas.

Salve, PECA-CURA Inmortal! Llegarà un dia que en el mundo no habra mujeres feas.

Darreser creacions
Prodnotes serie «IDEAL»

AGACIA, Mimosa, GINESTA, Rosa de Jericó, ADMIRABLE, Matinal, CHIFFON, Roze Flor, ROSA Vértigo, GLAVALL, Muguet, VIOLETA, Jazmín.

Sabó, 2. — Polvos, 1. — Loción, 4.50, 7.50 i 10.00 pes. segons frasco.

Essència per al nuador, 15 pessetes frasco amb estof.

CORTÉS GERMANS - BARCELONA

BANC DE REUS

DE DESCOMPTES I PRÉSTECES

FUNDAT EN 1882

SUCURSALS

Falset, Montblanch, Mora Ebre, Sta. Coloma de Queralt i Gandesa

Agències: Borges Blanques, Juneda i Espluga de Francolí

Capital: 5.000.000 ptes. - Reserves: 500.000

Cobrament i descompte de lletres sobre el país i estranger. - Compra i venda de paper sobre l'estranger. - Cedim xecs sobre totes les places d'Espanya. Compra i venda de valors. - Descompte de cupons i títols amortitzats. Comptes corrents amb abonament d'interessos. - Caixa d'Economies.

Delegat especial de la Mancomunitat de Catalunya per al cobrament dels seus ingressos en els pobles de la demarcació de Reus i de totes les seves sucursals i agències.

Entitats associades:

BANC DE CATALUNYA: Barcelona i Girona. — Banc Comercial de Tarragona: Tarragona, Arbós i Torredembarra. — Banc de Tortosa: Tortosa, Vinaròs i Uldecona. — Caixa de Crèdit i Estalvis del Vendrell: Vendrell.

Cambra cuirassada
amb departaments de lloguer

Capital escripturat: Ptes. 37.500.000 | Telèfons números 315, 446 i 30